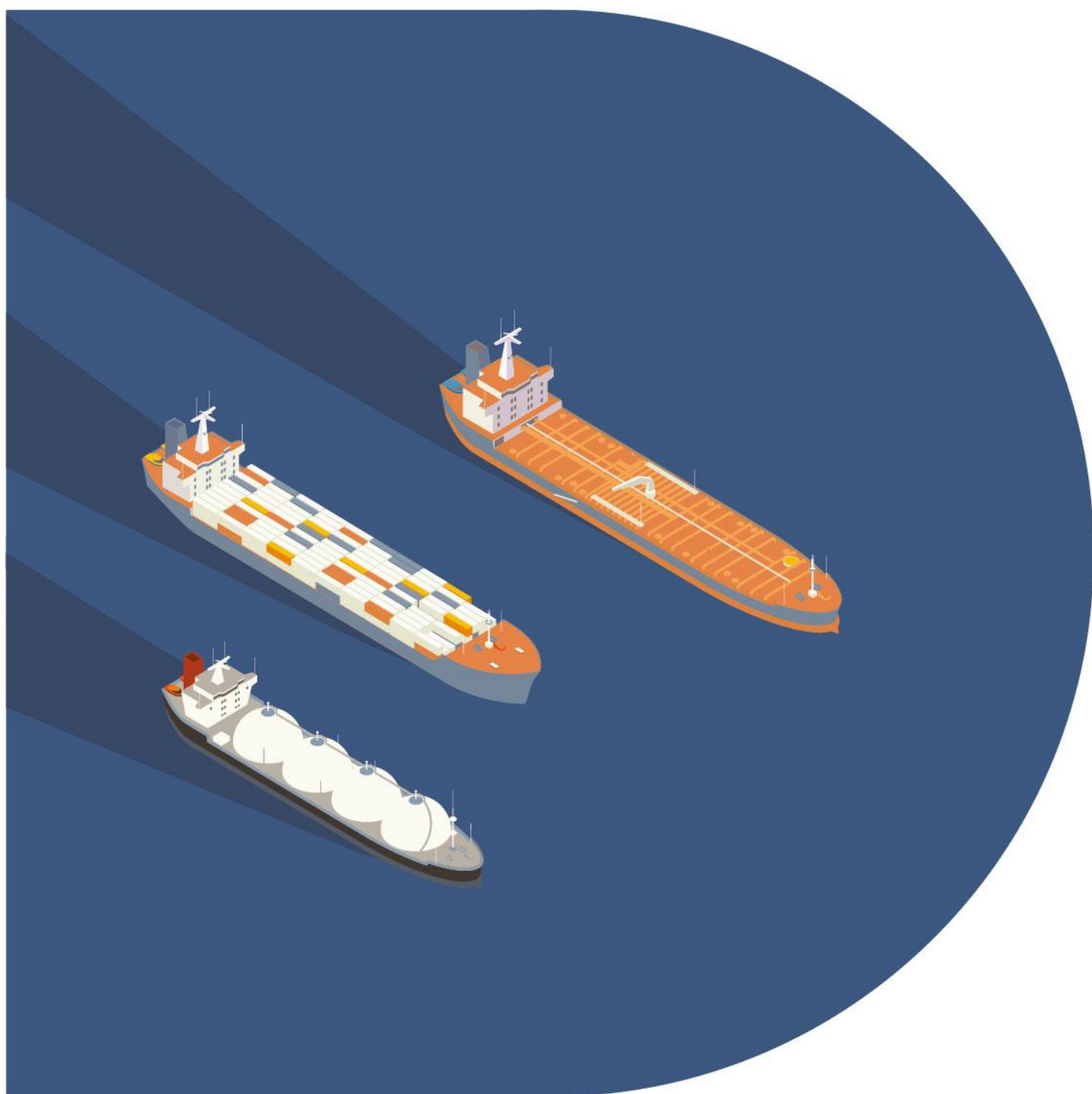

Nordisk Sjøforsikringsplan av 2013

Versjon 2027

Oversettelse fra engelsk til norsk

Forord

Nordisk Sjøforsikringsplan av 2013, Versjon 2027

Den Nordiske Sjøforsikringsplanen av 2013 har sitt grunnlag i en avtale datert 3. november 2010 (sist endret 8. mai 2024) mellom:

The Nordic Association of Marine Insurers (Cefor)
og
Danske Rederier,
Rederierna i Finland,
Norges Rederiforbund og
Svensk Sjöfart.

Denne avtalen fastsetter at dokumentet skal hete “The Nordic Marine Insurance Plan of 2013” (heretter kalt “Planen”).

Avtalen etablerer en permanent revisjonskomité (Standing Revision Committee (SRC)) med det formål å utarbeide Planen. Avtalepartene kan foreslå endringer i Planen. Dersom medlemmene er enige om at det skal gjøres slike endringer, skal SRC utarbeide endringene i Planteksten og motivene på engelsk.

Følgende personer er oppnevnt som medlemmer i den permanente revisjonskomiteen (SRC) for Versjon 2027:

Leder

Trine-Lise Wilhelmsen, Professor, dr. juris, Nordisk Institutt for Sjørett

Medleder

Birgitte Hagland, Professor, dr. juris, Nordisk Institutt for Sjørett

Sekretær

Maria Linn Riis, Stipendiat, Nordisk Institutt for Sjørett

The Nordic Association of Marine Insurers (Cefor)

Sveinung Måkestad, Vice President, Gard

Roar Sanden, Legal Director, Norwegian Hull Club

Magne Andersen, Advokat, Nordisk Skipsrederforening

Anders Hovelsrud, Chief Underwriting Officer, Den Norske Krigsforsikring for Skib

Hanne Rydelsborg, Senior Claims Executive, Gard

Ronny Hindersson, Senior Claims Adviser, Alandia

Johan Kahlmeter, Director Claims, The Swedish Club

Jørgen Russwurm, Assistant Vice President, Head of Casualty, Skuld

Nordiske Rederiforbund

Marthe Romsoug, Managing Director, Wilhelmsen Insurance Services AS

Thomas Aa. Rasmussen, Advokat, Norwegian Shipowners' Association

Leif R. Rosenkrantz, Director Insurances & Marine Digitalization, Color Line AS

Anne Mentz Hansen, Senior Claims Manager, TORM A/S

Selina Tvenge, Marine & Aviation Underwriter, A.P. Møller-Maersk A/S

Jörgen Sköld, Styreleder, Svenska Orientlinjen – erstattet av Örjan Karlsson, Marine Insurance Manager, Stena Rederi

Mikael Livijn, Head of Legal, Environment & Business Management, Wallenius Marine AB

Suvi Niemivuo, Head of Legal, Insurance and Claims, Finnlines

Nordiske dispasjører

Bjørn Slaatten, Dispasjør

I tillegg har Eivind Killengreen, varamedlem av SRC for rederiforbundene, deltatt i revisjonen.

Et fokus i denne revisjonen har vært bærekraft. Både Cefor og rederiforbundene i de nordiske landene støtter FNs bærekraftsmål.

Versjon 2027 bygger videre på denne utviklingen ved å introdusere endringer som skal gi målene praktisk virkning innenfor rammen av sjøforsikring og fellesehavari.

Uten å endre den grunnleggende risikofordelingen mellom assurandør og sikret under Planen, tillater endringene at det i spesifikke situasjoner kan tas særskilt hensyn til miljø, sosiale og forretningsetiske forhold (ESG). Hensikten er at Planen skal fortsette å fremme løsninger som er forretningsmessig rimelige og juridisk holdbare, samtidig som miljøhensyn og samfunnsansvar tas

i betraktning. Dette har resultert i vedtakelse av følgende ESG-relaterte endringer som skal inkorporeres i Planen Versjon 2027: § 5-19, § 12-1, § 12-12/18-29, § 12-13/18-30, § 12-14, § 16-9 og § 16-12.

Planen fortsetter å være under kontinuerlig evaluering og det er intensjonen til partene til Nordisk Sjøforsikringsplan-avtalen å finne ytterligere måter å bidra til en mer bærekraftig fremtid.

Det skal anses i Planens ånd at partene til forsikringsavtalen strekker seg mot å finne mer ESG-vennlige måter å operere på og beregning av krav under denne Planen.

SRC besluttet at endringer i Planteksten og motivene i forhold til Nordisk Sjøforsikringsplan av 2013, Versjon 2023, skal fremheves i forordet.

SRC har vedtatt følgende endringer for inkorporering i Planen, Versjon 2027:

- (1) § 1-1: Et nytt første ledd ble inntatt i § 1-1 for å forklare forholdet mellom Planen og motivene, med vekt på at motivene til bestemmelsene skal anses som en integrert del av forsikringsavtalen.
- (2) § 1-4A: Bestemmelsen ble endret til å kun regulere bakgrunnsretten. Valg av alminnelig domstol som tvisteløsningsmekanisme er nå regulert i en ny § 1-4C. Overskriften til § 1-4A ble endret tilsvarende. Første ledd regulerer bakgrunnsretten for en forsikringsavtale basert på Planen og med en nordisk hovedassurandør. I annet ledd reguleres lovvalget for forsikring tegnet av en ikke-nordisk hovedassurandør. For situasjoner der partene har avtalt voldgift eller alminnelig domstolsbehandling i et annet nordisk land, gjelder loven i det landet. Endringene i § 1-4A er ytterligere forklart i motivene. I tillegg ble det i motivene inntatt forklaringer til forholdet mellom Planen og bakgrunnsretten, herunder anvendelsen av de nordiske forsikringsavtalelovene (FAL).
- (3) § 1-4B: Det ble gjort endringer for å gjøre NOMA-voldgift til standard tvisteløsningsmekanisme i Planen. Lovvalsreglene ble fjernet og er nå regulert i § 1-4A. Henvisningen til NOMAs Best Practice Guidelines ble fjernet i henhold til nylige endringer i NOMAs voldgiftsregler som regulerer bruken av retningslinjene. Ingen materiell endring var tiltenkt. Et nytt fjerde ledd fastsetter at voldgiftsspråket skal være engelsk. Til slutt ble et nytt femte ledd inntatt som regulerer forening av saker til én voldgift.
- (4) Ny § 1-4C: En ny § 1-4C ble inntatt for valg av alminnelige domstoler som tvisteløsningsmekanisme. Partene kan avtale skriftlig at tvister skal henvises til

alminnelige domstoler i henhold til § 1-4C eller skreddersy spesifikke løsninger for den spesifikke forsikringsavtalen, i stedet for voldgift etter § 1-4B. Et nytt tredje ledd regulerer tvistens verneting der det er en ikke-nordisk hovedassurandør. I tillegg ble det gjort visse språklige endringer.

- (5) § 1-5: Henvisningen i fjerde ledd til § 5-4 ble fjernet på grunn av endringer i § 5-4.
- (6) § 2-17: Overskriften ble endret for å passe bedre til ordlyden i første ledd. I første ledd ble «risikoen for» en hvilken som helst sanksjon lagt til begrensningen i § 2-17 for å samsvare med reassuransevilkår. Videre ble det gjort endringer i annet ledd for å gjøre oppsigelsen gjeldende umiddelbart etter skriftlig varsel. Endringen ble gjort for å være i tråd med sanksjonssystemene som gjelder for partene. Et nytt tredje ledd ble lagt til for å også gi sikrede rett til å si opp forsikringsavtalen der assurandøren er «utpekt, oppført eller på annen måte underlagt frys av eiendeler eller andre restriktive tiltak» under gjeldende sanksjonssystemer. Forklaringer til endringene ble lagt til i motivene. Videre ble det gjennomført en generell revisjon med hensikt å gjøre motivene klarere.
- (7) Ny § 2-18: En ny «Know Your Customer»-bestemmelse ble tatt inn som § 2-18 som svar på de stadig økte kravene til assurandører om å utføre due diligence-tiltak knyttet til bekjempelse av hvitvasking, motfinansiering av terrorisme og sanksjonslover og -forskrifter som gjelder for assurandører og/eller dets reassurandører.
- (8) § 3-19: § 3-19 ble slettet. Bestemmelsen var antikvarisk og var sannsynligvis ment å dekke inngrep som ligner på rekvisisjon der beslaget fra starten av var ment å være midlertidig, dvs. at fartøyet ble beslaglagt for bruk av en statsmakt. Planen § 2-8 og § 2-9 bruker ikke begrepet «beslag» i beskrivelsen av farer som er angitt.
- (9) § 4-21: Overskriften ble endret for bedre å gjenspeile innholdet i bestemmelsen. Ordlyden «ved å utbetale forsikringssummen» ble slettet. Motivene ble utvidet for klargjøringsformål.
- (10) §§ 5-4, 5-7, 17-2 (2), 20-2 og 21-2: «én måned» ble endret til «30 dager» for klargjøringsformål.
- (11) § 5-4: I første ledd ble det gjort presiseringer med hensyn til ureparerte skader. I tredje ledd ble det gjort endringer i beregningen av renter. Beregningen vil nå være «fast» kun for ett år, noe som krever en gjennomgang hvert kalenderår.
- (12) § 5-5: Det ble gjort en endring i første ledd etter endringen i § 1-4B om voldgift som standard tvisteløsningsmekanisme. Tilsvarende endringer ble gjort i motivene.

Unntaket for finske og svenske tvister i fjerde ledd ble slettet på grunn av endringer i finsk lovgivning med hensyn til den finske dispasjøren, men også fordi referansen til dispasjøren ble ansett som feil og feilplassert til henhold til svensk lov og jurisdiksjon.

- (13) § 5-19: Et nytt tredje ledd ble satt inn for å håndtere situasjonen der assurandøren overtar forsikringsgjenstanden og har til hensikt å gjenvinne eller på annen måte avhende den. Endringen klargjør at assurandøren skal sikre overholdelse av gjeldende ufravikelig lovgivning om resirkulering og avhending, herunder Hongkong-konvensjonen om sikker og miljømessig forsvarlig gjenvinning av skip, Basel-konvensjonen og, der det er relevant, EUs skipsgjenvinningsforordning. Den sikrede skal, på forespørsel og for assurandørens rimelige kostnad, stille til rådighet tilgjengelig dokumentasjon av betydning for skipsgjenvinningen og yte nødvendig bistand, herunder inventar over farlige materialer (Inventory of Hazardous Materials – IHM) og relevante sertifikater.

- (14) § 5-24: Overskriften ble revidert for å bedre gjenspeile innholdet i bestemmelsen, og ordet «limitation» ble erstattet med ordet «time-bar». Annet ledd ble endret for å tydeliggjøre foreldelsesreglene i ansvarsforsikring, og motivene ble omstrukturert for å forbedre klarheten. Tredje ledd ble skrevet om i klargjøringshensikt, men uten materielle endringer.

- (15) § 5-25: § 5-25 ble slettet på grunn av endringer i finsk lovgivning angående den finske dispasjøren, som forklart i motivene til § 5-5 fjerde ledd. I tillegg ble bestemmelsene om foreldelsesfrist og prosedyren for håndtering av avgjørelsen fjernet fra Planen. Disse reglene er fastsatt i den finske forsikringsavtaleloven (543/1994) som gjelder som bakgrunnsrett når forsikringsavtalen er underlagt finsk rett og ingenting annet er avtalt i forsikringsavtalen. Følgelig er det ikke nødvendig å beholde reglene som er fremhevet i § 5-25 i Planen.

- (16) § 7-2: Overskriften på bestemmelsen ble endret fra “cancellation” til “termination” for konsistens og uttrykkelig henvisning til § 2-17. Det ble gjort endringer i første ledd andre setning for å tydeliggjøre at panthaverens stilling ikke er bedre enn forsikringstaker med hensyn til oppsigelse av krigsforsikring, samt andre omstendigheter der det foreligger automatisk oppsigelse, opphør eller suspensjon av forsikringen, jfr. §§ 2-17, 3-14, 3-15 eller 15-9, 3-17, 3-21 og kapittel 15 avsnitt 2.

- (17) Ny § 7-5: Reguleringen av uavhengig medforsikring for panthavere ble flyttet fra § 8-7 til en ny § 7-5. Formålet med endringen er å samle alle rettigheter knyttet til forsikring av panthaver i kapittel 7, og det var ikke tilsiktet noen materielle endringer fra den tidligere posisjonen.

- (18) § 8-7: bestemmelsen ble endret slik at panthaverens uavhengige medforsikring ble flyttet til den nye § 7-5. Formålet med endringen er å samle panthaverens forsikringsrettigheter i kapittel 7, og det var ikke tilsiktet noen materielle endringer fra den tidligere posisjonen. Overskriften ble oppdatert for å samsvare med endringen. Visse logiske modifikasjoner ble også gjort i selve teksten.

- (19) § 9-1: I annet ledd ble begrepet «andre» i definisjonen av «koassurandør» slettet for å tydeliggjøre at hovedassurandørens juridiske stilling, definert i første ledd, er den samme.

- (20) § 9-2: I tredje ledd ble «sine» koassurandører endret til «koassurandørene».

- (21) § 9-7: Et nytt fjerde ledd ble inntatt for å regulere en rett for hovedassurandøren til å kreve motgaranti fra koassurandøren for sin forholdsmessige andel av ansvaret. Endringen ble utdypet i motivene. Det ble videre gjort en generell oppdatering av motivene til denne bestemmelsen.

- (22) § 11-3: En tredje setning ble lagt til annet ledd for å fastsette at fartøyet uansett kan kondemneres dersom reparasjonskostnadene utgjør minst 100 % av forsikringsverdien. Endringen ble gjort for å redusere risikoen for at svingende fartøyverdier kan føre til situasjoner der reparasjonskostnadene overstiger 80 % av forsikringsverdien, men fartøyet fortsatt ikke kvalifiserer for kondemnasjon i henhold til annet ledd første setning.

- (23) § 11-9: Annet ledd ble endret for å erstatte begrepet «utbetalt». Formålet med endringen var å klargjøre forfallsdatoen for assurandørens ansvar. Begrepet «utbetalt» i annet ledd ble erstattet, og assurandørens ansvar i henhold til kapittel 13 gjelder nå frem til «forfallsdatoen etter utstedelse av erstatningsoppgjøret for totaltapet» eller senest to år etter utløpet av forsikringstiden. Motivene ble endret tilsvarende. I tillegg ble det gjort mindre justeringer i motivene.

- (24) § 12-12: Bestemmelsen ble endret ved å øke tilleggsgodtgjørelsen som er tilgjengelig der sikredes valg av reparasjonsverksted reduserer drivstofforbruket og tilsvarende CO₂-utslipp under fjerning. Endringen bygger på insentivet som ble introdusert i Versjon 2023 og øker det maksimale tilgjengelige beløpet fra USD 40 til USD 90 per tonn sparte CO₂-utslipp.

- (25) § 12-14: Et nytt annet ledd ble lagt til for frivillig ESG-relatert arbeid utført i en havarireparasjonsperiode. Slikt arbeid skal ikke inkluderes i grunnlaget for fordeling av

fellesomkostninger, forutsatt at arbeidet er frivillig og målbart, eller på annen måte dokumenterbare, og går utover lovbestemte krav eller klassekrav som gjaldt ved starten av reparasjonsperioden. I tillegg må arbeidet på det tidspunktet ikke med rimelighet forventes å bli obligatorisk innen de neste tolv månedene. Kostnader som utelukkende oppstår som følge av ESG-relatert arbeid skal fortsatt dekkes av sikrede.

- (26) § 14-3: En setning ble lagt til i første ledd for å henvise til kapittel 11. Det ble også gjort en generell revisjon av motivene med mindre endringer.
- (27) Kapittel 15, avsnitt 1: Overskriften på avsnitt 1 ble endret til «Alminnelige regler om forsikringens omfang».
- (28) Kapittel 15 avsnitt 5/Kapittel 18 avsnitt 5-5: Avsnitt 5/Avsnitt 5-5 ble slettet ettersom det ikke finnes noen spesielle bestemmelser for skade under kapittel 15/kapittel 18 Avsnitt 5. Skade er dermed fullt ut regulert av kapittel 12/kapittel 18 § 2-3.
- (29) §§ 15-1/18-59: Annet ledd ble slettet på grunn av sletting av § 3-19.
- (30) §§ 15-2/18-60: Endring ble gjort på grunn av sletting av kapittel 15 avsnitt 5/kapittel 18 avsnitt 5-5.
- (31) §§ 15-8/18-66: Bestemmelsene ble endret for å samsvare bedre med tilnærmingen i det engelske markedet for krigsforsikring. For det første ved å innta en oppsigelsestid på 72 timer hvis omstendighetene involverer en av statene i § 15-5 (stormaktskrig). For det andre ved å endre starten på oppsigelsestiden, og for det tredje ved automatisk å gjeninnføre krigsforsikringen hvis den ble oppsagt med det ene formål å endre de oppførte områdene i §§ 15-9/18-67.
- (32) §§ 15-9/18-67: Bestemmelsene ble endret slik at de erstatter § 3-15 i stedet for å gi et tillegg til § 3-15. En vesentlig endring er at standardposisjonen endres slik at oppførte områder anses som ekskluderte områder med mindre de er eksplisitt angitt som et betinget område. I tillegg er det tidligere maksimale fradraget på USD 200.000 på et krav som oppstår i et betinget område, uten at handelen er varslet til forsikringsforetaket, slettet.
- (33) §§ 15-11/18-69: Ordlyden er gjort konsistent ved å koble totaltapserstatningen til at sikrede er blitt «fratatt bruken av fartøyet». Videre ble de dekkede farene i totaltapsavsnittet tydeliggjort og utvidet ved å koble totaltapsdekningen til de relevante bokstavene i § 2-9 første ledd, særlig henvisningen til bokstav (c).

- (34) §§ 15-12/18-70: Ordlyden tydeliggjør nå at innestegningsbestemmelsen gjelder for alle krigsfarer i henhold til § 2-9, og at fartøyet må forhindres i en «sammenhengende periode» på tolv måneder. Motivene ble skrevet om blant annet for å bedre forklare hva som utgjør innestengning, dvs. hindringer av fysisk art så vel som ikke-fysiske hindringer der trusselnivået for fartøyet er av en karakter som hindrer fartøyet i å forlate. Uttrykket «havn eller lignende avgrenset område» er også bedre forklart.
- (35) §§ 15-13/18-71: Overskriften og første ledd ble redaksjonelt endret for å være i samsvar med § 15-4 og § 15-18. Ordet «restriction» i overskriften ble endret til «instruction».
- (36) §§ 15-14/18-72: Bestemmelsene ble slettet. De spesielle bestemmelsene som regulerte forholdet mellom kaskoforsikring og skade skal nå reguleres av de generelle bestemmelsene i kapittel 12 og kapittel 16.
- (37) §§ 15-15/18-73: Bestemmelsene ble slettet. Bestemmelsene var antikvariske og sannsynligvis knyttet til situasjonene som dekkes av § 3-19, til tross for at §§ 15-15/18-73 manglet det uttrykkelige kravet om at beslaget skulle være «midlertidig».
- (38) §§ 15-16/18-74: Annet ledd ble slettet. Dette leddet er nå omfattet av den nye bestemmelsen i § 15-17 tredje ledd bokstav (e).
- (39) §§ 15-17/18-75: De tidligere bestemmelsene ble slettet som antikvariske og erstattet av bestemmelser som ligner på § 16-1, nå omformulert for å henvise spesifikt til krigsfarer. Et nytt tredje ledd bokstav (e) er inntatt for å klargjøre omfanget av dekningen av tidstapforsikringen der fartøyet er forhindret fra å forlate en havn eller lignende avgrenset område uten at det finnes en fysisk hindring, dvs. farene som er oppført i § 2-9 første ledd bokstav (a) og (b). Motivene refererer som utgangspunkt til den lignende bestemmelsen i § 16-1, men det er inntatt motiver til problemstillingene spesielt for krig.
- (40) §§ 15-18/18-76: Overskriften og første ledd ble redaksjonelt endret for å være i samsvar med §§ 15-4 og 15-13. En vesentlig endring er gjort ved å slette annet ledd.
- (41) §§ 15-19/18-77: Bestemmelsene ble slettet som følge av endringen i §§ 15-14/18-72. Valg av reparasjonssted skal reguleres av de generelle bestemmelsene i §§ 16-9/18-51.

- (42) §§ 16-12: Bestemmelsen ble endret for å sikre samsvar med den nye behandlingen av ESG-relatert arbeid under § 12-14. Frivillig ESG-relatert arbeid, som forklart i § 12-14 annet ledd er ekskludert fra kategoriene av eierarbeid som ellers ville vært en del av grunnlaget for fordeling av vanlig reparasjonstid under tidstap. Formålet er å sikre at frivillig ESG-relatert arbeid behandles konsekvent i forhold til både fordeling av fellesomkostninger og fordeling av felles reparasjonstid.

- (43) § 16-14: Overskriften ble endret fra «Reparasjoner ...» til «Tidstap ...» for å koble overskriften til ordlyden i bestemmelsen.

- (44) §§ 17-1 og 20-1: Disse bestemmelsen ble endret etter endringen av ordlyden i § 1-4B. Det ble ansett mer praktisk at utgangspunktet for en tvist i henhold til kapittel 17 og 20 er språket på voldgiftsstedet.

- (45) § 18-1 første ledd bokstav (e) punkt (2): Bestemmelsen ble redaksjonelt endret for å være i samsvar med motivene.

- (46) § 18-3 bokstav (a) punkt (3): Ordlyden ble endret i bokstav (a) punkt (3) fra «utgjør» til «skal ikke overstige».

- (47) § 18-29 annet ledd: Begrepet «reparasjonsverksted» ble erstattet med «reparatør». Årsaken er at det for intensjonsavtaler vanligvis finnes ulike entreprenører som benyttes til reparasjoner som ikke lett kan defineres som et verft. I tillegg ble det maksimale tilgjengelige beløpet økt fra USD 40 til USD 90 per tonn CO₂-utslipp spart i samsvar med § 12-12.

- (48) § 19-9: Listen over «deler, utstyr og materialer» ble ansett nødvendig og ble erstattet med «gjenstander».

- (49) § 19-14: I tråd med endringen i § 19-9 ble «deler m.v.» erstattet med formuleringen «gjenstander som er fremstilt eller anskaffet til forsikringsobjektet i henhold til § 19-9».

- (50) § 21-11: Bestemmelsen ble endret for å gjøre formuleringen mer i tråd med formuleringene som brukes av International Group of P&I Clubs. Videre ble motivene endret ved å utdype effekten av Nairobi International Convention on the Removal of Wrecks. En del av motivene som begrenser fjerning av tapt last fra vraket ble også slettet.

I forbindelse med ovennevnte endringer er det også gjort endringer i motivene til de respektive bestemmelsene. Endringer er samtidig også gjort i motivene til andre bestemmelser der disse endringene er nevnt.

Det er også gjort endringer flere steder i motivene i bestemmelser som ikke er endret, men der revisjonskomiteen har funnet at de tidligere motiver var upraktiske, misvisende eller kunne bli misforstått. Dette gjelder følgende bestemmelser:

- (1) Første del, Kapittel 1, Innledende bestemmelser: Historikken ble slettet ettersom endringene følger av både motivene og forordet til Versjon 2027.
- (2) § 2-8: Motivene ble oppdatert for å fremheve dekningen gitt under § 2-9 første ledd bokstav (c) og bokstav (d), jfr. også endringen i § 15-11. I tillegg ble noe av historikken slettet.
- (3) § 2-9: Motivene ble oppdatert for å gjenspeile voldgiftsavgjørelsen av 5. august 2025 «Heroic Idun», og fremheve dekningen gitt under § 2-9 bokstav (c), jfr. også endringen i § 15-11. Videre er motivene til § 2-9 første ledd bokstav (e), som ble slettet ved en feil i 2019, gjeninnført. Noe av historikken i motivene ble slettet.
- (4) § 2-11: Et nytt eksempel 5 ble inntatt i motivene. Dette eksemplet gir veiledning til fordeling av skader på overflatebehandling og malingssystemer mellom forsikringsår, med fokus på når faren inntreffer og hvordan man identifiserer den relevante «delen». Eksempelet tydeliggjør at der punktreparasjoner ville vært tilstrekkelig ved et tidligere forsikringsår, skal bare de estimerte kostnadene fordeles til det året, mens senere forringelse som krever ytterligere reparasjon eller fullstendig ny overflatebehandling, skal fordeles til det senere forsikringsåret. Eksemplet knytter også denne tilnærmingen til § 2-11 og §§ 12-3 og 12-4 slik det blir en konsekvent og teknisk begrunnet fordelingsmetode.
- (5) § 3-15: Et avsnitt i motivene til § 3-15 angående § 2-11 ble fjernet på grunn av tidligere endringer i § 2-11. Spørsmål om årsakssammenheng besvares av den nye ordlyden i § 2-11 og motivene.
- (6) § 4-5 annet ledd: Det ble gjort endringer i motivene for å tydeliggjøre definisjonen av sikredes besiktiger til også å inkludere «superintendent». Videre ble det gjort visse språklige endringer.
- (7) § 8-2 annet ledd: Det ble gjort en endring for å korrigere et feilaktig sitat av Planens ordlyd i § 8-2 annet ledd.

- (8) § 9-9: Motivene ble endret på grunn av endringene i §§ 1-4B og 1-4C.
- (9) § 10-1: Det ble gjort endringer i risikoens overgang for forsikring for nytt utstyr og nye reservedeler. Nytt utstyr eller nye reservedeler blir inkludert i fartøyets kaskoforsikring fra begynnelsen av den siste operasjonen med å laste gjenstanden om bord på fartøyet. Dette er en utvidelse fra den tidligere bestemmelsen om risikoovergang når gjenstanden ble «swung over the railing».
- (10) § 11-7: Motivene ble redaksjonelt endret som en del av presiseringene i §§ 4-21 og 11-9.
- (11) Kapittel 12: Innledningen til kapittel 12 ble slettet fordi den ble ansett som misvisende og refererte til endringer som ble gjort i 2013.
- (12) § 12-1: Motivene ble endret for å tydeliggjøre at dekning for fjerning av marin begroing kan anses som en del av reparasjonsomkostningene dersom det var nødvendig på grunn av de ordinære reparasjonene. Disse kostnadene anses som fellesomkostninger som skal fordeles over arbeidskostnadene i samsvar med § 12-14.
- (13) § 12-3: Motivene ble endret for å tydeliggjøre overflatebehandling som en «del». Endringene ble gjort fordi skade på skrogets overflatebehandling og malingssystemer reiser spørsmål om hvorvidt overflatebehandling skal anses som en separat «del» eller som en del av det underliggende stålet. I henhold til §§ 2-11, 12-3 og 12-4 skal definisjonen av en «del» være basert på en teknisk og økonomisk vurdering, inkludert identifisering av den «naturlige reparasjonsenheten». Motivene ble endret for å klargjøre at belegget anses som en «natural unit of repair», og dermed en separat «del» fra det underliggende stålet. Dette er også i samsvar med skadeoppgjørspraksis.
- (14) § 12-5: Mindre redaksjonelle endringer ble gjort i motivene til bokstav (a). Videre ble motivene til bokstav (e) endret for å oppnå større klarhet.
- (15) § 12-13: Motivene ble endret ved å innføre en økt dekning av omkostningene ved flytting av fartøyet. Ytterligere miljø- eller regulatoriske omkostninger utløst av flytting til et reparasjonsverft kan dekkes som flyttingsutgiftene der de er nødvendige for at fartøyet skal kunne gjenoppta virksomheten. Slike utgifter skal inkluderes i anbudssummen i henhold til § 12-12, men utgifter som faller inn under § 12-3 forblir ekskludert. I unntakstilfeller kan hovedassurandøren avvike fra den normale fordelingen av flyttingsutgiftene i henhold til § 12-14 der streng anvendelse ville være klart uforholdsmessig.

- (16) § 13-1: Motivene til § 13-1 ble oppdatert for å klargjøre visse aspekter ved kaskoforsikringens ansvar for sammenstøt. Det er nå uttrykkelig angitt at ansvar kan dekkes der fartøyet treffer eiendom som tilhører sikrede, for eksempel en kai eller brygge, som om eiendommen tilhørte en tredjepart. Motivene klargjør videre at kaskoforsikringens ansvar etter et havari som gir grunnlag for totaltapserstatning opphører når erstatning er utbetalt eller assurandøren har varslet sikrede i henhold til § 4-21 om at de vil betale forsikringssummen. Til slutt er det tatt inn ny veiledning til annet ledd bokstav (h), som gjenspeiler voldgiftsavgjørelsen i APL Changi-saken
- (17) Kapittel 15: En generell introduksjon til endringene i kapittel 15 ble lagt til i motivene.
- (18) § 16-1: Motivene ble endret for å klargjøre at dersom kaskoforsikringen er basert på andre forsikringsvilkår enn de som følger av Planen, skal likevel § 12-18 (Egenandel) komme til anvendelse.
- (19) § 16-9: Motivene ble endret slik at beregningen i tredje ledd skulle være den samme som beregningen for sparte CO₂-utslipp i § 12-12.
- (20) § 19-12: Motivene inneholdt utdaterte henvisninger som ble erstattet av en henvisning til den nye standardkontrakten for skipsbygging, «SHIP25» av 9. oktober 2025.

Ved endringen av motivene ble også henvisningene til historikken bak vilkårsutviklingen fjernet for å lette lesningen og forståelse av motivene.

For bestemmelser der det ikke er gjort endringer i motivene er den historiske utvikling ikke fjernet. I motivene til disse bestemmelsene er det henvist både til Planen som var i kraft før 1996 Planen, Norsk Sjøforsikringsplan av 1964 (1964 Planen), og forskjellige forsikringsvilkår og praksis. Forsikringsvilkårene det henvises til er Vilkår for kaskoforsikring utgitt av Sjøassurandørernes Centralforening (Cefor) og De gjensidige skipsassuransforeningers Premie- og forsikringsvilkår (PFV). Forkortelsen Cefor står for Cefor Form 246 A fra oktober 1995, mens PFV er forkortelse for De gjensidige skipsassuransforeningers Premie- og forsikringsvilkår 1. januar 1995.

Språket i Planen og motivene er engelsk. Planen oversettes til de nordiske språkene.

Cefor har opphavsretten og er ansvarlig for publiseringen av Planen og motivene.

Internettadressen er nordicplan.org. Planen er også tilgjengelig som app for smarttelefoner og nettbrett.

Avslutningsvis ønsker den permanente revisjonskomiteen å påpeke at Planen er en fremforhandlet standardisert forsikringsavtale kun for å eksemplifisere. Planen er ikke bindende for partene i denne avtalen. Parter som inngår en forsikringsavtale står helt fritt til å avtale andre vilkår eller gjøre modifikasjoner i en hvilken som helst del av Planen og dens bestemmelser.

Oslo, 1. juli 2026

Trine-Lise Wilhelmsen, leder

Brigitte Hagland, medleder

Maria Linn Riis, sekretær

Contents

Første del	Fellesregler for alle forsikringsarter	29
Kapittel 1	Innledende bestemmelser	30
§ 1-1.	Anvendelse og definisjoner.....	30
§ 1-2.	Polise	30
§ 1-3.	Avtaleinngåelse gjennom megler.....	30
§ 1-4A.	Bakgrunnsrett	31
§ 1-4B.	Voldgiftsklausul	31
§ 1-4C.	Tvisteløsning i domstolene	32
§ 1-5.	Forsikringstid	32
Kapittel 2	Alminnelige regler om forsikringens omfang	33
Avsnitt 1	Interesse og forsikringsverdi	33
§ 2-1.	Forsikring som ikke knytter seg til noen interesse	33
§ 2-2.	Forsikringsverdien	33
§ 2-3.	Avtalt forsikringsverdi.....	33
§ 2-4.	Underforsikring	34
§ 2-5.	Overforsikring	34
§ 2-6.	Assurandørens ansvar når interessen også er forsikret hos annen assurandør.....	34
§ 2-7.	Regress mellom assurandørene når interessen er forsikret hos flere assurandører	34
Avsnitt 2	Farefelt, årsakssammenheng og tap.....	35
§ 2-8.	Farefeltet ved forsikring mot sjøfare	35
§ 2-9.	Farefeltet ved forsikring mot krigsfare	35
§ 2-10.	Farefeltet når det ikke er avtalt hva forsikringen omfatter.....	36
§ 2-11.	Årsakssammenheng. Periodisering av tap.....	36
§ 2-12.	Hovedregel om bevisbyrde	37
§ 2-13.	Samvirke mellom flere farer	37
§ 2-14.	Samvirke mellom sjøfare og krigsfare	37
§ 2-15.	Tap som i sin helhet ansees forårsaket av krigsfare.....	38
§ 2-16.	Tap som enten skyldes sjøfare eller krigsfare	38
§ 2-17.	Sanksjoner - begrensning og oppsigelse	38
§ 2-18.	Know Your Customer (KYC)	39
Kapittel 3	Forsikringstagerens og sikredes forhold	40
Avsnitt 1	Forsikringstagerens opplysningsplikt	40
§ 3-1.	Opplysningspliktens omfang	40
§ 3-2.	Svik.....	40

§ 3-3.	Annen forsømmelse av opplysningsplikten.....	40
§ 3-4.	Overtredelse av opplysningsplikten som ikke kan tilregnes forsikringstageren	41
§ 3-5.	Tilfelle hvor assurandøren ikke kan påberope at det er gitt mangelfulle opplysninger	41
§ 3-6.	Assurandørens underrettningsplikt	41
§ 3-7.	Assurandørens rett til å få opplysninger fra klassifikasjonsselskapet m.v.	41
Avsnitt 2	Fareendring.....	42
§ 3-8.	Fareendring.....	42
§ 3-9.	Fareendring som sikrede har fremkalt eller samtykket i	42
§ 3-10.	Assurandørens oppsigelsesrett	42
§ 3-11.	Sikredes underrettningsplikt.....	42
§ 3-12.	Tilfelle hvor assurandøren ikke kan påberope seg en fareendring.....	42
§ 3-13.	Assurandørens underrettningsplikt	43
§ 3-14.	Tap av hovedklasse.....	43
§ 3-15.	Fartsområder	43
§ 3-16.	Rettsstridige foretagender.....	44
§ 3-17.	Suspensjon av forsikringen ved rekvisisjon	44
§ 3-18.	Melding om rekvisisjon	44
§ 3-19.	(slettet)	44
§ 3-20.	Flytting av fartøyet til reparasjonsverksted	45
§ 3-21.	Eierskifte	45
Avsnitt 3	Sikkerhetsforskrifter	45
§ 3-22.	Sikkerhetsforskrifter	45
§ 3-23.	Assurandørens rett til å forlange besiktelse av fartøyet.....	45
§ 3-24.	(slettet)	46
§ 3-25.	Overtredelse av sikkerhetsforskrifter	46
§ 3-26.	Fartøy i opplag	46
§ 3-27.	Assurandørens oppsigelsesrett	46
§ 3-28.	Kontraktsvilkår.....	47
Avsnitt 4 Redningsforanstaltninger m.v.		47
§ 3-29.	Sikredes plikt til å underrette assurandøren om havari.....	47
§ 3-30.	Sikredes plikt til å avverge og begrense tapet	47
§ 3-31.	Virkningen av at sikrede forsømmer sine plikter	47
Avsnitt 5 Sikredes forsettlig eller uaktsomme fremkallelse av havariet		48
§ 3-32.	Forsett.....	48
§ 3-33.	Grov uaktsomhet	48
§ 3-34.	Assurandørens oppsigelsesrett	48
§ 3-35.	Omstendigheter som utelukker anvendelse av § 3-32 til § 3-34.....	48
Avsnitt 6	Identifikasjon	49
§ 3-36.	Identifikasjon mellom sikrede og dennes hjelpere	49
§ 3-37.	Identifikasjon mellom flere sikrede og mellom sikrede og medeier	49
§ 3-38.	Identifikasjon mellom sikrede og forsikringstager	49
Kapittel 4	Assurandørens erstatningsansvar	50
Avsnitt 1	Alminnelige regler om assurandørens ansvar	50
§ 4-1.	Totaltap.....	50
§ 4-2.	Alminnelig formuestap og tap som følge av forsinkelse.....	50
§ 4-3.	Omkostninger ved sikkerhetsstillelse o.l.....	50

§ 4-4.	Saksomkostninger	50
§ 4-5.	Omkostninger i forbindelse med krav under forsikringen	50
§ 4-6.	Omkostninger ved foranstaltninger som angår flere interesser	51
Avsnitt 2	Redningsomkostninger for å avverge eller begrense tapet, herunder bergelønn og fellehavari	51
§ 4-7.	Dekning av redningsomkostninger	51
§ 4-8.	Fellehavari.....	51
§ 4-9.	Fellehavarifordeling når interessene tilhører samme person.....	52
§ 4-10.	Skade på og tap av forsikringsgjenstanden	52
§ 4-11.	Uegentlig fellehavari	52
§ 4-12.	Partikulære redningsomkostninger	52
Avsnitt 3	Dekning av sikredes ansvar overfor tredjepart	53
§ 4-13.	Hovedregel.....	53
§ 4-14.	“Cross liabilities”	53
§ 4-15.	Usedvanlige eller forbudte kontraktsvilkår.....	53
§ 4-16.	Gjenstand som tilhører sikrede.....	53
§ 4-17.	Fastsettelse av sikredes ansvar.....	53
Avsnitt 4	Forsikringssummen som grense for assurandørens ansvar	54
§ 4-18.	Hovedregel.....	54
§ 4-19.	Ansvar utover forsikringssummen	54
§ 4-20.	Ansvarsgrensen ved samvirke mellom flere farer	54
§ 4-21.	Assurandørens adgang til å fri seg fra videre ansvar	54
Kapittel 5	Erstatningsoppgjøret.....	56
Avsnitt 1	Erstatningsberegning, renter, forskudd m.v.	56
§ 5-1.	Sikredes plikt til å skaffe opplysninger og dokumenter.....	56
§ 5-2.	Erstatningsberegningen	56
§ 5-3.	Valutakurser.....	56
§ 5-4.	Renter av erstatningen.....	57
§ 5-5.	Twist om erstatningsberegningen	57
§ 5-6.	Forfallstid.....	57
§ 5-7.	Assurandørens plikt til å yte forskudd	58
§ 5-8.	Forskudd når det er twist om hvilken assurandør som skal erstatte tapet	58
Avsnitt 2	Sikredes ansvar overfor tredjepart	58
§ 5-9.	Sikredes plikter når et ansvar som omfattes av forsikringen gjøres gjeldende mot sikrede	58
§ 5-10.	Assurandørens adgang til å overta behandlingen av kravet	59
§ 5-11.	Avgjørelse av spørsmål om saksanlegg eller anke	59
§ 5-12.	Sikkerhetsstillelse.....	59
Avsnitt 3	Sikredes dekningskrav mot tredjepart.....	59
§ 5-13.	Assurandørens rett til å tre inn i dekningskrav som sikrede har mot tredjepart	59
§ 5-14.	Fraskrivelse av dekningskravet.....	60
§ 5-15.	Sikredes plikt til å bistå assurandøren med opplysninger og dokumenter	60
§ 5-16.	Sikredes plikt til å bevare og sikre kravet	60
§ 5-17.	Avgjørelse av spørsmålet om saksanlegg eller anke	60
§ 5-18.	Bergelønn som innebærer kompensasjon for tap som assurandøren har dekket.....	61

Avsnitt 4	Assurandørens rett til å overta forsikringsgjenstanden ved utbetaling av erstatning.....	61
§ 5-19.	Assurandørens rett til å overta forsikringsgjenstanden.....	61
§ 5-20.	Heftelser på forsikringsgjenstanden.....	62
§ 5-21.	Bevaring av forsikringsgjenstanden.....	62
§ 5-22.	Assurandørens rett til erstatning for skade på forsikringsgjenstanden.....	62
Avsnitt 5	Foreldelse m.v.	62
§ 5-23.	Frist for anmeldelse av havari.....	62
§ 5-24.	Foreldelse av sikredes erstatningskrav	62
§ 5-25.	(slettet)	63
Kapittel 6	Premie	64
§ 6-1.	Premiebetaling.....	64
§ 6-2.	Assurandørens rett til å si opp forsikringen ved manglende premiebetaling.....	64
§ 6-3.	Premien ved totaltap	64
§ 6-4.	Premietillegg når forsikringen blir forlenget.....	64
§ 6-5.	Premiereduksjon.....	64
§ 6-6.	Premiereduksjon ved opplag og lignende opphold	65
§ 6-7.	Krav om premiereduksjon.....	65
Kapittel 7	Medforsikring av panthaver	66
§ 7-1.	Panthaverens rett mot assurandøren	66
§ 7-2.	Endring og oppsigelse av forsikringsavtalen.....	66
§ 7-3.	Havaribehandling, erstatningsberegning m.v.	67
§ 7-4.	Utbetaling av erstatningen.....	67
§ 7-5.	Uavhengig medforsikring for panthavere.....	67
Kapittel 8	Medforsikring av tredjepart	68
§ 8-1.	Tredjeparts rett mot assurandøren.....	68
§ 8-2.	Beskyttelse av tredjeparter mot regresskrav fra assurandøren	68
§ 8-3.	Anvendelse av reglene i kapittel 3 og § 5-1.....	68
§ 8-4.	Endringer i og oppsigelse av forsikringsavtalen.....	68
§ 8-5.	Behandling av krav, erstatningsberegninger etc.	69
§ 8-6.	Annen forsikring.....	69
§ 8-7.	Selvstendig medforsikring av navngitt tredjepart.....	69
Kapittel 9	Forholdet mellom hovedassurandøren og koassurandørene	70
§ 9-1.	Definisjoner.....	70
§ 9-2.	Hovedassurandørens adgang til å opptre på vegne av koassurandørene	70
§ 9-3.	Opplagsplan	70
§ 9-4.	Meldinger i forbindelse med havari	71
§ 9-5.	Bergning.....	71
§ 9-6.	Flytting og reparasjon	71
§ 9-7.	Sikkerhetsstillelse.....	71
§ 9-8.	Twist med tredjepart	71
§ 9-9.	Erstatningsberegning.....	72
§ 9-10.	Koassurandørens insolvens.....	72
§ 9-11.	Renter av hovedassurandørens utlegg	72
Annen del	Kaskoforsikring.....	73

Kapittel 10	Alminnelige regler om kaskoforsikringens omfang.....	74
§ 10-1.	Hva forsikringen omfatter	74
§ 10-2.	Gjenstander o.l. som midlertidig fjernes fra fartøyet.....	74
§ 10-3.	Tap som skyldes alminnelig bruk	74
§ 10-4.	Forsikring “på fulle vilkår”	74
§ 10-5.	Forsikring “kun mot totaltap” (K.m.t.)	75
§ 10-6.	Forsikring “kun mot totaltap og felleshavaribidrag”	75
§ 10-7.	Forsikring “kun mot totaltap, felleshavaribidrag og kollisjonsansvar”	75
§ 10-8.	Forsikring “på strandingsvilkår”	75
§ 10-9.	Varigheten av reiseforsikring	75
§ 10-10.	Forlengelse av forsikringen.....	76
§ 10-11.	Assurandørens ansvar når fartøyet blir berget av sikrede.....	76
§ 10-12.	Reduksjon av ansvaret på grunn av interesseforsikring	76
Kapittel 11	Totaltap	77
§ 11-1.	Totalforlis.....	77
§ 11-2.	Bergningsforsøk.....	77
§ 11-3.	Kondemnasjon	77
§ 11-4.	Kondemnasjon ved samvirke mellom flere farer	78
§ 11-5.	Begjæring om kondemnasjon	78
§ 11-6.	Flytting av fartøyet.....	78
§ 11-7.	Forsvunnet og forlatt fartøy	78
§ 11-8.	Forlengelse av forsikringen når fartøyet er forsvunnet eller forlatt.....	79
§ 11-9.	Assurandørens ansvar i avklaringsperioden.....	79
Kapittel 12	Skade.....	80
§ 12-1.	Hovedregel om assurandørens ansvar	80
§ 12-2.	Erstatning for ureparert skade.....	80
§ 12-3.	Utilstrekkelig vedlikehold m.v.....	81
§ 12-4.	Konstruksjonsfeil m.v.	81
§ 12-5.	Tap som ikke erstattes.....	81
§ 12-6.	Utsatt reparasjon	81
§ 12-7.	Midlertidig reparasjon.....	81
§ 12-8.	Omkostninger anvendt for å påskynde reparasjonsarbeidet.....	82
§ 12-9.	Reparasjon av kondemnabelt fartøy.....	82
§ 12-10.	Besiktelse av skadene	82
§ 12-11.	Innhenting av anbud	82
§ 12-12.	Valg av reparasjonsverksted.....	83
§ 12-13.	Flytting av fartøyet.....	83
§ 12-14.	Fordeling av fellesomkostninger.....	83
§ 12-15.	Isfradrag	84
§ 12-16.	Maskinfradrag	84
§ 12-17.	Erstatning uten fradrag.....	84
§ 12-18.	Egenandel	84
§ 12-19.	Grunnlaget for beregning av fradrag etter § 12-15 til § 12-18 og § 3-15	85
Kapittel 13	Sikredes ansvar for sammenstøt eller støtning.....	86
§ 13-1.	Omfanget av assurandørens ansvar	86
§ 13-2.	Ansvarsbegrensning på grunnlag av flere fartøys tonnasje eller verdi	86
§ 13-3.	Grensen for assurandørens ansvar ved et enkelt havari	87

§ 13-4.	Egenandel	87
Tredje del	Andre Forsikringer For Havgående Fartøy	88
Kapittel 14	Særskilte forsikringer mot totaltap	89
§ 14-1.	Forsikring mot totaltap og overskytende kollisjonsansvar (kaskointeresseforsikring)	89
§ 14-2.	Forsikring mot tap av langsiktige fraktinntekter (fraktinteresseforsikring)	89
§ 14-3.	Fellesregler for de særskilte forsikringene mot totaltap	89
§ 14-4.	Begrensninger i adgangen til å tegne særskilte forsikringer mot totaltap	90
Kapittel 15	Krigsforsikring	91
Avsnitt 1	Alminnelige regler om forsikringens omfang	91
§ 15-1.	Farefeltet	91
§ 15-2.	Tapsfeltet	91
§ 15-3.	Forsikringssum	91
§ 15-4.	Sikkerhetsforskrifter	92
Avsnitt 2 Opphør av forsikringen		92
§ 15-5.	Stormaktskrig	92
§ 15-6.	Bruk av atomvåpen i krigsøyemed	92
§ 15-7.	Bortleie	92
§ 15-8.	Oppsigelse	92
Avsnitt 3	Fartsområder	93
§ 15-9.	Fartsområder	93
Avsnitt 4	Totaltap	94
§ 15-10.	Forholdet til kapittel 11	94
§ 15-11.	Fratakelse av bruken av fartøyet	94
§ 15-12.	Innestengning	94
§ 15-13.	Anmodninger pålagt fra assurandøren	95
Avsnitt 5	(slettet)	95
§ 15-14.	(slettet)	95
§ 15-15.	(slettet)	95
Avsnitt 6	Tidstap	95
§ 15-16.	Forholdet til kapittel 16	95
§ 15-17.	Hovedregler om assurandørens ansvar	95
§ 15-18.	Tap ved anmodning fra assurandøren	96
§ 15-19.	(slettet)	96
Avsnitt 7	Rederansvar m.v. (P&I)	96
§ 15-20.	Dekningsområdet	96
§ 15-21.	(slettet)	97
§ 15-22.	Begrensninger i dekningen	97
Avsnitt 8	Yrkesskedeforsikring m.v.	97
§ 15-23.	Dekningsområdet	97
Kapittel 16	Tidstapforsikring	98
§ 16-1.	Hovedregler om assurandørens ansvar	98
§ 16-2.	Totaltap	98
§ 16-3.	Hovedregel om beregning av erstatningen	99

§ 16-4.	Beregningen av tidstapet	99
§ 16-5.	Dagsbeløpet	99
§ 16-6.	Avtalt dagsbeløp	99
§ 16-7.	Egenandelsperiode	99
§ 16-8.	Besiktelse av skadene	99
§ 16-9.	Valg av reparasjonssted	100
§ 16-10.	Forseiling til verksted o.l.	100
§ 16-11.	Ekstraomkostninger anvendt for å avverge eller begrense tap	100
§ 16-12.	Samtidige reparasjoner	101
§ 16-13.	Tidstap etter avslutningen av en reparasjon	102
§ 16-14.	Tidstap etter utløpet av forsikringstiden	102
§ 16-15.	Assurandørens ansvar når fartøyet overdras til ny eier	102
§ 16-16.	Forholdet til andre assurandører og fellesehavari	102

Fjerde del Andre Forsikringer 104

Kapittel 17 Forsikring for fiskefartøyer105

Avsnitt 1	Generelle bestemmelser	105
§ 17-1.	Anvendelsesområde og hvilke bestemmelser som gjelder	105
§ 17-2.	Fornyelse av forsikringen/Til § 1-5	105
§ 17-3.	Fartsområder for fiskefartøyer/Til § 3-15	105
§ 17-4.	Klasse og tilsyn/Til § 3-14 og § 3-8	106
§ 17-5.	Sikkerhetsforskrifter/Til § 3-22 og § 3-25	106
§ 17-6.	Sikredes besparelser	106
Avsnitt 2	Kaskoforsikring	106
§ 17-7.	Forholdet til kapitlene 10-13	106
§ 17-7A.	Fastmontert tilbehør som er midlertidig lagret i land	106
§ 17-8.	Endring av den åpne eller avtalte forsikringsverdien/Til § 2-2 og § 2-3	107
§ 17-9.	Skade på båter, fangstredskaper og fangst/Til § 4-7 til § 4-12 og § 4-16	107
§ 17-10.	Kasko- og fraktinteressesforsikring/Til § 10-12	107
§ 17-11.	Kondemnasjon/Til § 11-3	107
§ 17-12.	Skrogskader på fartøy som ikke er bygget i stål/Til § 12-1	107
§ 17-13.	Begrenset maskinskadedekning	108
§ 17-14.	Omkostninger for å spare tid/Til § 12-7, § 12-8, § 12-11 og § 12-12	108
§ 17-15.	Fradrag/Til § 12-15, § 12-16 og § 12-18	108
§ 17-16.	Sammenstøtsansvar for fiskefartøy/Til § 13-1	108
§ 17-17.	Sammenstøtsansvar/Til § 13-1	109
Avsnitt 3	Kaskoforsikring - utvidet dekning	109
§ 17-18.	Utvidet maskinskadedekning	109
Avsnitt 4	Fangst og utstyrsforsikring - normaldekning	109
§ 17-19.	Hva forsikringen omfatter	109
§ 17-20.	Forsikringsverdi	110
§ 17-21.	Ekstraordinære håndteringsomkostninger	110
§ 17-22.	Farer som ikke dekkes/Til § 2-8	110
§ 17-23.	Dekkslast	110
§ 17-24.	Totaltap	111
§ 17-25.	Skade på eller tap av fangst	111
§ 17-26.	Skade på andre gjenstander	111

§ 17-27.	Besiktelse av skadene	111
§ 17-28.	Egenandel	112
Avsnitt 5	Tilleggsdekning for garn og nøter i sjøen	112
§ 17-29.	Hva forsikringen omfatter	112
§ 17-30.	Farer som ikke dekkes/Til § 2-8	112
§ 17-31.	Egenandel	112
§ 17-32.	Sikredes plikter i havaritifelle/Til § 3-29	112
Avsnitt 6	Tidstapforsikring for fiskefartøy	113
§ 17-33.	Forholdet til kapittel 16	113
§ 17-34.	Assurandørens ansvar/istedenfor § 16-1 gjelder	113
§ 17-35.	Totaltap/istedenfor § 16-2 gjelder	113
§ 17-36.	Beregning av erstatningen for fiskefartøyer/Til § 16-3	113
§ 17-37.	Dagsbeløpet for fiskefartøyer/istedenfor § 16-5 gjelder	114
§ 17-38.	Taksert dagsbeløp for fiskefartøyer/istedenfor § 16-6 gjelder	114
Kapittel 18	Forsikring av mobile offshore-innretninger (mobile offshore units..... = MOUs)	115
Avsnitt 1	Felles bestemmelser	115
§ 18-1.	Anvendelsesområde og hvilke bestemmelser som gjelder	115
Avsnitt 2	Kaskoforsikring	118
Avsnitt 2-1	Alminnelige regler om kaskoforsikringens omfang	118
§ 18-2.	Hva forsikringen omfatter	118
§ 18-3.	Gjenstander som midlertidig er fjernet eller separert fra MOUen	118
§ 18-4.	Tap som skyldes alminnelig bruk	119
§ 18-5.	Forlengelse av forsikringen	119
§ 18-6.	Assurandørens ansvar når MOUen blir berget av sikrede	119
§ 18-7.	Reduksjon av ansvaret på grunn av interesseforsikring	119
Avsnitt 2-2	Totaltap	120
§ 18-8.	Totaltap	120
§ 18-9.	Bergningsforsøk	120
§ 18-10.	Kondemnasjon	120
§ 18-11.	Kondemnasjon ved samvirke mellom flere farer	121
§ 18-12.	Begjæring om kondemnasjon	121
§ 18-13.	Flytting av MOUen	121
§ 18-14.	Forsvunnet eller forlatt MOU	121
§ 18-15.	Forlengelse av forsikringen når MOUen er forsvunnet eller forlatt	122
§ 18-16.	Assurandørens ansvar i avklaringsperioden	122
Avsnitt 2-3	Skade	122
§ 18-17.	Hovedregel om assurandørens ansvar	122
§ 18-18.	Erstatning for ureparert skade	123
§ 18-19.	Utilstrekkelig vedlikehold m.v.	123
§ 18-20.	Konstruksjonsfeil m.v.	123
§ 18-21.	Tap som ikke erstattes	123
§ 18-22.	Skade på borestrengen	124
§ 18-23.	Utsatt reparasjon	124
§ 18-24.	Midlertidig reparasjon	124

§ 18-25.	Omkostninger anvendt for å påskynde reparasjonsarbeidet.....	124
§ 18-26.	Reparasjon av kondemnable MOU.....	124
§ 18-27.	Besiktelse av skadene	124
§ 18-28.	Innhenting av anbud	125
§ 18-29.	Valg av reparatør.....	125
§ 18-30.	Flytting for reparasjon.....	126
§ 18-31.	Fordeling av fellesomkostninger.....	126
§ 18-32.	Isfradrag	126
§ 18-33.	Egenandel	126
§ 18-34.	Grunnlaget for beregning av fradrag etter § 18-32, § 18-33 og § 3-15	127
Avsnitt 2-4	Sikredes ansvar for sammenstøt eller støtning	127
§ 18-35.	Omfanget av assurandørens ansvar	127
§ 18-36.	Ansvarsbegrensning på grunnlag av flere MOUers tonnasje eller verdi	128
§ 18-37.	Grensen for assurandørens ansvar ved et enkelt havari	128
§ 18-38.	Egenandel	128
Avsnitt 3	Særskilte forsikringer mot totaltap	128
§ 18-39.	Forsikring mot totaltap og overskytende kollisjonsansvar (kaskointeresseforsikring)	128
§ 18-40.	Forsikring mot tap av langsiktige fraktinntekter (fraktinteresseforsikring)	129
§ 18-41.	Fellesregler for de særskilte forsikringene mot totaltap	129
§ 18-42.	Begrensninger i adgangen til å tegne særskilte forsikringer mot totaltap.....	129
Avsnitt 4	Tidstapforsikring.....	130
§ 18-43.	Hovedregler om assurandørens ansvar	130
§ 18-44.	Totaltap.....	130
§ 18-45.	Hovedregel om beregning av erstatningen	131
§ 18-46.	Beregningen av tidstapet	131
§ 18-47.	Dagsbeløpet.....	131
§ 18-48.	Avtalt dagsbeløp	131
§ 18-49.	Egenandelsperiode	131
§ 18-50.	Besiktelse av skadene	131
§ 18-51.	Valg av reparasjonssted.....	132
§ 18-52.	Forseiling til reparasjonssted o.l.....	132
§ 18-53.	Ekstraomkostninger anvendt for å avverge eller begrense tap	132
§ 18-54.	Samtidige reparasjoner.....	133
§ 18-55.	Tidstap etter avslutningen av en reparasjon.....	134
§ 18-56.	Reparasjoner etter utløpet av forsikringstiden	134
§ 18-57.	Assurandørens ansvar når MOUen overdras til ny eier.....	134
§ 18-58.	Forholdet til andre assurandører og felleshavari.....	135
Avsnitt 5	Krigsforsikring.....	135
Avsnitt 5-1	Alminnelige regler om krigsforsikringens omfang.....	135
§ 18-59.	Farer som dekkes	135
§ 18-60.	Interesser som dekkes	135
§ 18-61.	Forsikringssum	135
§ 18-62.	Sikkerhetsforskrifter	136
Avsnitt 5-2	Opphør av forsikringen	136
§ 18-63.	Stormaktskrig.....	136
§ 18-64.	Bruk av atomvåpen i krigsøyemed.....	137

§ 18-65.	Bortleie	137
§ 18-66.	Oppsigelse	137
Avsnitt 5-3	Operasjonsområder	137
§ 18-67.	Fartsområder	137
Avsnitt 5-4	Totaltap	138
§ 18-68.	Forholdet til avsnitt 2-2 over	138
§ 18-69.	Fratakelse av bruken av MOUen	138
§ 18-70.	Innestengning	139
§ 18-71.	Anmodning pålagt av assurandøren	139
Avsnitt 5-5	(slettet)	139
§ 18-72.	(slettet)	139
§ 18-73.	(slettet)	139
Avsnitt 5-6	Tidstap	139
§ 18-74.	Forholdet til avsnitt 4.....	139
§ 18-75.	Hovedregler om assurandørens ansvar	139
§ 18-76.	Tap ved anmodning fra assurandøren	140
§ 18-77.	(slettet)	140
Avsnitt 5-7	Rederansvar m.v. (P&I)	141
§ 18-78.	Dekningsområdet.....	141
§ 18-79.	Begrensninger i dekingen	141
Avsnitt 5-8	Yrkesskadeforsikring m.v.	141
§ 18-80.	Dekningsområdet.....	141
Avsnitt 6	Byggerisikoforsikring.....	142
Avsnitt 6-1	Fellesregler for dekning av byggerisikoforsikring.....	142
§ 18-81.	Dekningsområdet.....	142
§ 18-82.	Forsikringsperioden/Til § 1-5	142
§ 18-83.	Forsikringsstedet – prosjektsteder.....	142
§ 18-84.	Eskalering	143
§ 18-85.	Egenandel	143
§ 18-86.	Premie ved totaltap	143
Avsnitt 6-2	Tap av eller skade på MOUen.....	143
§ 18-87.	Hva forsikringen omfatter/Til § 18-2	143
§ 18-88.	Forsikringsverdi	143
§ 18-89.	Erstatning ved totaltap/Til § 4-1.....	144
§ 18-90.	Totaltap/Til avsnitt 2-2	144
§ 18-91.	Skade/Til avsnitt 2-3.....	144
§ 18-92.	Konstruksjonsfeil m.v.	144
§ 18-93.	Omkostninger anvendt for å spare tid/Til §§ 18-24, 18-28 og 18-29	144
Avsnitt 6-3	Tilleggsdekninger	145
§ 18-94.	Hvilke regler som gjelder	145
§ 18-95.	Ekstraavgifter ved mislykket sjøsetting	145
§ 18-96.	Utgifter til vrakfjerning	145
§ 18-97.	Sikredes ansvar for sammenstøt eller støtning	145
§ 18-98.	Ansvarsforsikring	145

§ 18-99.	Forsinket levering	146
Kapittel 19	Byggerisikoforsikring	147
Avsnitt 1	Fellesbestemmelser	147
§ 19-1.	Farefeltet/Til § 2-8 jfr. § 2-10.....	147
§ 19-2.	Forsikringstiden/Til § 1-5	147
§ 19-2A.	Premie ved totaltap	147
§ 19-3.	Medforsikring/Til § 8-1	147
§ 19-4.	Overdragelse av byggekontrakten/Til § 3-21	148
§ 19-5.	Forsikringsstedet	148
§ 19-6.	Forsikringssummen som grense for assurandørens ansvar/Til § 4-18 og § 4-19.....	148
§ 19-7.	Eskalering av forsikringssummen	148
§ 19-8.	Egenandel	148
Avsnitt 2	Tap av eller skade på forsikringsobjektet	149
§ 19-9.	Hva forsikringen omfatter/Til § 10-1	149
§ 19-10.	Forsikringsverdi	149
§ 19-11.	Totaltap ved kondemnasjon	149
§ 19-12.	Totaltap ved bortfall av verkstedets leveringsplikt	149
§ 19-13.	Erstatning ved totaltap/Til § 4-1.....	150
§ 19-14.	Skade/Til kapittel 12.....	150
§ 19-15.	Begrensning av assurandørens ansvar/Til § 12-1	150
§ 19-16.	Erstatning for ureparert skade/Til § 12-2.....	150
§ 19-17.	Omkostninger for å spare tid/Til § 12-7, § 12-11 og § 12-12.....	150
Avsnitt 3	Dekning av ekstraavgifter ved mislykket sjøsetting og utgifter til vrakfjerning	151
§ 19-18.	Ekstraavgifter ved mislykket sjøsetting	151
§ 19-19.	Utgifter til vrakfjerning	151
Avsnitt 4	Ansvarsforsikring	151
§ 19-20.	Ansvarsforsikringens omfang	151
§ 19-21.	Begrensninger i ansvarsforsikringen	151
Avsnitt 5	Tilleggsdekninger	152
§ 19-22.	Hvilke bestemmelser som gjelder	152
§ 19-23.	Forsikring av ekstraomkostninger ved gjenoppbygging og/eller bygging av nytt forsikringsobjekt	152
§ 19-24.	Forsikring av verkstedets ansvar for bestillerens rentekrav for innbetalte terminer	152
§ 19-25.	Forsikring av verkstedets rentetap ved forsinket levering	153
§ 19-26.	Forsikring av verkstedets dagbøter ved forsinket levering.....	153
§ 19-27.	Slep og flytting av forsikringsobjektet	154
Avsnitt 6	Tilleggsdekning for krigsfare	154
§ 19-28.	Farefeltet	154
§ 19-29.	Forsikringstiden	155
§ 19-30.	Hvilke bestemmelser som ellers gjelder	155
Kapittel 20	Forsikring for fartøyer med fartssertifikater	156
Avsnitt 1	Generelle bestemmelser	156
§ 20-1.	Anvendelsesområde og hvilke bestemmelser som gjelder	156

§ 20-2.	Fornyelse av forsikringen/Til § 1-5.....	156
§ 20-3.	Klasse og tilsyn/Til § 3-14 og § 3-8.....	156
§ 20-4.	Sikkerhetsforskrifter/Til § 3-22 og § 3-25	157
§ 20-5.	Sikredes besparelser	157
Avsnitt 2	Kaskoforsikring	157
§ 20-6.	Forholdet til kapitlene 10-13.....	157
§ 20-7.	Kasko- og fraktinteresseforsikring/Til § 10-12	157
§ 20-8.	Kon dem nasjon/Til § 11-3	157
§ 20-9.	Skrogskader på fartøy som ikke er bygget i stål/Til § 12-1	158
§ 20-10.	Begrenset maskinskadedekning.....	158
§ 20-11.	Om kostninger for å spare tid/Til § 12-7, § 12-8, § 12-11 og § 12-12	158
§ 20-12.	Frdrag/Til § 12-15, § 12-16 og § 12-18	159
§ 20-13.	Sammenstøtsansvar/Til § 13-1	159
Avsnitt 3	Kaskoforsikring - utvidet dekning	159
§ 20-14.	Utvidet maskinskadedekning.....	159
Avsnitt 4	Kaskoforsikring - begrenset dekning	159
§ 20-15.	Forsikring “kun mot totaltap” (K.m.t.)	159
§ 20-16.	Forsikring “mot totaltap og felleshavaribidrag”	160
§ 20-17.	Forsikring “kun mot totaltap, felleshavaribidrag og kollisjonsansvar”	160
§ 20-18.	Forsikring “på strandingsvilkår”	160
Kapittel 21	Ansvarsforsikring.....	161
§ 21-1.	Anvendelsesområde	161
§ 21-2.	Fornyelse av forsikringen/Til § 1-5.....	161
§ 21-3.	Klasse og tilsyn/Til § 3-14 og § 3-8.....	161
§ 21-4.	Sikredes besparelser	161
§ 21-5.	Farefeltet	162
§ 21-6.	Ansvar for personskade	162
§ 21-7.	Ansvar for tingsskade	162
§ 21-8.	Beskrivelsesansvar	162
§ 21-9.	Utleveringsansvar	163
§ 21-10.	Felleshavaribidrag	163
§ 21-11.	Ansvar for fjerning av vrak	163
§ 21-12.	Ansvar for særlig vederlag ved bergning	163
§ 21-13.	Ansvar for bunkerssøl og miljøskade.....	163
§ 21-14.	Blindpassasjerer	163
§ 21-15.	Ansvar for mulkter m.v.....	164
§ 21-16.	Ansvar for sosialytelser til besetningen.....	164
§ 21-17.	Reiseutgifter for avløser.....	164
§ 21-18.	Utgifter til desinfeksjon og karantene.....	165
§ 21-19.	Begrensning på grunn av annen forsikring e.l.....	165
§ 21-20.	Sikkerhetsforskrifter/Til § 3-22 og § 3-25	165
§ 21-21.	Sikredes egenfeil	165
§ 21-22.	Assurandørens rettigheter ved ansvar.....	166
§ 21-23.	Ansvar for tap oppstått under annen transport m.v.	166
§ 21-24.	Ansvarsbegrensning for fiskefartøyer.....	166
§ 21-25.	Begrensning av assurandørens ansvar for redningsforanstaltninger	166
§ 21-26.	Forsikringssummen som grense for assurandørens ansvar	167

§ 21-27. Egenandel	167
Vedlegg til § 3-15 om fartsområder.....	168
I. Ekskluderte fartsområder, jfr. § 3-15 (kart nr. 1)	168
1. Den nordlige halvkule	168
2. Den sydlige halvkule.....	169
II. Betingete fartsområder, jfr. § 3-15.....	170
1. Østersjøen (kart nr. 2)	170
2. Labrador (kart nr. 3)	170
3. Gulf of St. Lawrence og St. Lawrence River (kart nr. 3)	170
4. St. Lawrence Seaway og de nordamerikanske innsjøer (kart nr. 3)	170
5. Øst-Asiatiske farvann (kart nr. 4)	170
Vedlegg til § 3-15 og § 17-3 om fartsområder	177
III. Ekskluderte fartsområder ved forsikring av fiskefartøyer etter kapittel 17, jfr. § 17-3 (kart nr. 5, 6 og 7)	177

Første del

Fellesregler for alle forsikringsarter

Kapittel 1

Innledende bestemmelser

§ 1-1. Anvendelse og definisjoner

Bestemmelsene i denne Planen kommer til anvendelse dersom partene har avtalt at forsikringsavtalen skal være basert på Nordisk Sjøforsikringsplan av 2013. Motivene til bestemmelsene skal anses som en integrert del av forsikringsavtalen.

I denne Planen betyr

- (a) assurandøren: den som ved avtalen har påtatt seg å yte forsikring,
- (b) forsikringstageren: den som har inngått forsikringsavtalen med assurandøren,
- (c) sikrede: den som etter forsikringsavtalen vil ha krav på erstatning eller forsikringssum.
I ansvarsforsikring er sikrede den hvis erstatningsansvar er dekket,
- (d) megler: den enheten som forsikringstageren har engasjert som mellommann mellom forsikringstageren og assurandøren.

§ 1-2. Polise

Når avtalen er sluttet, kan forsikringstageren forlange polise. Polisen skal bekrefte at avtale er inngått og henvise til vilkårene. Vil assurandøren gjøre gjeldende vilkår som ikke fremgår av polisen eller henvisninger i polisen, har assurandøren bevisbyrden for at forsikringstageren var kjent med vedkommende vilkår, og at dette skulle gjelde.

Forsikringstageren må fremsette mulige innvendinger mot innholdet i polisen uten ugrunnet opphold. Gjør forsikringstageren ikke det, ansees polisen godkjent.

§ 1-3. Avtaleinngåelse gjennom megler

Megleren opptrer på vegne av forsikringstageren i alle situasjoner unntatt de hvor assurandøren har gitt denne skriftlig fullmakt til å utføre en bestemt oppgave på vegne av assurandøren.

Forlanger forsikringstageren polise i henhold til § 1-2, skal megleren bistå med utstedelsen. Utsteder megleren polise på vegne av assurandøren, skal polisen uttrykkelig angi at den er utstedt av megleren i henhold til fullmakt fra assurandøren.

Megleren har fullmakt til å motta retur premie eller erstatningsutbetalinger på vegne av forsikringstageren og/eller sikrede. Forsikringstageren og/eller sikrede kan til enhver tid endre eller trekke tilbake denne fullmakten ved å varsle assurandøren.

Forsikringstageren kan betale premien til assurandøren via megler, men i samsvar med første ledd anses ikke premien å være betalt før den er mottatt av assurandøren.

§ 1-4A. Bakgrunnsrett

Er forsikring tegnet med en nordisk hovedassurandør, skal denne forsikringsavtalen reguleres av og tolkes i henhold til retten på det sted hvor hovedassurandøren hadde sitt hovedkontor ved inngåelse av forsikringsavtalen.

Er forsikring tegnet med en hovedassurandør som ikke er nordisk, skal norsk rett komme til anvendelse med mindre partene har avtalt voldgift eller tvisteløsning for alminnelig domstol i et annet nordisk land. I et slikt tilfelle er det retten på det stedet som skal gjelde.

§ 1-4B. Voldgiftsklausul

Enhver tvist som oppstår under, i forbindelse med eller på noen annen måte vedrørende denne forsikringsavtalen, herunder tvister som gjelder spørsmålet om eksistensen av, brudd på, opphør eller gyldighet av denne forsikringsavtalen, skal løses med endelig virkning ved voldgift etter Nordic Offshore and Maritime Arbitration Association's («NOMA») Arbitration Rules i kraft på tidspunktet når voldgiftssaken innledes. Voldgiftsretten skal bestå av tre voldgiftsdommere med mindre noe annet er avtalt.

Er forsikring på grunnlag av denne Plan tegnet med en nordisk hovedassurandør, skal voldgiftsstedet være det stedet hvor hovedassurandøren hadde sitt hovedkontor ved inngåelse av forsikringsavtalen.

Er forsikring på grunnlag av denne Plan tegnet med en hovedassurandør som ikke er nordisk, skal voldgiftsstedet være Oslo.

Voldgiftsspråket skal være engelsk med mindre noe annet avtales etter innledning av voldgiften.

Ved å avtale representasjon av en hovedassurandør, samtykker hver av koassurandørene til å forene voldgiftssak mot forsikrede i samme voldgift som en voldgift mellom hovedassurandøren og forsikrede. Forsikrede samtykker til slik forening. Oppnevning av voldgiftsretten på vegne av koassurandørene og hovedassurandøren reguleres av NOMA Arbitration Rules Art. 8.

§1-4C. Tvisteløsning i domstolene

Har partene avtalt skriftlig at tvister skal løses ved alminnelig domstolsbehandling, gjelder følgende:

Er forsikring tegnet med en nordisk hovedassurandør, kan saker som på enhver måte gjelder forsikringsavtalen kun anlegges for domstolen på det sted hvor hovedassurandøren har sitt hovedkontor.

Er forsikring tegnet med en hovedassurandør som ikke er nordisk, kan saker som på enhver måte gjelder forsikringsavtalen kun anlegges for Oslo tingrett.

Koassurandøren(e) kan saksøkes på det stedet hovedassurandøren har sitt alminnelige verneting.

§ 1-5. Forsikringstid

Med mindre annet er avtalt, begynner assurandørens ansvar å løpe når forsikringstageren eller assurandøren har godtatt de vilkår som den annen part har stilt.

Skal assurandørens ansvar etter avtalen begynne å løpe en bestemt dag uten at tidspunktet er angitt, begynner ansvaret kl. 00:00. Gjelder en forsikring til en bestemt dag uten at tidspunktet er angitt, opphører ansvaret kl. 23:59:59. Klokkeslettet beregnes etter UTC.

Forsikringen opphører ved utløpet av den avtalte forsikringstiden, med mindre partene er enige om å fornye den. Ved eventuell fornyelse gjelder de vilkår som da blir avtalt. Bestemmelsen i § 1-2 gjelder tilsvarende.

Er det avtalt at forsikringen skal løpe for en lengre periode enn ett år, regnes forsikringstiden likevel som ett år i forhold til § 2-2, § 2-11, § 5-3 siste ledd, § 6-3 første ledd, § 12-2, § 16-1 tredje og fjerde ledd og § 16-14.

Kapittel 2

Alminnelige regler om forsikringens omfang

Avsnitt 1

Interesse og forsikringsverdi

§ 2-1. Forsikring som ikke knytter seg til noen interesse

En avtale om forsikring som ikke knytter seg til noen interesse, er ugyldig.

§ 2-2. Forsikringsverdien

Forsikringsverdien er interessens fulle verdi ved forsikringens begynnelse. Partene kan ved avtale fastsette forsikringsverdien til et bestemt beløp, heretter kalt avtalt forsikringsverdi, jfr. § 2-3.

Forsikringssummen eller forsikringssommene i forsikringsavtalen skal anses å være avtalt(e) forsikringsverdier dersom ikke omstendighetene klart tilsier noe annet.

§ 2-3. Avtalt forsikringsverdi

Assurandøren kan bare kreve den avtalte forsikringsverdi tilsidesatt dersom forsikringstageren har gitt misvisende opplysninger om de egenskaper ved forsikringsgjenstanden som er av betydning for avtalen.

Har interessens verdi på grunn av endringer i de forhold som etter avtalen skal danne grunnlaget for den avtalte forsikringsverdi forandret seg vesentlig etter at forsikringen ble tegnet, har begge parter rett til å kreve den avtalte forsikringsverdien endret med fjorten dagers varsel.

Er det uenighet om vilkårene for endring av den avtalte forsikringsverdien i henhold til annet ledd foreligger, avgjøres spørsmålet med endelig virkning av en nordisk dispasjør utpekt av sikrede.

§ 2-4. Underforsikring

Er forsikringssummen mindre enn forsikringsverdien, skal assurandøren bare erstatte en så stor del av tapet som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og forsikringsverdien. Hvis en takst er blitt satt til side etter § 2-3 første ledd, skal den likevel brukes som forsikringsverdi ved anvendelse av denne regel.

§ 2-5. Overforsikring

Er forsikringssummen større enn forsikringsverdien, skal assurandøren bare erstatte tapet inntil forsikringsverdien.

Er interessen overforsikret i svikaktig hensikt, er avtalen ikke bindende for assurandøren.

§ 2-6. Assurandørens ansvar når interessen også er forsikret hos annen assurandør

Er interessen forsikret mot samme fare hos flere assurandører, svarer hver av dem overfor sikrede etter sin avtale, inntil sikrede har fått den erstatning sikrede i alt har krav på.

Har en av assurandørene betinget seg ansvarsfrihet dersom interessen også er forsikret hos en annen assurandør, svarer assurandøren bare for det beløpet sikrede ikke får dekket hos andre assurandører.

Har alle assurandørene betinget seg ansvarsfrihet dersom interessen også er forsikret hos en annen assurandør, gjelder reglene i første ledd.

§ 2-7. Regress mellom assurandørene når interessen er forsikret hos flere assurandører

Er interessen forsikret mot samme fare hos to eller flere assurandører, skal de samlede erstatninger i regressoppgjøret utlignes etter forholdet mellom de beløp hver enkelt assurandør sto ansvarlig for.

Har alle assurandørene betinget seg ansvarsfrihet dersom interessen også er forsikret hos en annen assurandør, og sikrede har fått oppgjør etter reglene i § 2-6 tredje ledd, gjelder regressregelen i første ledd tilsvarende.

Har sikrede rett til å kreve sitt tap dekket av en assurandør etter reglene om redningsomkostninger, skal denne assurandøren dekke de samlede erstatninger i

regressoppgjøret så langt assurandøren er ansvarlig. Dette gjelder selv om alle assurandørene har forbeholdt seg ansvarsfrihet dersom interessen også er forsikret hos en annen assurandør.

Avsnitt 2

Farefelt, årsakssammenheng og tap

§ 2-8. Farefeltet ved forsikring mot sjøfare

En forsikring mot sjøfare omfatter alle farer som interessen blir utsatt for, med unntak av:

- (a) farer som omfattes av en forsikring mot krigsfare etter § 2-9,
- (b) oppbringelse, konfiskasjon, ekspropriasjon og andre lignende inngrep som foretas av egen statsmakt så fremt dette inngrepet er gjort for å fremme overordnede politiske målsettinger. Med egen statsmakt forstås statsmakt i fartøyets registreringsstat eller i den stat hvor de vesentlige eierinteresser befinner seg. Som egen statsmakt omfattes ikke personer eller organisasjoner som utøver overstatlig myndighet,
- (c) rekvisisjon som foretas av statsmakt,
- (d) insolvens eller manglende betalingsevne hos sikrede, eller igangsettelsen av ordinær rettsprosess for å tvangsfullbyrde betalingen av en hvilken som helst avgift, bot, gjeldskrav eller sikkerhetsrett som ikke er relatert til krav eller ansvar dekket av forsikringen,
- (e) farer omfattet av RACE II klausulen:
 - (1) ioniserende stråling eller radioaktiv kontaminering fra ethvert kjernefysisk brensel eller fra ethvert kjernefysisk avfall eller fra forbrenning av kjernefysisk brensel,
 - (2) radioaktive, giftige, eksplosive eller andre farlige eller kontaminerende egenskaper ved ethvert kjernefysisk anlegg, reaktor eller annen kjernefysisk sammenstilling eller kjernefysisk komponent av slik sammenstilling,
 - (3) ethvert våpen eller utstyr som anvender atomisk eller kjernefysisk fisjon og/eller fusjon eller annen liknende reaksjon eller radioaktiv kraft eller substans,
 - (4) radioaktive, giftige, eksplosive eller andre farlige eller kontaminerende egenskaper ved enhver radioaktiv substans. Dette gjelder likevel ikke når andre radioaktive isotoper enn radioaktive isotoper fra kjernefysisk brensel blir klargjort, fraktet, lagret eller benyttet for kommersiell, landbruksmessig, medisinsk, vitenskapelig eller annet liknende fredelig formål,
 - (5) ethvert kjemisk, biologisk, biokjemisk eller elektromagnetisk våpen.

§ 2-9. Farefeltet ved forsikring mot krigsfare

En forsikring mot krigsfare omfatter:

- (a) farer som skyldes krig eller krigslignende forhold, herunder borgerkrig eller bruk av våpen eller andre krigsmidler under militærøvelser i fredstid eller nøytralitetsvern,
- (b) oppbringelse, konfiskasjon, ekspropriasjon og andre lignende inn-grep som foretas av fremmed statsmakt, så fremt dette inngrepet er gjort for å fremme overordnede nasjonale eller overstatlige politiske målsetninger. Med fremmed statsmakt forstås annen statsmakt enn egen statsmakt slik dette er definert i § 2-8 litra (b) annet punkt, samt personer og organisasjoner som utøver overstatlig myndighet eller urettmessig utgir seg for å utøve offentlig eller overstatlig myndighet,
- (c) opptøyer, sabotasje, terrorhandlinger eller annen sosial, religiøs eller politisk motivert bruk av vold eller trusler om bruk av vold, streik eller lockout,
- (d) sjørøveri og mytteri,
- (e) tiltak fra statsmakt for å avverge eller begrense skade, såfremt risikoen for slik skade er forårsaket av en fare som nevnt i litra (a) - (d).

Forsikringen omfatter ikke:

- (a) insolvens eller manglende betalingsevne hos sikrede, eller igangsettelsen av ordinær rettsprosess for å tvangsfullbyrde betalingen av en hvilken som helst avgift, bot, gjeldskrav eller sikkerhetsrett som ikke er relatert til krav eller ansvar dekket av forsikringen,
- (b) farer omfattet av RACE II klausulen:
 - (1) ioniserende stråling eller radioaktiv kontaminering fra ethvert kjernefysisk brensel eller fra ethvert kjernefysisk avfall eller fra forbrenning av kjernefysisk brensel,
 - (2) radioaktive, giftige, eksplosive eller andre farlige eller kontaminerende egenskaper ved ethvert kjernefysisk anlegg, reaktor eller annen kjernefysisk sammenstilling eller kjernefysisk komponent av slik sammenstilling,
 - (3) ethvert våpen eller utstyr som anvender atomisk eller kjernefysisk fisjon og/eller fusjon eller annen liknende reaksjon eller radioaktiv kraft eller substans,
 - (4) radioaktive, giftige, eksplosive eller andre farlige eller kontaminerende egenskaper ved enhver radioaktiv substans,
 - (5) ethvert kjemisk, biologisk, biokjemisk eller elektromagnetisk våpen,
- (c) rekvisisjon som foretas av statsmakt.

§ 2-10. Farefeltet når det ikke er avtalt hva forsikringen omfatter

Hvis ikke annet er avtalt, omfatter forsikringen bare sjøfare.

§ 2-11. Årsakssammenheng. Periodisering av tap

Assurandøren svarer for tap som skyldes at interessen i forsikringstiden er rammet av en fare som forsikringen omfatter.

Dersom en ukjent svakhet fører til skade på det forsikrede fartøyet, skal den ukjente svakheten regnes som en sjøfare som rammer den forsikrede interessen på det tidspunktet da skaden begynner å utvikle seg.

Dersom en ukjent skade på en del av fartøyet fører til skade på en eller flere andre deler av fartøyet, skal den opprinnelige skaden regnes som en sjøfare som rammer den forsikrede interessen på det tidspunktet da skaden på den eller de andre delene begynner å utvikle seg.

Fører en svakhet eller skade som eksisterte da forsikringen ble tegnet, og som var kjent for sikrede men ikke for assurandøren, til skade (dersom det er tale om en svakhet) eller nye skader på andre deler (der det er tale om eksisterende skade), skal assurandørens ansvar ikke overstige det beløpet sikrede kunne fått dekket under den forsikringen som løp da sikrede først ble kjent med den aktuelle svakheten eller skaden.

§ 2-12. Hovedregel om bevisbyrde

Sikrede har bevisbyrden for at sikrede har lidt et tap som forsikringen omfatter, og for tapets omfang.

Assurandøren har bevisbyrden for at tapet er forårsaket av forhold som forsikringen ikke omfatter, med mindre noe annet fremgår av andre bestemmelser.

Sikrede har bevisbyrden for at tap ikke skyldes farer som nevnt i § 2-8 litra (e) og § 2-9 annet ledd litra (b).

§ 2-13. Samvirke mellom flere farer

Hvis tapet er forårsaket ved et samvirke mellom flere forskjellige farer, og en eller flere av disse farer ikke omfattes av forsikringen, fordeles tapet forholdsmessig over de enkelte farer etter den innflytelse hver av dem må antas å ha øvet på dets inntreden og omfang, og assurandøren svarer bare for den del av tapet som blir henført til de farer forsikringen omfatter.

Hvis en fare som er unntatt fra dekning i § 2-8 litra (e) og § 2-9 annet ledd litra (b), direkte eller indirekte har forårsaket eller medvirket til tapet, skal hele tapet henføres til denne faren.

§ 2-14. Samvirke mellom sjøfare og krigsfare

Hvis tapet er forårsaket ved et samvirke mellom sjøfare, jfr. § 2-8, og krigsfare, jfr. § 2-9, skal hele tapet ansees forårsaket av den faregruppe som har vært dominerende årsak. Hvis ingen av

faregruppene fremtrer som dominerende årsak, skal begge faregrupper ansees å ha øvet like stor innflytelse på tapets inntreden og omfang.

§ 2-15. Tap som i sin helhet ansees forårsaket av krigsfare

Krigsfare skal alltid ansees som dominerende årsak til:

- (a) tap som skyldes at fartøyet er blitt skadet ved bruk av våpen eller andre krigsmidler i krigsøyemed eller under militærøvelser i fredstid eller under nøytralitetsvern,
- (b) tap som skyldes at fartøyet som følge av krig eller krigslignende forhold får fremmed mannskap ombord, som helt eller delvis berøver føreren den frie ledelsen av fartøyet,
- (c) tap av eller skade på en båt som skyldes at den henger utsvingt på grunn av krigsfare, og skade på fartøyet som en slik båt volder.

§ 2-16. Tap som enten skyldes sjøfare eller krigsfare

Er det på det rene at et tap enten er forårsaket av sjøfare, jfr. § 2-8, eller av krigsfare, jfr. § 2-9, uten at det er mulig å utpeke farer innen én av gruppene som den overveiende sannsynlige årsak, får regelen i § 2-14 annet punkt tilsvarende anvendelse.

§ 2-17. Sanksjoner - begrensning og oppsigelse

Ordlyden i denne klausulen skal gå foran alle andre bestemmelser i forsikringsavtalen som ikke overensstemmer med nedenstående ordlyd.

Ingen assurandør skal anses å ha gitt dekning og ingen assurandør skal være ansvarlig for å betale erstatning eller dekke hvilken som helst annen fordel dersom en slik dekning, betaling av erstatning eller dekning av annen fordel kan utsette assurandøren og/eller dennes reassurandører for risiko for en hvilken som helst sanksjon (hva enten primær eller sekundær), forbud eller restriksjon hjemlet i resolusjoner vedtatt av FN eller handels- eller finansielle sanksjoner, lover eller reguleringer vedtatt av EU, Storbritannia, USA eller en hvilken som helst stat hvor assurandøren eller dennes reassurandører har sitt registrerte kontor eller et fast forretningssted.

Dersom forsikringsdekning har utsatt eller kan utsette assurandøren eller dennes reassurandører for risikoen for en hvilken som helst sanksjon, forbud eller restriksjon som angitt i ovenstående første ledd, skal assurandøren ha rett til å si opp forsikringsavtalen med umiddelbar virkning ved å gi skriftlig varsel. En oppsigelse får også virkning i forhold til panthaverens rettigheter. Assurandøren skal umiddelbart varsle panthaveren om oppsigelsen.

Dersom en assurandør er utpekt, oppført eller på annen måte underlagt frys av eiendeler eller andre restriktive tiltak under sanksjonssystemer fra FN, EU, Storbritannia, USA eller en hvilken som helst

annen stat hvor sikrede har sitt registrerte hovedkontor eller fast forretningssted, skal sikrede ha rett til å si opp forsikringsavtalen med assurandøren med umiddelbar virkning ved å gi skriftlig varsel.

§ 2-18. Know Your Customer (KYC)

Forsikringsdekningen er betinget av tilfredsstillende identifisering og vurdering av kunden og/eller sikrede i henhold til assurandørens kundekontrolltiltak knyttet til bekjempelse av hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonslover og –forskrifter som gjelder for assurandøren og/eller dennes reassurandører og/eller loven som regulerer forsikringsavtalen.

Før forsikringsavtalen inngås, er kunden og/eller sikrede forpliktet til å gi assurandøren all relevant informasjon slik at assurandøren kan gjennomføre sine egne kundekontrolltiltak. I den grad assurandøren mottar personopplysninger som en del av sine kundekontrolltiltak, skal assurandøren overholde alle gjeldende lover knyttet til beskyttelse av personopplysninger.

I løpet av forsikringstiden er kunden og/eller sikrede kontinuerlig forpliktet til å raskt gi assurandøren all informasjon som er relevant for assurandørens kundekontrolltiltak, og til å opplyse om eventuelle endringer i informasjonen som allerede er gitt til assurandøren.

Slår assurandøren fast at den mottatte informasjonen ikke er tilfredsstillende eller at den forespurte informasjonen ikke er gitt, skal assurandøren varsle kunden og/eller sikrede og be om ytterligere informasjon. Dersom kunden og/eller sikrede ikke gir slike tilleggsopplysninger innen fjorten dager, kan assurandøren si opp forsikringsavtalen med fjorten dagers varsel, eller med kortere varsel dersom loven krever det.

Kapittel 3

Forsikringstagerens og sikredes forhold

Avsnitt 1

Forsikringstagerens opplysningsplikt

§ 3-1. Opplysningspliktens omfang

Forsikringstageren skal ved avtalens inngåelse gi fullstendige og riktige opplysninger om alle omstendigheter som det er av betydning for assurandøren å kjenne til når den skal avgjøre om og i tilfelle på hvilke betingelser den vil overta forsikringen.

Blir forsikringstageren klar over at den har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen, skal den uten ugrunnet opphold melde fra til assurandøren om dette.

§ 3-2. Svik

Har forsikringstageren svikaktig forsømt sin opplysningsplikt, er avtalen ikke bindende for assurandøren.

Assurandøren kan også si opp andre forsikringsavtaler den har med forsikringstageren med fjorten dagers varsel.

§ 3-3. Annen forsømmelse av opplysningsplikten

Hvis forsikringstageren ved avtalens inngåelse på annen måte har forsømt sin opplysningsplikt, og det må antas at assurandøren ikke ville ha overtatt forsikringen dersom forsikringstageren hadde gitt de opplysninger den burde, er avtalen ikke bindende for assurandøren.

Må det antas at assurandøren ville ha overtatt forsikringen, men på andre vilkår, svarer den bare i den utstrekning det godtgjøres at tapet ikke skyldes omstendigheter som forsikringstageren burde ha gitt opplysning om. Ansvarer begrenses på samme måte hvis forsikringstageren forsømmer sin opplysningsplikt etter avtalens inngåelse, med mindre det godtgjøres at tapet er inntruffet før forsikringstageren kunne ha beriktiget sine opplysninger.

I de tilfelle som er nevnt i annet ledd kan assurandøren si opp forsikringen med fjorten dagers varsel.

§ 3-4. Overtredelse av opplysningsplikten som ikke kan tilregnes forsikringstageren

Har forsikringstageren gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger, uten at det er noe å legge forsikringstageren til last, svarer assurandøren som om det var blitt gitt riktige opplysninger, men den kan si opp forsikringen med fjorten dagers varsel.

§ 3-5. Tilfelle hvor assurandøren ikke kan påberope at det er gitt mangelfulle opplysninger

Assurandøren kan ikke påberope at det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger dersom den, på det tidspunkt da opplysning burde ha vært gitt, hadde eller burde hatt kjennskap til forholdet. Assurandøren kan heller ikke påberope seg § 3-3 og § 3-4 dersom det forhold som det ble gitt uriktig eller ufullstendig opplysning om, har opphørt å ha betydning for assurandøren.

§ 3-6. Assurandørens underretningsplikt

Får assurandøren kjennskap til at det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger, skal assurandøren uten ugrunnet opphold skriftlig underrette forsikringstageren om i hvilken utstrekning den vil påberope seg § 3-2, § 3-3 og § 3-4. Gjør assurandøren ikke det, taper den sin rett til å påberope seg disse bestemmelsene.

§ 3-7. Assurandørens rett til å få opplysninger fra klassifikasjonsselskapet m.v.

Forsikringstageren plikter på assurandørens anmodning å skaffe den alle tilgjengelige opplysninger fra klassifikasjonsselskapet om fartøyets tilstand før og under forsikringstiden.

Forsømmer forsikringstageren sin plikt etter første ledd, kan assurandøren si opp forsikringen med fjorten dagers varsel, dog tidligst til opphør ved fartøyets ankomst til nærmeste sikre havn etter assurandørens anvisning.

Assurandøren har fullmakt til å innhente opplysninger som nevnt i første ledd direkte fra klassifikasjonsselskapet og fra relevante myndigheter i det land der fartøyet er registrert eller har vært gjennom havnestatskontroll. Forsikringstageren skal underrettes senest samtidig med at slik innhenting av opplysninger foretas.

Avsnitt 2

Fareendring

§ 3-8. Fareendring

Fareendring foreligger når det skjer en endring i de forhold som etter avtalen skal danne grunnlaget for forsikringen, og faren derved endres i strid med avtalens forutsetninger.

Skifte av registreringsstat, av fartøyets disponent eller av det selskap som har ansvaret for fartøyets teknisk/maritime drift, skal regnes som fareendring i henhold til første ledd. Det samme gjelder skifte av klassifikasjonsselskap.

§ 3-9. Fareendring som sikrede har fremkalt eller samtykket i

Har sikrede etter avtalens inngåelse forsettlig fremkalt eller samtykket i en fareendring, er assurandøren fri for ansvar, såfremt det kan antas at assurandøren ikke ville ha overtatt forsikringen, hvis den ved avtalens inngåelse hadde hatt kjennskap til at endringen ville finne sted.

Kan det antas at assurandøren ville ha overtatt forsikringen, men på andre vilkår, svarer den bare i den utstrekning det godtgjøres at tapet ikke skyldes fareendringen.

§ 3-10. Assurandørens oppsigelsesrett

Inntre en fareendring, kan assurandøren si opp forsikringen med fjorten dagers varsel.

§ 3-11. Sikredes underretningsplikt

Får sikrede kjennskap til at det vil inntre eller er inntrådt en fareendring, skal sikrede uten ugrunnet opphold underrette assurandøren. Unnlater sikrede dette uten forsvarlig grunn, kommer regelen i § 3-9 til anvendelse, selv om endringen ikke er fremkalt av sikrede eller med dennes samtykke, og assurandøren kan si opp forsikringen med fjorten dagers varsel.

§ 3-12. Tilfelle hvor assurandøren ikke kan påberope seg en fareendring

Assurandøren kan ikke påberope seg § 3-9 og § 3-10 etter at fareendringen har opphørt å ha betydning for denne.

Det samme gjelder hvis faren er endret ved foranstaltninger som tar sikte på å redde menneskeliv, eller ved at det forsikrede fartøy under reisen berger eller forsøker å berge fartøy eller gods.

§ 3-13. Assurandørens underretningsplikt

Får assurandøren kjennskap til at det er inntrådt en fareendring, skal assurandøren uten ugrunnet opphold skriftlig underrette sikrede om i hvilken utstrekning den vil påberope seg § 3-9 og § 3-10. Gjør assurandøren ikke det, taper den sin rett til å påberope seg disse bestemmelser.

§ 3-14. Tap av hovedklasse

Ved forsikringstidens begynnelse skal fartøyet ha klasse i et klassifikasjonsselskap godkjent av assurandøren.

Forsikringen faller bort ved tap av hovedklasse, med mindre assurandøren uttrykkelig samtykker i at forsikringsforholdet fortsetter. Er fartøyet underveis når hovedklassen går tapt, faller forsikringsdekningen likevel ikke bort før fartøyets ankomst til nærmeste sikre havn etter assurandørens anvisning.

Tap av hovedklasse foreligger hvor sikrede eller noen på dennes vegne ber om at hovedklassen blir strøket, eller hvor hovedklassen suspenderes eller trekkes tilbake av andre årsaker enn et inntrådt havari.

For skifte av klassifikasjonsselskap gjelder § 3-8 annet ledd annet punkt.

§ 3-15. Fartsområder

Forsikringens ordinære fartsområde omfatter alle farvann, med de begrensninger som følger av vedlegget til Planen med hensyn til betingede og ekskluderte områder. Forsikringstageren plikter å varsle assurandøren før fartøyet seiler utenfor det ordinære fartsområdet.

Assurandøren kan samtykke til seilas utenfor de betingede fartsområdene og kan kreve tilleggspremie. Assurandøren kan også fastsette andre vilkår som skal anses være sikkerhetsforskrifter, jfr. § 3-22 og § 3-25, første ledd.

Fartøyet er dekket mens det befinner seg i et betinget område, men hvis skade oppstår mens fartøyet er i det betingede området med sikredes samtykke og uten at melding er gitt, erstattes skaden med fradrag av en fjerdepart, maksimum USD 200.000. Bestemmelsen i § 12-19 gjelder tilsvarende. Hvis krav som følge av isskade er et resultat av sikredes manglende aktsomhet, kan det gjøres ytterligere fradrag i kravet basert på sikredes skyld og omstendighetene for øvrig.

Er assurandøren blitt varslet i henhold til første ledd om seilas i de betingede områdene er forsikringsavtalen fortsatt i kraft, forutsatt at eventuelle betingelser fastsatt av assurandøren overholdes.

Kommer fartøyet inn i et ekskludert fartsområde, trer forsikringen ut av kraft, med mindre assurandøren på forhånd har gitt tillatelse eller overskridelsen ikke skyldes forsettlig forhold fra fartøyets fører. Kommer fartøyet før forsikringstidens utløp ut av det ekskluderte området, trer forsikringen på nytt i kraft. Bestemmelsen i § 3-12 annet ledd får tilsvarende anvendelse.

§ 3-16. Rettsstridige foretagender

Assurandøren svarer ikke for tap som er en følge av at fartøyet brukes til rettsstridig formål, med mindre sikrede hverken kjente eller burde ha kjent til forholdet på et slikt tidspunkt at det ville ha vært mulig for sikrede å gripe inn.

Hvis sikrede ikke griper inn uten ugrunnet opphold etter at den ble kjent med forholdet, kan assurandøren si opp forsikringen med fjorten dagers varsel.

Blir fartøyet med sikredes samtykke i det vesentlige brukt til fremme av retts-stridig formål, faller forsikringen bort.

§ 3-17. Suspensjon av forsikringen ved rekvisisjon

Blir fartøyet rekvirert av statsmakt, trer både forsikringen mot sjøfare og mot krigsfare ut av kraft. Faller rekvisisjonen bort før forsikringstidens utløp, trer forsikringen på ny i kraft. Er fartøyet da i vesentlig dårligere stand enn det var før rekvisisjonen fant sted, kan assurandøren si opp forsikringen med fjorten dagers varsel, dog tidligst til opphør ved fartøyets ankomst til nærmeste sikre havn etter assurandørens anvisning.

§ 3-18. Melding om rekvisisjon

Får sikrede vite at fartøyet er eller vil bli rekvirert, eller at det er eller vil bli tilbakelevert etter rekvisisjon, skal sikrede melde fra til assurandøren uten ugrunnet opphold.

Assurandøren kan forlange at sikrede umiddelbart etter tilbakeleveringen for egen regning skal la fartøyet besikte i dokk. Assurandøren skal varsles i god tid til besiktelsen.

Har sikrede forsømt å oppfylle sine plikter etter første eller annet ledd, har sikrede bevisbyrden for at tapet ikke skyldes havarier eller andre lignende forhold som er inntruffet mens fartøyet var rekvirert.

§ 3-19. (slettet)

§ 3-20. Flytting av fartøyet til reparasjonsverksted

Må det antas at en flytting av fartøyet til reparasjonsverksted kan medføre en økning av risikoen på grunn av skade, skal sikrede på forhånd gi melding til assurandøren om flyttingen.

Vil flyttingen medføre en vesentlig økning av risikoen, kan assurandøren, før flyttingen påbegynnes, meddele sikrede at den av denne grunn motsetter seg flyttingen. Er slik meddelelse gitt eller har sikrede forsømt å gi melding etter første ledd, svarer assurandøren ikke for tap som oppstår under eller som følge av flyttingen.

§ 3-21. Eierskifte

Går fartøyet over til ny eier ved salg eller på annen måte, faller forsikringen bort.

Avsnitt 3 Sikkerhetsforskrifter

§ 3-22. Sikkerhetsforskrifter

Med sikkerhetsforskrifter menes påbud om forholdsregler for å forebygge tap, gitt av offentlig myndighet, fastsatt i forsikringsavtalen, gitt av assurandøren med hjemmel i forsikringsavtalen, eller gitt av klassifikasjonsselskapet.

Periodiske besiktelser fastsatt av offentlig myndighet eller klassifikasjonsselskapet utgjør en sikkerhetsforskrift etter første ledd. Slike besiktelser skal foretas innenfor de fastsatte tidsrammene.

Når et sikkerhetsstyringssystem som er nødvendig for å oppfylle sikredes plikt til å etterleve IMOs International Safety Management Code etableres, skal sikrede sørge for at sikkerhetsstyringssystemet inneholder regler og prosedyrer for bruk og kontroll av smøreolje, kjølevann eller fødevann. § 3-25 annet ledd kommer ikke til anvendelse.

§ 3-23. Assurandørens rett til å forlange besiktelse av fartøyet

Assurandøren har rett til når som helst i forsikringstiden å undersøke om fartøyet oppfyller de påbud om teknisk og operativ sikkerhet, som er gitt av offentlig myndighet eller av klassifikasjonsselskapet. Hvis det er nødvendig av hensyn til undersøkelsen, kan assurandøren forlange at lasten helt eller delvis skal losses.

Nekter sikrede å la assurandøren foreta slik undersøkelse, svarer assurandøren deretter bare i den utstrekning sikrede godtgjør at tapet ikke skyldes mangler ved fartøyet som ville ha blitt oppdaget.

Er undersøkelsen ikke foranlediget av et havari eller annet lignende forhold som omfattes av forsikringen, skal assurandøren erstatte sikrede så vel dennes omkostninger som det tap den lider som følge av undersøkelsen, med mindre det viser seg at påbudene om teknisk og operativ sikkerhet ikke er oppfylt.

§ 3-24. (slettet)

§ 3-25. Overtredelse av sikkerhetsforskrifter

Er en sikkerhetsforskrift overtrådt, svarer assurandøren kun i den utstrekning tapet ikke er en følge av overtredelsen, eller hvor sikrede ikke har overtrådt sikkerhetsforskriften ved uaktsomhet. Dette gjelder likevel ikke hvis sikrede er fører av fartøyet eller medlem av dets besetning og den forsømmelse sikrede har gjort seg skyldig i er av nautisk art.

Gjelder overtredelsen en spesiell sikkerhetsforskrift, fastsatt i forsikrings-avtalen, skal forsømmelse utvist av noen som på vegne av sikrede har plikt til å overholde forskriften eller påse at den blir fulgt, likestilles med sikredes egen forsømmelse.

Assurandøren har bevisbyrden for at en sikkerhetsoverskrift er overtrådt, med unntak av tilfeller der fartøyet springer lekk mens det er flott. Sikrede har bevisbyrden for at sikrede ikke har overtrådt en sikkerhetsforskrift uaktsomt, og at det ikke er årsakssammenheng mellom overtredelsen av sikkerhetsforskriften og havariet.

§ 3-26. Fartøy i opplag

For fartøy som skal i opplag, skal det utarbeides en egen opplagsplan, som skal legges frem for assurandøren til godkjenning. Er dette ikke gjort, eller er opplagsplanen ikke fulgt under opplag, gjelder § 3-25 første ledd tilsvarende.

§ 3-27. Assurandørens oppsigelsesrett

Assurandøren kan si opp forsikringen med fjorten dagers varsel, men likevel tidligst til opphør ved fartøyets ankomst til nærmeste sikre havn etter assurandørens anvisning, når:

- (a) fartøyet på grunn av uheldig konstruksjon, svekkelse, havari eller lignende forhold ikke oppfyller sikkerhetsforskrift om teknisk og operativ sikkerhet,

- (b) en sikkerhetsforskrift av vesentlig betydning er forsettlig eller grovt uaktsomt overtrådt av sikrede eller av noen som på dennes vegne har plikt til å overholde forskriften eller påse at den blir fulgt.

§ 3-28. Kontraktsvilkår

Assurandøren kan bestemme at det ved kontraktsslutning i forbindelse med driften av det forsikrede fartøy skal benyttes bestemte vilkår eller at bestemte vilkår ikke skal benyttes. Dette kan gjøres generelt eller for en bestemt havn eller fart.

Avsnitt 4

Redningsforanstaltninger m.v.

§ 3-29. Sikredes plikt til å underrette assurandøren om havari

Hvis et havari truer med å inntreffe eller er inntruffet, skal sikrede uten ugrunnet opphold varsle assurandøren, og holde den underrettet om den videre utvikling.

Sikrede og skipsføreren plikter å varsle assurandøren til sjøforklaringer og besiktelser som holdes i anledning av havariet.

§ 3-30. Sikredes plikt til å avverge og begrense tapet

Hvis et havari truer med å inntreffe eller er inntruffet, skal sikrede gjøre det som med rimelighet kan ventes av den for å avverge eller begrense tapet. Før sikrede treffer sine foranstaltninger, skal den, såfremt det er anledning til det, rådføre seg med assurandøren.

§ 3-31. Virkningen av at sikrede forsømmer sine plikter

Unnlater sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt å oppfylle sine plikter etter § 3-29 eller § 3-30, svarer assurandøren ikke for større tap enn det må antas at den ville ha hatt å dekke, dersom plikten var blitt oppfylt.

Tilsvarende gjelder hvis skipsføreren forsømmer sine plikter etter § 3-29.

Avsnitt 5

Sikredes forsettlige eller uaktsomme fremkallelse av havariet

§ 3-32. Forsett

Har sikrede forsettlig fremkalt havariet, har den intet krav mot assurandøren.

§ 3-33. Grov uaktsomhet

Har sikrede forårsaket havariet ved grov uaktsomhet, avgjøres det under hensyn til skyldgraden og omstendighetene for øvrig om, og i tilfelle hvor meget, assurandøren skal betale.

§ 3-34. Assurandørens oppsigelsesrett

Har sikrede forsettlig fremkalt eller forsøkt å fremkalle et havari, kan assurandøren si opp forsikringen uten varsel. Har sikrede forårsaket et havari ved grov uaktsomhet, kan assurandøren si opp forsikringen med fjorten dagers varsel.

Ved sikredes forsettlige fremkallelse av havariet kan assurandøren si opp andre forsikringer med sikrede med fjorten dagers varsel.

§ 3-35. Omstendigheter som utelukker anvendelse av § 3-32 til § 3-34

Reglene i § 3-32 til § 3-34 kommer ikke til anvendelse:

- (a) hvis sikrede på grunn av sinnssykdom eller annen unormal sinnstilstand - selvforskyldt rus unntatt - var ute av stand til å bedømme sin handlemåte,
- (b) hvis sikrede har forårsaket havariet under omstendigheter som nevnt i § 3-12, annet ledd, forså vidt dennes handlemåte etter de foreliggende omstendigheter måtte ansees som hensiktsmessig og forsvarlig.

Avsnitt 6

Identifikasjon

§ 3-36. Identifikasjon mellom sikrede og dennes hjelpere

Assurandøren kan ikke overfor sikrede påberope seg feil eller forsømmelser begått av fartøyets fører eller mannskap i tjeneste til sjøs.

Assurandøren kan overfor sikrede påberope seg feil eller forsømmelser begått av alle organisasjoner eller personer som har fått delegert avgjørelsesmyndighet fra sikrede vedrørende funksjoner av vesentlig betydning for forsikringsdekningen, såfremt feilen eller forsømmelsen knytter seg til en slik funksjon.

§ 3-37. Identifikasjon mellom flere sikrede og mellom sikrede og medeier

Assurandøren kan ikke overfor sikrede påberope seg feil eller forsømmelser begått av en annen sikret eller medeier i det forsikrede fartøy, eller noen disse kan identifiseres med etter § 3-36 annet ledd, med mindre denne sikrede eller medeier har besluttende myndighet for driften av fartøyet.

§ 3-38. Identifikasjon mellom sikrede og forsikringstager

Assurandøren kan overfor sikrede påberope seg feil eller forsømmelser begått av forsikringstageren.

Kapittel 4

Assurandørens erstatningsansvar

Avsnitt 1

Alminnelige regler om assurandørens ansvar

§ 4-1. Totaltap

Ved totaltap kan sikrede kreve utbetalt forsikringssummen, dog ikke utover forsikringsverdien.

§ 4-2. Alminnelig formuestap og tap som følge av forsinkelse

Med mindre annet er bestemt i denne Plan eller særskilt avtalt, svarer assurandøren ikke for alminnelig formuestap, eller for tidstap, konjunkturtap, markedstap og lignende tap som følge av forsinkelse.

§ 4-3. Omkostninger ved sikkerhetsstillelse o.l.

Hvis sikrede i anledning av et havari har måttet reise penger eller stille sikkerhet, kan sikrede kreve rimelige utgifter i forbindelse med dette erstattet av assurandøren. Dette gjelder dog ikke hvis sikrede uten rimelig grunn har latt være å bruke sin adgang til å kreve forskudd fra assurandøren etter § 5-7.

§ 4-4. Saksomkostninger

Når et ansvar som omfattes av forsikringen gjøres gjeldende mot sikrede, og når sikrede gjør gjeldende dekningskrav mot tredjepart i anledning tap som omfattes av forsikringen, svarer assurandøren for de omkostninger som påløper, såfremt de tiltak som er truffet er godkjent av assurandøren eller må ansees forsvarlige.

§ 4-5. Omkostninger i forbindelse med krav under forsikringen

Når et havari som kan være omfattet av forsikringen har inntruffet, svarer assurandøren for de omkostninger som er nødvendige for å fastslå om tapet er dekket av forsikringen og fastsette omfanget av tapet.

Har sikrede rimelig grunn til å benytte egen utsendt besiktiger, svarer assurandøren for nødvendige omkostninger til denne.

Assurandøren svarer også for omkostninger ved å håndtere kravet og beregne erstatningen.

§ 4-6. Omkostninger ved foranstaltninger som angår flere interesser

Er det påløpt omkostninger som nevnt i § 4-3 til § 4-5 ved foranstaltninger som angår flere interesser, svarer assurandøren bare for den del av omkostningene som ved en forholdsmessig fordeling faller på den forsikrede interesse.

Avsnitt 2

Redningsomkostninger for å avverge eller begrense tapet, herunder bergelønn og fellehavari

§ 4-7. Dekning av redningsomkostninger

Hvis et havari truer med å inntreffe eller er inntruffet, svarer assurandøren etter reglene i § 4-8 til § 4-12 for tiltak satt i verk av hensyn til farer som forsikringen omfatter, såfremt tiltakene hadde en ekstraordinær karakter og måtte ansees som forsvarlige.

§ 4-8. Fellehavari

Assurandøren svarer for fellehavaribidrag som er utlignet på den forsikrede interesse. Kaskoassurandøren svarer også for fellehavaribidrag som er utlignet på frakt eller certepartihyre, såfremt sikrede står som eier av denne interessen. Bidraget erstattes på grunnlag av dispasje, lovlig oppgjort etter gjeldende rettsregler eller vilkår som må ansees sedvanlige i vedkommende fart. Bidraget erstattes etter dispasjen selv om bidragsverdien er høyere enn interessens forsikringsverdi. Assurandøren svarer også tilsvarende for berge-lønn, i den grad den ikke er erstattet i fellehavari. Assurandøren svarer imidlertid ikke for renter i den utstrekning de i dispasjen er erstattet utover forfallstid i henhold til § 5-6.

Hvis sikrede som følge av brudd på fraktavtalen er avskåret fra å kreve bidrag fra de øvrige deltagere i fellehavariet, godtgjør assurandøren det beløp som etter reglene om fellehavari faller på den forsikrede interesse.

Velger sikrede ikke å kreve bidrag fra de øvrige interesser i fellehavariet, svarer assurandøren etter sikredes valg enten:

- (a) for tap, skader, ansvar og omkostninger som ville ha vært erstattet i felleshavariet inntil det beløp som er avtalt i forsikringsavtalen, eller
- (b) for fartøyets felleshavaribidrag.

Oppgjøret etter foregående punkt skal baseres på York-Antwerpen reglene 2016, men likevel slik at § 4-11 annet ledd annet punkt får tilsvarende anvendelse.

§ 4-9. Felleshavarifordeling når interessene tilhører samme person

Hvis fartøy, frakt og last tilhører samme person, men betingelsene for felleshavari-fordeling forøvrig er til stede, svarer assurandøren som om bidragsverdiene hadde tilhørt forskjellige personer.

§ 4-10. Skade på og tap av forsikringsgjenstanden

Er forsikringsgjenstanden blitt skadet eller er den gått tapt som følge av en felleshavarihandling, har sikrede rett til å kreve skaden eller tapet erstattet i overensstemmelse med reglene om partikulært tap, uten først å kreve bidrag fra de øvrige deltakerne i felleshavariet.

§ 4-11. Uegentlig felleshavari

Assurandøren svarer for tap pådratt for å redde fartøy i ballast eller for å fullføre ballastreisen såfremt assurandøren ville ha svart for fartøyets andel av slike omkostninger i henhold til felleshavarioppgjør etter York-Antwerpen reglene 2016. § 4-10 får tilsvarende anvendelse.

Dog erstattes ikke hyre og kostpenger etter York-Antwerpen reglene 2016, XI (b) for den tid som medgår til endelig reparasjon. Provisjonsomkostninger o.l. og renter erstattes etter § 4-3 og § 5-4.

§ 4-12. Partikulære redningsomkostninger

Er det truffet redningstiltak etter § 4-7 uten at reglene i § 4-8 til § 4-11 kommer til anvendelse, svarer assurandøren for tap av eller skade på sikredes gjenstander, og for ansvar og omkostninger påført sikrede. Tap som nevnt i § 4-2 erstattes likevel ikke etter denne bestemmelsen.

Er tap, skade, ansvar og omkostninger som nevnt i første ledd voldt ved tiltak som angår flere interesser, svarer assurandøren bare for den del av tapet som ved en forholdsmessig fordeling faller på den forsikrede interesse.

Avsnitt 3

Dekning av sikredes ansvar overfor tredjepart

§ 4-13. Hovedregel

Assurandøren svarer ikke for sikredes ansvar overfor tredjepart med mindre annet er bestemt i denne Plan eller særskilt avtalt.

§ 4-14. “Cross liabilities”

Har sikrede pådratt seg et ansvar, og kan den gjøre ansvar gjeldende mot skadelidte for tap som den selv er påført ved samme anledning, skal erstatningsoppgjøret mellom sikrede og assurandøren skje på grunnlag av de beregnede bruttoansvar før motregning har funnet sted. Dette gjelder selv om ett av de nevnte ansvar eller begge blir begrenset i erstatningsoppgjøret mellom sikrede og skadelidte. Foretas begrensningen på ansvarssaldoen mellom sikrede og skadelidte, skal i erstatningsoppgjøret mellom sikrede og assurandøren det største beregnede bruttoansvar reduseres med det samme beløp som saldoen er blitt redusert med.

§ 4-15. Usedvanlige eller forbudte kontraktsvilkår

Assurandøren svarer ikke i noe tilfelle for ansvar som skyldes at sikrede eller noen på dennes vegne:

- (a) har inngått en kontrakt som medfører strengere ansvar enn det som følger av vanlige sjørettsregler, med mindre slike vilkår må ansees sedvanlige i vedkommende fart,
- (b) har benyttet eller unnlatt å benytte kontraktsvilkår som assurandøren i henhold til § 3-28 har forbudt eller påbudt.

§ 4-16. Gjenstand som tilhører sikrede

Assurandøren svarer for sikredes tap ved at en gjenstand som tilhører sikrede, blir skadet eller går tapt under slike forhold at sikrede ville ha blitt ansvarlig for tapet dersom gjenstanden hadde tilhørt tredjepart, og assurandøren måtte ha dekket dette erstatningsansvar. Herfra unntas dog tap av eller skade på det forsikrede fartøy, dets forsyninger og utstyr.

§ 4-17. Fastsettelse av sikredes ansvar

Dekker forsikringen sikredes erstatningsansvar overfor tredjepart, har skadelidte tredjepart ikke et direkte krav mot assurandøren.

Assurandøren skal holde sikrede skadesløs for tap som følge av ansvar dersom det er fastsatt ved:

- (a) endelig dom eller kjennelse av kompetent domstol,
- (b) voldgiftsdom, dersom avtale om avgjørelse ved voldgift var inngått før tvisten oppsto eller er inngått senere med assurandørens samtykke,
- (c) forlik som er godkjent av assurandøren.

Har sikrede i andre tilfelle anerkjent et krav eller betalt erstatning, dekker assurandøren tapet dersom sikrede godtgjør at kravet var berettiget både hva grunnlag og størrelse angår.

Avsnitt 4

Forsikringssummen som grense for assurandørens ansvar

§ 4-18. Hovedregel

Assurandøren svarer inntil forsikringssummen for tap som er forårsaket ved et enkelt havari. For redningsomkostninger pådratt i tilknytning til et slikt havari svarer dessuten assurandøren inntil et beløp tilsvarende forsikringssummen. Overstiger redningsomkostningene dette beløpet, svarer assurandøren i kaskoforsikring også med den del av forsikringssummen som ikke er gått med til dekning av skade på eller tap av fartøyet.

For ansvar overfor tredjepart som følge av sammenstøt eller støtning svarer assurandøren særskilt overensstemmende med reglene i § 13-3 og § 14-1.

§ 4-19. Ansvar utover forsikringssummen

Selv om forsikringssummen overskrides, erstatter assurandøren:

- (a) tap som nevnt i § 4-3 til § 4-5, og § 5-21 første punkt,
- (b) renter av erstatningen.

§ 4-20. Ansvarsgrensen ved samvirke mellom flere farer

Hvis assurandøren etter § 2-13, § 2-14 eller § 2-16 blir pålagt å dekke en del av skaden, begrenses assurandørens ansvar til en tilsvarende del av de beløp som er nevnt i § 4-18 og § 4-19.

§ 4-21. Assurandørens adgang til å fri seg fra videre ansvar

Når et havari er inntruffet, kan assurandøren fri seg fra videre ansvar ved å meddele sikrede at den vil utbetale forsikringssummen.

Tap som nevnt i § 4-3 til § 4-5, § 4-7 til § 4-12 og § 5-21 første punkt, erstattes utover forsikringssummen etter reglene i § 4-18 og § 4-19 såfremt det skyldes foranstaltninger satt i verk før sikrede fikk meddelelse om assurandørens beslutning.

Assurandøren har i dette tilfelle ingen rett til forsikringsgjenstanden etter § 5-19.

Kapittel 5

Erstatningsoppgjøret

Avsnitt 1

Erstatningsberegning, renter, forskudd m.v.

§ 5-1. Sikredes plikt til å skaffe opplysninger og dokumenter

Sikrede plikter å skaffe assurandøren de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som assurandøren trenger av hensyn til erstatningsoppgjøret.

Forsømmer sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt sine plikter etter første ledd, dekker assurandøren bare det ansvar som ville ha påhvilt den om plikten var blitt oppfylt.

Er forsømmelsen svikaktig, faller assurandørens ansvar bort. Assurandøren kan i så fall dessuten si opp enhver forsikringsavtale den har med sikrede med fjorten dagers varsel. Oppsigelse må foretas uten ugrunnet opphold etter at assurandøren ble kjent med det svikaktige forhold.

§ 5-2. Erstatningsberegningen

Assurandøren skal avgi erstatningsberegningen snarest mulig. Assurandøren kan overlate til en dispassjør å foreta beregningen.

§ 5-3. Valutakurser

Har sikrede hatt utlegg i en annen valuta enn den som forsikringssummen er fastsatt i, skal omregningen skje etter kursen på utleggsdagen. Hvis utlegget forfaller til bestemt tid, og sikrede uten rimelig grunn lar være å betale ved forfall, kan sikrede ikke kreve erstatning etter en høyere kurs enn forfallsdagens. Har sikrede etter samråd med assurandøren foretatt dekningskjøp, legges dekningskursen til grunn.

Skal assurandøren erstatte omkostninger som ikke er betalt når erstatningsberegningen foreligger, skjer omregningen etter kursen på den dag erstatningsberegningen forelå.

Dersom forsikringssummen er angitt i en annen valuta enn egenandelen eller andre beløp angitt i forsikringsavtalen, skal omregning til forsikringsavtalens valuta foretas etter bankenes siste offisielle salgskurs før forsikringens ikrafttreden.

§ 5-4. Renter av erstatningen

Sikrede kan kreve renter når det er gått 30 dager fra den dag melding om havariet ble sendt til assurandøren. Skal assurandøren erstatte sikredes utlegg, løper renten fra utleggsdagen. For krav på erstatning for ureparert skade inntreer renteplikten fra den av de to alternativer som kommer senest i tid; utløpet av forsikringstiden, eller tidspunktet sikrede fremsetter kravet. Skal assurandøren erstatte sikredes tidstap, inntreer renteplikten først 30 dager etter utløpet av den perioden assurandøren svarer for.

Hvis sikrede forsømmer å skaffe opplysninger og dokumenter som nevnt i § 5-1, og oppgjøret som følge av det blir forsinket, kan sikrede ikke kreve renter for den tid som derved går tapt. Det samme gjelder hvis sikrede urettmessig avviser fullt eller delvis oppgjør.

Rentefoten for renteplikten hvert kalenderår skal være United States Prime Rate per 1. januar for det aktuelle kalenderåret.

Etter forfallstid, jfr. § 5-6, svares det morarente etter raten fastsatt i tredje ledd + 2 prosentpoeng.

§ 5-5. Tvist om erstatningsberegningen

Hvis sikrede ikke godtar assurandørens erstatningsberegning, kan så vel sikrede som assurandøren forlange at beregningen forelegges en nordisk dispasjør til uttalelse før tvisten i tilfelle bringes inn for domstolene eller for voldgift. Dispasjøren utpekes av sikrede. Dersom sikrede ikke utpeker en dispasjør, kan assurandøren gjøre det.

Omkostningene ved dispasjørens behandling av saken bæres av assurandøren, med mindre sikredes krav om omgjøring av erstatningsberegningen var åpenbart ubegrunnet.

Reglene i første og annet ledd får tilsvarende anvendelse når assurandøren har avslått sikredes krav om erstatning.

§ 5-6. Forfallstid

Erstatningen forfaller til betaling fire uker fra den dag da erstatningsberegningen avgis eller skulle ha vært avgitt.

§ 5-7. Assurandørens plikt til å yte forskudd

Hvis sikrede, før erstatningsberegning kan foretas, godtgjør at sikrede har hatt eller i nær fremtid vil få større utgifter eller tap som omfattes av forsikringen, kan sikrede kreve et passende forskudd på erstatningen. Når forskuddet gjelder utgifter som sikrede ennå ikke har betalt, har assurandøren adgang til å betale beløpet direkte til vedkommende tredjepart.

Reglene i foregående ledd gjelder ikke hvis assurandøren har rimelig grunn til å betvile sin erstatningsplikt. At assurandøren har betalt forskudd, avgjør intet med hensyn til erstatningsplikten.

Assurandøren kan kreve samme rente som etter § 5-4 tredje ledd. Hvis assurandøren yter forskudd på et beløp som erstattes i fellesehavari, kan assurandøren kreve renter etter dispasjens rentefot. I tidstapforsikring kan assurandøren kreve rente på forskudd 30 dager etter utløpet av den perioden den svarer for.

§ 5-8. Forskudd når det er tvist om hvilken assurandør som skal erstatte tapet

Er det tvist om hvilken av flere assurandører som skal erstatte tapet, skal hver av dem på forlangende betale et forholdsmessig forskudd på erstatningen. Plikten er betinget av at ingen av assurandørene har fremsatt andre innsigelser mot kravet. Er deres eventuelle ansvar for tapet forskjellig, skal forskuddsbetalingen skje på grunnlag av det laveste ansvar.

Avsnitt 2

Sikredes ansvar overfor tredjepart

§ 5-9. Sikredes plikter når et ansvar som omfattes av forsikringen gjøres gjeldende mot sikrede

Når et ansvar som omfattes av forsikringen gjøres gjeldende mot sikrede, plikter sikrede straks å varsle assurandøren. Sikrede skal ivareta assurandørens interesser på beste måte, og, hvor det er nødvendig, benytte kyndig teknisk og juridisk bistand. Assurandøren har rett til straks å gjøre seg kjent med alle dokumenter og andre bevisligheter.

Forsømmer sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt sine plikter etter foregående ledd, dekker assurandøren bare det ansvar som ville ha påhvilt den om pliktene var blitt oppfylt.

§ 5-10. Assurandørens adgang til å overta behandlingen av kravet

Assurandøren kan med sikredes samtykke påta seg behandlingen av krav som gjøres gjeldende mot sikrede og i tilfelle føre sak om det i sikredes navn. Dette innebærer ikke at assurandøren erkjenner noen plikt til å dekke det ansvar sikrede måtte bli pålagt.

§ 5-11. Avgjørelse av spørsmål om saksanlegg eller anke

Er det uenighet mellom assurandøren og sikrede om saksanlegg eller anke, avgjøres spørsmålet med endelig virkning av en oppmann utpekt av de nordiske dispasjørene i fellesskap.

Oppmannen skal velge den løsning som etter dennes skjønn sannsynligvis vil føre til det minste samlede tap for sikrede og for dennes assurandører. Oppmannen skal ikke ta hensyn til den fordel som sikrede eller en assurandør kan beholde eller oppnå ved at sikrede godtar eller søker å bli pålagt en høyere skyldbrøk i en kollisjonssak.

Hvis sikrede ikke følger oppmannens avgjørelse, hefter den assurandør som har fått medhold av oppmannen ikke i noe tilfelle for ansvar utover det assurandøren hadde erklært seg villig til å godta da tvisten ble forelagt for oppmannen. Anlegger sikrede sak eller påanker den en dom i strid med oppmannens avgjørelse, og fører saksanlegget eller anken til at assurandøren må bære et mindre ansvar enn det assurandøren hadde erklært seg villig til å godta, svarer assurandøren innenfor den oppnådde besparelse for sin forholdsmessige del av saksomkostningene.

§ 5-12. Sikkerhetsstillelse

Assurandøren har ikke plikt til å stille sikkerhet for sikredes ansvar overfor tredjepart.

At assurandøren stiller slik sikkerhet, avgjør intet med hensyn til erstatningsplikten.

Har assurandøren stillet sikkerhet for et ansvar som viser seg å være den uvedkommende, skal sikrede erstatte assurandørens utlegg i forbindelse med sikkerhetsstillelsen.

Avsnitt 3

Sikredes dekningskrav mot tredjepart

§ 5-13. Assurandørens rett til å tre inn i dekningskrav som sikrede har mot tredjepart

Kan sikrede forlange at tredjepart erstatter tapet, inntretr assurandøren ved utbetalingen av erstatningen i sikredes rett mot tredjepart. Regelen i § 4-14 får tilsvarende anvendelse.

Svarer assurandøren bare delvis for tapet, deles kravet forholdsmessig mellom assurandøren og sikrede. Det samme gjelder hvis erstatning for det fulle tap ville bli betalt med et høyere beløp av tredjepart enn av assurandøren, men tredjepart bare hefter for en andel av tapet eller hele tapsbeløpet ikke kan inndrives.

Hvis assurandørens krav utbringer et høyere nettobeløp enn det assurandøren har betalt til sikrede med tillegg av renter, tilfaller det overskytende sikrede.

§ 5-14. Fraskrivelse av dekningskravet

Assurandørens ansvar nedsettes med det beløp assurandøren blir avskåret fra å innkreve som følge av at sikrede har fraskrevet seg retten til å kreve erstatning av tredjepart, dersom fraskrivelsen enten ikke kan ansees sedvanlig i vedkommende fart, eller er skjedd i strid med forskrift som assurandøren har gitt med hjemmel i § 3-28.

§ 5-15. Sikredes plikt til å bistå assurandøren med opplysninger og dokumenter

Sikrede skal på forlangende gi assurandøren alle opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som er av betydning for gjennomføringen av assurandørens krav.

Også før assurandøren har overtatt kravet, har assurandøren rett til å gjøre seg kjent med alle dokumenter og andre bevisligheter.

§ 5-16. Sikredes plikt til å bevare og sikre kravet

Sikrede plikter å foreta det nødvendige for å bevare og sikre kravet inntil assurandøren selv kan ivareta sine interesser. Hvis det er påkrevet, skal sikrede benytte kyndig teknisk og juridisk bistand.

Unnlater sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt å oppfylle sine plikter etter foregående ledd, blir sikrede ansvarlig for det tap assurandøren er påført ved forsømmelsen.

§ 5-17. Avgjørelse av spørsmålet om saksanlegg eller anke

Er det uenighet mellom assurandøren og sikrede om saksanlegg eller anke vedrørende dekningskrav mot tredjepart, får § 5-11 tilsvarende anvendelse.

§ 5-18. Bergelønn som innebærer kompensasjon for tap som assurandøren har dekket

Har sikrede lidt tap i forbindelse med et bergningsforetagende, og mottar den bergelønn eller andel av bergelønn, plikter sikrede av det mottatte å tilbakebetale assurandøren hva denne har betalt som erstatning for tapet.

§ 5-13 til § 5-17 får tilsvarende anvendelse.

Avsnitt 4

Assurandørens rett til å overta forsikringsgjenstanden ved utbetaling av erstatning

§ 5-19. Assurandørens rett til å overta forsikringsgjenstanden

Ved betaling av erstatning for skade og totaltap trer assurandøren inn i sikredes rett til forsikringsgjenstanden eller de deler av forsikringsgjenstanden som er erstattet, med mindre den senest ved utbetalingen gir avkall på retten. § 2-4 får tilsvarende anvendelse.

Ved totaltap plikter sikrede å skaffe assurandøren hjemmel til forsikringsgjenstanden og å utlevere alle dokumenter som er av betydning for assurandøren som eier. Omkostninger som påløper i denne forbindelse, bæres av assurandøren.

Overtar assurandøren forsikringsgjenstanden og har til hensikt å gjenvinne eller på annen måte avhende den, skal assurandøren sikre etterlevelse av: (i) the Hong Kong International Convention for the Safe and Environmentally Sound Recycling of Ships (HKC); (ii) the Basel Convention, inkludert the Basel Ban Amendment; og (iii) for fartøy som omfattes av regelverket, forordning (EU) nr. 1257/2013 (EU SRR) med tilhørende gjennomføringsbestemmelser, samt enhver annen obligatorisk lovgivning som gjelder for gjenvinning eller avhending. Den sikrede skal på forespørsel, og for assurandørens rimelige kostnad, bidra med tilgjengelig dokumentasjon og samarbeid av betydning for gjenvinningen, herunder Inventory of Hazardous Materials (IHM) og sertifikater.

Ved skade får § 5-13, annet ledd, første punkt tilsvarende anvendelse.

§ 5-20. Heftelser på forsikringsgjenstanden

Hvis assurandøren etter at den har overtatt hele eller deler av forsikringsgjenstanden i henhold til § 5-19 blir pålagt å bekoste fjerning av den, skal sikrede refundere assurandøren den del av omkostningene som overstiger verdien av det fjernede.

Hvis forsikringsgjenstanden hefter for ansvar som ikke omfattes av forsikringen, skal sikrede forsåvidt holde assurandøren skadesløs.

Hvis sikrede for å begrense sitt ansvar overfor tredjepart må abandonere fartøyet, kan dette skje uten hinder av assurandørens rett etter § 5-19.

§ 5-21. Bevaring av forsikringsgjenstanden

Assurandøren svarer for omkostningene ved nødvendige foranstaltninger til bevaring av forsikringsgjenstanden etter det havari som gir sikrede rett til totaltapserstatning. Sikrede plikter å treffe slike foranstaltninger også etter at forsikringsgjenstanden er overtatt av assurandøren, dersom denne ikke selv har anledning til å vareta sine interesser.

§ 5-22. Assurandørens rett til erstatning for skade på forsikringsgjenstanden

Assurandøren inntreffer i sikredes krav mot tredjepart på erstatning for skade på forsikringsgjenstanden. Dette gjelder dog ikke krav etter forsikringsavtale.

Avsnitt 5 Foreldelse m.v.

§ 5-23. Frist for anmeldelse av havari

Retten til å kreve erstatning bortfaller hvis havariet ikke er anmeldt til assurandøren innen tolv måneder etter at sikrede fikk kjennskap til det.

Retten til å kreve erstatning for annet enn skrogskader under lett vannlinje bortfaller under enhver omstendighet hvis havariet ikke er anmeldt innen 24 måneder etter at det oppsto.

§ 5-24. Foreldelse av sikredes erstatningskrav

Sikredes krav på erstatning foreldes etter tre år. Foreldelsesfristen begynner å løpe ved utløpet av det kalenderår da sikrede fikk nødvendig kunnskap om det forhold som begrunner kravet. Uansett foreldes kravet senest ti år etter utløpet av det kalenderår da havariet inntraff.

Ved ansvarsforsikring foreldes ikke sikredes erstatningskrav før utløpet av perioden som følger av retten som regulerer sikredes erstatningsansvar. Uansett vil erstatningskravet foreldes senest ett år etter tidspunktet for forlik, endelig domstolsavgjørelse uten mulighet for å anke eller voldgiftsdom vedrørende tredjepartskrav.

Krav som er meldt til assurandøren før foreldelsesfristen er utløpt, foreldes tidligst seks måneder etter at sikrede har fått skriftlig melding om at foreldelse vil bli påberopt. Meldingen må angi hvordan foreldelse avbrytes. Foreldelsesfristen kan ikke forlenges etter bestemmelsen her dersom det er gått mer enn ti år fra kravet ble meldt til assurandøren.

§ 5-25. (slettet)

Kapittel 6

Premie

§ 6-1. Premiebetaling

Forsikringstageren er ansvarlig for premien. Når ikke annet er avtalt, forfaller premien ved påkrav.

Betales ikke premien ved forfall, svares det morarente etter reglene i § 5-4, fjerde ledd.

§ 6-2. Assurandørens rett til å si opp forsikringen ved manglende premiebetaling

Er en premie ikke betalt i rett tid, kan assurandøren si opp forsikringen med fjorten dagers varsel.

Blir premien betalt innen utløpet av fristen, får oppsigelsen ingen virkning.

§ 6-3. Premien ved totaltap

Når assurandøren utbetaler erstatning for totaltap, eller utbetaler forsikringssummen etter § 4-21, har den krav på hele den avtalte premien.

Skyldes totaltapet helt eller delvis en fare som ikke omfattes av forsikringen, kan forsikringstageren for den del av forsikringssummen som ikke kommer til utbetaling, kreve en premiereduksjon som svarer til den tid assurandøren ikke har båret risikoen.

§ 6-4. Premietillegg når forsikringen blir forlenget

I tilfelle som nevnt i § 10-10 kan assurandøren kreve premietillegg i forhold til den tid forsikringen er blitt forlenget.

Hvis det ved utløpet av forsikringstiden er uvisst om erstatning for totaltap vil bli krevet etter § 11-2 annet ledd, § 11-7 eller § 15-11, og fartøyet senere blir berget eller kommer til rette, kan premietillegg først kreves fra det tidspunkt da sikrede eller noen på dennes vegne fikk rådighet over fartøyet.

§ 6-5. Premiereduksjon

Blir forsikringstiden kortere enn avtalt, eller forsikringen har vært ute av kraft i en periode, kan forsikringstageren kreve en premiereduksjon som svarer til forkortelsen av forsikringstiden.

§ 6-6. Premiereduksjon ved opplag og lignende opphold

Ligger fartøyet i forsikringstiden minst 30 dager uavbrutt på ett sted, uten last ombord, kan sikrede kreve forhandlinger om premiereduksjon (ristorno).

Assurandøren har krav på full premie under oppholdet når:

- (a) fartøyet er forsikret på vilkår som nevnt i § 10-5 til § 10-6,
- (b) assurandøren senere etter § 6-3 får krav på hele den avtalte premien.

§ 6-7. Krav om premiereduksjon

Krav om nedsettelse eller tilbakebetaling av premie etter reglene i dette kapittel bortfaller dersom det ikke fremsettes innen seks måneder etter utløpet av forsikringsåret, eller den avtalte forsikringstid, dersom denne er kortere enn ett år. Er kravet avhengig av den bruk som har vært gjort av fartøyet, skal forsikringstageren fremlegge fartsoppgave.

Kapittel 7

Medforsikring av panthaver

§ 7-1. Panthaverens rett mot assurandøren

Er den interesse forsikringen gjelder pantsatt, beskytter forsikringen også panthaverens interesse, dog slik at assurandøren kan påberope seg reglene om identifikasjon i § 3-36 til § 3-38.

Er det gitt melding til assurandøren om pantsettelsen, kommer reglene i § 7-2 til § 7-4 til anvendelse. Dersom koassurandørene er representert av en hovedassurandør, er det tilstrekkelig at slik melding er gitt til hovedassurandør, jfr. § 9-2, tredje ledd bokstav a. Meldingen får virkning når den kommer frem til assurandøren eller hovedassurandør.

Assurandøren skal informere panthaveren om at assurandøren har fått melding om pantsettelsen i henhold til annet ledd ovenfor. Dersom koassurandørene er representert ved en hovedassurandør, og hovedassurandøren fikk slik melding, skal hovedassurandøren viderebringe slik informasjon til panthaver.

Særskilte vilkår fra panthaver som skal inkluderes i forsikringsavtalen utover reglene som følger av §§ 7-2 til 7-4, får ikke virkning med mindre og inntil de er spesifikt godkjent av assurandøren. Dersom koassurandørene er representert ved en hovedassurandør, er hovedassurandøren bemyndiget til å akseptere slike særskilte vilkår på vegne av koassurandørene, forutsatt at de særskilte vilkårene er innenfor det som er ansett som vanlig markedspraksis, jfr. § 9-2 tredje ledd bokstav b.

Hvis et fartøy er forsikret som del av en flåte, skal hvert enkelt fartøy anses å være forsikret for seg når det gjelder: (i) endring eller oppsigelse (jfr. § 7-2), og (ii) motregning (jfr. § 7-4 sjette ledd).

§ 7-2. Endring og oppsigelse av forsikringsavtalen

Er forsikringsavtalen endret eller oppsagt, gjelder dette ikke i forhold til panthaveren, med mindre assurandøren har varslet panthaveren særskilt om forholdet med minst fjorten dagers varsel.

Dette gjelder likevel ikke ved

- oppsigelse som følge av risikoen for eksponering for sanksjoner, jfr. § 2-17, eller
- oppsigelse ved tap av hovedklasse, jfr. § 3-14, eller
- dersom forsikringen har trådt ut av kraft i henhold til § 3-15 og § 15-9, eller
- suspensjon som følge av rekvisisjon, jfr. § 3-17, eller

- oppsigelse som følge av eierskifte, jfr. § 3-21, og
- krigsforsikring, jfr. kapittel 15, avsnitt 2.

§ 7-3. Havaribehandling, erstatningsberegning m.v.

De avgjørelser som er nødvendige i anledning av havari, erstatningsberegning eller gjennomføring av krav mot tredjepart eller sikkerhetsstillelse for tap eller ansvar dekket under forsikringen, kan skje uten panthavers medvirkning.

Retten til erstatning for totaltap kan ikke frafalles helt eller delvis til skade for panthaveren.

§ 7-4. Utbetaling av erstatningen

Ved totaltap skal panthaverens interesse dekkes først.

Erstatning for skade som for ett enkelt havari overstiger 5 % av forsikringssummen, eller som avtalt på annen måte, skal assurandøren uten samtykke fra panthaveren bare betale mot kvittert regning for utført reparasjon. Er fartøyet forsikret mot samme fare hos flere assurandører, gjelder denne begrensning for de samlede utbetalinger fra assurandørene.

Erstatning etter § 12-1 fjerde ledd og § 12-2 kan ikke utbetales uten samtykke fra panthaveren.

Erstatning for tidstap kan ikke utbetales uten samtykke fra panthaver som har pant i fartøyets fraktinntekter.

Ansvar overfor tredjepart, som assurandøren svarer for, kan bare utbetales mot kvittering fra tredjepart. Hvis hovedassurandøren har stilt sikkerhet i henhold til § 7-3 første ledd, gjelder § 9-7 annet ledd.

Uten panthaverens samtykke kan assurandøren bare motregne med krav som utspringer av forsikringsforholdet for vedkommende fartøy, og som er forfalt i løpet av de siste to år før utbetalingen.

§ 7-5. Uavhengig medforsikring for panthavere

Har det blitt uttrykkelig avtalt at panthaverinteressen skal være uavhengig medforsikret, kan assurandøren ikke anføre at foretaket er uten ansvar som følge av en handling eller unnlatelse fra forsikringstaker eller en annen sikret etter bestemmelsene i kapittel 3 og § 5-1.

Kapittel 8

Medforsikring av tredjepart

§ 8-1. Tredjeparts rett mot assurandøren

Er forsikringen uttrykkelig tegnet til fordel for en tredjepart, beskytter forsikringen dennes interesse innenfor dekningsomfanget og de rammer forsikringen setter.

§ 8-2. Beskyttelse av tredjeparter mot regresskrav fra assurandøren

Assurandøren har ikke rett til å søke regress mot medforsikret tredjepart unntatt og i den grad slik adgang er angitt i forsikringsavtalen eller den medforsikrede tredjepart har påtatt seg en uttrykkelig kontraktsmessig forpliktelse overfor en sikret om å være ansvarlig for tap som ellers ville ha vært dekket av forsikringen.

Sikrede og medforsikrede tredjeparters ansvar overfor hverandre skal ikke bli ekskludert eller falle bort på grunn av medforsikring. Enhver betaling til sikrede eller medforsikret tredjepart som følge av ansvar, tap, kostnader og utgifter skal anses kun som tilfredsstillelse av sikredes krav mot assurandøren, men ikke som eksklusjon eller frafall av denne personens ansvar overfor sikrede eller medforsikret tredjepart.

§ 8-3. Anvendelse av reglene i kapittel 3 og § 5-1

Reglene i kapittel 3 avsnitt 1 skal gjelde tilsvarende for den medforsikrede tredjepart, forutsatt at medforsikret tredjepart er klar over at den er nevnt i forsikringsavtalen.

Assurandøren kan påberope reglene i kapittel 3 avsnitt 2 – 5 eller § 5-1 overfor en medforsikret tredjepart.

Assurandøren kan påberope reglene vedrørende identifikasjon i § 3-36 - § 3-38 overfor en medforsikret tredjepart.

§ 8-4. Endringer i og oppsigelse av forsikringsavtalen

Er forsikringsavtalen endret eller oppsagt, gjelder dette også i forhold til medforsikret tredjepart.

§ 8-5. Behandling av krav, erstatningsberegninger etc.

Avgjørelser som må tas i forbindelse med havarier, erstatningsberegninger eller krav mot tredjepart kan fattes uten deltakelse av den medforsikrede tredjepart.

§ 8-6. Annen forsikring

Hvis den medforsikrede tredjeparts krav på erstatning også er dekket av en annen forsikring den har tegnet, er dekningen i henhold til dette kapittel subsidiær i forhold til den andre forsikringen.

§ 8-7. Selvstendig medforsikring av navngitt tredjepart

Dersom det er uttrykkelig avtalt at en navngitt tredjepart skal være selvstendig medforsikret, kan assurandøren ikke gjøre gjeldende at den er uten ansvar i forhold til forsikringstageren eller en annen medforsikret på grunn av en handling eller unnlattelse som skal bedømmes etter reglene i kapittel 3 eller § 5-1.

Kapittel 9

Forholdet mellom hovedassurandøren og koassurandørene

§ 9-1. Definisjoner

Med “hovedassurandør” menes den assurandør som ved forsikringens tegning er oppgitt som hovedassurandør.

Med “koassurandør” menes assurandører som har påtatt seg forsikring mot samme fare av en andel av interessen og hefter direkte overfor sikrede.

§ 9-2. Hovedassurandørens adgang til å opptre på vegne av koassurandørene

Når ikke annet er avtalt, er hovedassurandøren berettiget til å treffe de disposisjoner som er nevnt i § 9-3 til § 9-9 med bindende virkning for koassurandørene. Hovedassurandøren plikter i disse tilfellene så vidt mulig å ta hensyn til samtlige assurandørers interesse.

Selv om hovedassurandøren har opptrådt i strid med avtale med koassurandørene, eller på annen måte tilsidesatt disses tarv, er en disposisjon som hovedassurandøren har truffet i henhold til § 9-3 til § 9-8, bindende for koassurandørene i forhold til sikrede, med mindre sikrede kjente eller burde ha kjent forholdet.

Når ikke annet er avtalt, er hovedassurandøren bemyndiget på vegne av koassurandørene til å:

- (a) motta melding om pantsettelse som utløser rettighetene til panthaveren som følger av § 7-1 andre ledd;
- (b) inngå avtale om særskilte vilkår for pantsettelsen, så langt de særskilte vilkårene er innenfor det som er ansett som vanlig markedspraksis. § 9-2 andre ledd gjelder tilsvarende.

Ved melding om pantsettelse etter tredje ledd bokstav (a) skal hovedassurandøren bekrefte mottak av meldingen til panthaver.

§ 9-3. Opplagsplan

Hovedassurandøren kan godkjenne opplagsplan etter § 3-26.

§ 9-4. Meldinger i forbindelse med havari

Meldinger i forbindelse med et havari kan gis til hovedassurandøren.

Hovedassurandøren skal snarest mulig sende meldingene, sammen med opplysninger om kravet og beregnede kostnader, videre til vedkommende koassurandører.

§ 9-5. Bergning

Hovedassurandøren kan treffe tiltak med sikte på bergning. Hovedassurandøren kan meddele sikrede at bergningen er oppgitt eller at assurandørene vil begrense sitt ansvar for omkostningene overensstemmende med § 4-21.

§ 9-6. Flytting og reparasjon

Hovedassurandøren treffer beslutninger i henhold til § 3-20 og § 12-10 til § 12-13. Har sikrede begjært fartøyet kondemnert, avgjør hovedassurandøren også om fartøyet skal flyttes i henhold til § 11-6.

§ 9-7. Sikkerhetsstillelse

Har hovedassurandøren på vegne av koassurandørene stilt sikkerhet for tap eller ansvar som er dekket av forsikringen, kan hovedassurandøren beregne provisjon på 1 % av det avgitte sikkerhetsbeløp. Hvis det stilles åpen garanti, beregnes provisjonen av det effektive bruttotap eller bruttoansvar.

Er koassurandøren underrettet om at hovedassurandøren har stilt sikkerhet etter første ledd, er koassurandøren ansvarlig for en forholdsmessig andel av ansvaret direkte til hovedassurandøren, og kan ikke bli fri fra sitt ansvar ved å betale direkte til sikrede eller en medforsikret.

Koassurandøren kan ikke kompensere overfor hovedassurandøren med motkrav mot sikrede, med mindre hovedassurandøren før sikkerheten ble stilt har tatt særskilt forbehold.

Har hovedassurandøren bedt om det, skal koassurandøren tilby motgaranti for dennes forholdsmessige andel av ansvaret.

§ 9-8. Tvist med tredjepart

Gjør tredjepart gjeldende et ansvar som omfattes av forsikringen, eller har sikrede dekningskrav som assurandørene trer inn i, avgjør hovedassurandøren spørsmål om saksanlegg, anke og forlik.

§ 9-9. Erstatningsberegning

Hovedassurandøren sørger for at det blir foretatt erstatningsberegning. Beregningen binder koassurandørene såfremt den er overensstemmende med forsikringsvilkårene.

§ 9-10. Koassurandørens insolvens

Er en koassurandør insolvent, skal sikrede dekke dens andel av de utgiftene hovedassurandøren har hatt på vegne av sikrede. Den insolvente koassurandørens andel av de utgiftene hovedassurandøren har hatt på vegne av assurandørfellesskapet, skal fordeles pro rata mellom hovedassurandøren og de øvrige koassurandørene.

§ 9-11. Renter av hovedassurandørens utlegg

Hovedassurandøren har rett til å beregne renter på utlegg den har hatt på vegne av assurandørfellesskapet og sikrede. § 5-4 gjelder tilsvarende.

Annen del

Kaskoforsikring

Kapittel 10

Alminnelige regler om kaskoforsikringens omfang

§ 10-1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter:

- (a) fartøyet,
- (b) ombordværende tilbehør og reservegjenstander for fartøy og tilbehør, forutsatt at tilbehøret eller reservegjenstandene tilhører sikrede eller er lånt, leiet eller kjøpt med påhefte av salgspant eller lignende forbehold,
- (c) ombordværende bunkers og smøreolje.

Forsikringen omfatter ikke:

- (a) proviant, maskin- og dekkrekvisita og andre gjenstander bestemt til forbruk,
- (b) båter og redskaper bestemt til fangst eller fiske,
- (c) løse gjenstander utelukkende bestemt for sikring eller beskyttelse av lasten,
- (d) løse konteinere bestemt for transport av last.

§ 10-2. Gjenstander o.l. som midlertidig fjernes fra fartøyet

Forsikringen omfatter også gjenstander o.l. som nevnt i § 10-1 første ledd, og som midlertidig fjernes fra fartøyet som ledd i dettes drift eller på grunn av reparasjon, ombygning eller lignende, såfremt gjenstandene o.l. skal bringes ombord igjen før avgang. Gjenstander som sendes i land for reparasjon skal forbli dekket av forsikringen inntil tre måneder etter at reparasjonen er ferdig.

§ 10-3. Tap som skyldes alminnelig bruk

Assurandøren svarer ikke for tap som er en normal følge av bruken av fartøyet og dets tilbehør.

§ 10-4. Forsikring “på fulle vilkår”

Når ikke annet er avtalt, svarer kaskoassurandøren for totaltap, skade og kollisjonsansvar, overensstemmende med kapitlene 11 til 13.

§ 10-5. Forsikring “kun mot totaltap” (K.m.t.)

Er forsikringen tegnet “kun mot totaltap”, svarer assurandøren for totaltap overensstemmende med reglene i kapittel 11.

§ 10-6. Forsikring “kun mot totaltap og felleshavaribidrag”

Er forsikringen tegnet “kun mot totaltap og felleshavaribidrag”, svarer assurandøren for:

- (a) totaltap overensstemmende med reglene i kapittel 11,
- (b) felleshavaribidrag og tap ved uegentlig felleshavari, jfr. § 4-7, § 4-8, § 4-9 og § 4-11.

§ 10-7. Forsikring “kun mot totaltap, felleshavaribidrag og kollisjonsansvar”

Er forsikringen tegnet “kun mot totaltap, felleshavaribidrag og kollisjonsansvar”, svarer assurandøren for:

- (a) totaltap overensstemmende med reglene i kapittel 11,
- (b) felleshavaribidrag og tap ved uegentlig felleshavari, jfr. § 4-7, § 4-8, § 4-9 og § 4-11,
- (c) ansvar overfor tredjepart overensstemmende med reglene i kapittel 13.

§ 10-8. Forsikring “på strandingsvilkår”

Er forsikringen tegnet “på strandingsvilkår”, svarer assurandøren for:

- (a) totaltap overensstemmende med reglene i kapittel 11,
- (b) felleshavaribidrag og tap ved uegentlig felleshavari, jfr. § 4-7, § 4-8, § 4-9 og § 4-11,
- (c) ansvar overfor tredjepart overensstemmende med reglene i kapittel 13,
- (d) skade på fartøyet som er en følge av:
 - at fartøyet har støtt på grunn under slike forhold at det må komme av enten ved assistanse eller ved egen hjelp;
 - at fartøyet er kantret så det ligger med mastene i sjøen eller bunnen opp;
 - at fartøyet har støtt sammen med annet fartøy eller isfjell;
 - at det er oppstått brann eller eksplosjon, dog unntatt skade som voldes i områder som inneholder maskineri eller batteripakker av brann eller eksplosjon som er oppstått der.

§ 10-9. Varigheten av reiseforsikring

Ved reiseforsikring gjelder forsikringen fra det øyeblikk fartøyet begynner å innta last eller ballast. Skal fartøyet hverken innta last eller ballast, gjelder forsikringen fra det øyeblikk fartøyet letter anker eller kaster fortøyningene for å avgå.

Forsikringen varer til fartøyet har losset sin last eller ballast på det angitte bestemmelsessted. Hvis sikrede ikke sørger for at lossingen skjer med tilbørlig hurtighet, opphører forsikringen når

lossingen burde ha vært avsluttet. Skal fartøyet hverken losse last eller ballast, opphører forsikringen når det har kastet anker eller er blitt fortøyet på sedvanlig anker- eller fortøyningsplass.

Hvis fartøyet på bestemmelsesstedet begynner å innta last eller ballast for en ny reise før lossingen av den gamle last eller ballast er avsluttet, opphører forsikringen når fartøyet begynner å innta last eller ballast.

Blir reisen oppgitt etter at forsikringen er begynt å gjelde, ansees det sted hvor reisen slutter som bestemmelsessted.

§ 10-10. Forlengelse av forsikringen

Har fartøyet ved utløpet av forsikringstiden skader som assurandøren er ansvarlig for, og som er av den art at en reparasjon må ansees påkrevet av hensyn til fartøyets evne til å oppfylle kravene til teknisk og operativ sikkerhet, forlenges forsikringen inntil fartøyet har kastet anker eller er blitt fortøyet på det første sted hvor endelig reparasjon kan skje. Blir reparasjonen utført på dette sted, forlenges forsikringen inntil reparasjonen er ferdig.

Er det avtalt at en ny forsikring skal løpe fra det øyeblikk den gamle skulle ha opphørt, forskyves begynnelsestidspunktet for den nye forsikringen tilsvarende. Avgår fartøyet fra reparasjonshavnen før den gamle forsikringen skulle ha utløpt etter § 1-5, går ansvaret over på den nye assurandøren ved avgangen.

§ 10-11. Assurandørens ansvar når fartøyet blir berget av sikrede

Blir fartøyet berget av et annet fartøy som tilhører sikrede, svarer assurandøren som om bergningen var utført av tredjepart.

§ 10-12. Reduksjon av ansvaret på grunn av interesseforsikring

Får sikrede utbetalt erstatning under en kaskointeressforsikring eller en frakt-interessforsikring, og det utbetalte beløp under de respektive forsikringene overstiger 25 % av den avtalte forsikringsverdi ved kaskoforsikringen mot samme fare, reduseres kaskoassurandørens ansvar tilsvarende.

Kapittel 11

Totaltap

§ 11-1. Totalforlis

Sikrede kan kreve erstatning for totaltap når fartøyet er gått tapt, uten at det er utsikt til å få det tilbake, eller når fartøyet er blitt så sterkt skadet at det ikke kan bli reparert.

Ved erstatningsberegningen gjøres intet fradrag for ikke utbedret skade som fartøyet er påført ved tidligere havari.

§ 11-2. Bergningsforsøk

Assurandøren har rett til på egen bekostning og på eget ansvar å forsøke å berge fartøyet. Sikrede skal i så fall gjøre hva den kan for å sette assurandøren i stand til å gjennomføre bergningen.

Er bergningen ikke fullført innen seks måneder fra den dag assurandøren fikk melding om havariet, kan sikrede kreve erstatning for totaltap. Hvis bergningen forsinkes på grunn av i vanskeligheter, forlenges fristen tilsvarende, dog ikke med mer enn seks måneder.

§ 11-3. Kondemnasjon

Sikrede kan kreve erstatning for totaltap når fartøyet er kondemnabelt.

Fartøyet er kondemnabelt når det har så omfattende havariskader at omkostningene ved å reparere det vil utgjøre minst 80 % av forsikringsverdien, eller av fartøyets verdi i reparert stand, dersom den er høyere enn forsikringsverdien. Er det tegnet flere kaskoforsikringer mot samme fare med forskjellig takst, skal den høyeste takst legges til grunn. Vilårene for kondemnasjon er under enhver omstendighet oppfylt når havariet er så omfattende at reparasjonskostnadene vil utgjøre minst 100 % av forsikringsverdien.

Fartøyets verdi i reparert stand skal fastsettes på grunnlag av verdiforholdene på det tidspunkt da sikrede fremsetter begjæring om kondemnasjon.

Som havariskader regnes bare skader som er blitt anmeldt til vedkommende assurandør og besiktet av denne i løpet av de tre siste år før det havari som foranlediger begjæringen om kondemnasjon. Som reparasjonsomkostninger regnes alle omkostninger ved flytting og reparasjon

som, på det tidspunkt da begjæringen blir fremsatt, må antas å ville påløpe dersom fartøyet skal repareres, dog ikke bergelønn eller erstatning for verdiforringelse etter § 12-1, fjerde ledd.

§ 11-4. Kondemnasjon ved samvirke mellom flere farer

Skyldes det havari som utløser kondemnasjonen også farer som ikke omfattes av forsikringen, skal erstatningen nedsettes tilsvarende, jfr. § 2-13, § 2-14 og § 2-16.

Skyldes havariet samvirke mellom sjøfare og krigsfare som nevnt i § 2-14, annet punkt, jfr. § 2-16, skal taksten ved forsikringen mot sjøfare legges til grunn ved avgjørelsen av om fartøyet er kondemnabelt.

§ 11-5. Begjæring om kondemnasjon

Hvis sikrede ønsker fartøyet kondemnert, må den fremsette begjæring til assurandøren uten ugrunnet opphold etter at fartøyet er berget og sikrede har hatt adgang til å besikte skadene. Begjæringen kan tilbakekalles så lenge den ikke er akseptert av assurandøren.

At sikrede eller assurandøren berger eller unnlater å berge fartøyet, innebærer ikke en godkjenning eller oppgivelse av retten til kondemnasjon.

§ 11-6. Flytting av fartøyet

Har sikrede begjært fartøyet kondemnert, kan assurandøren kreve at det blir flyttet til et sted hvor skaden kan besiktes på forsvarlig måte. Kravet må fremsettes uten ugrunnet opphold etter at fartøyet er berget.

Assurandøren bærer omkostningene ved flyttingen og ansvaret for alt tap som oppstår under eller som følge av denne, og som ikke dekkes av andre assurandører.

§ 11-7. Forsvunnet og forlatt fartøy

Er fartøyet forsvunnet, kan sikrede forlange erstatning for totaltap når det er gått tre måneder fra den dag da fartøyet senest var ventet til havn. Er det forsvunnet under forhold som gir grunn til å anta at det er frosset inne og senere vil komme til rette, er fristen tolv måneder.

Er fartøyet forlatt av besetningen i åpen sjø, uten at man kjenner dets senere skjebne, kan sikrede kreve erstatning for totaltap når det er gått tre måneder fra den dag da fartøyet ble forlatt. Er det forlatt fordi det er frosset inne, er fristen tolv måneder. Har det vært iaktatt etter at det ble forlatt, løper fristen fra den dag det sist ble sett.

Hvis det innen utløpet av de frister som er nevnt i første og annet ledd er på det rene at sikrede ikke vil få fartøyet tilbake, kan sikrede straks kreve erstatning for totaltap.

Er fristen utløpt og sikrede har fremsatt krav om erstatning for totaltap, kan assurandøren ikke avslå kravet fordi fartøyet senere kommer til rette.

§ 11-8. Forlengelse av forsikringen når fartøyet er forsvunnet eller forlatt

Foreligger det ved utløpet av forsikringstiden forhold som nevnt i § 11-7, og fartøyet senere kommer til rette uten at sikrede har rett til erstatning for totaltap, forlenges forsikringen inntil fartøyet har kastet anker eller er blitt fortøyet i første havn. Har fartøyet skader, får reglene i § 10-10 deretter anvendelse.

Forsikringen forlenges dog ikke i noe tilfelle utover to år fra utløpet av forsikringstiden.

§ 11-9. Assurandørens ansvar i avklaringsperioden

Har sikrede rett til erstatning for totaltap etter § 11-2, annet ledd, § 11-3 og § 11-7, er en assurandør som ikke svarer for totaltapet heller ikke ansvarlig for nye havarier som inntreffer etter det havari som medførte totaltap.

Den assurandør som svarer for totaltapet, svarer for sikredes erstatningsansvar overensstemmende med reglene i kapittel 13, uansett om ansvaret er oppstått som følge av sjøfare eller krigsfare, såfremt ansvaret er oppstått etter det havari som medførte totaltapet, men før forfallsdatoen etter utstedelse av erstatningsoppgjøret for totaltapet, og senest innen to år etter utløpet av forsikringstiden.

Kapittel 12

Skade

§ 12-1. Hovedregel om assurandørens ansvar

Er fartøyet blitt skadet uten at reglene om totaltap kommer til anvendelse, svarer assurandøren for omkostningene ved å reparere skaden slik at fartøyet blir som det var før skaden inntraff.

Ansaret inntreer etter hvert som reparasjonsomkostningene påløper.

Har reparasjonen medført særlige fordeler for sikrede ved at fartøyet er blitt forsterket eller utstyret forbedret, skal det skje fradrag i erstatningen, begrenset til de meromkostninger som forsterkningen eller forbedringen har foranlediget.

Hvis en fullstendig utbedring av skadene er umulig, men fartøyet oppfyller kravene til teknisk og operativ sikkerhet og kan gjøres tjenlig til sitt formål ved en mindre omfattende reparasjon, svarer assurandøren, i tillegg til reparasjonsomkostningene, for verdiforringelsen. Vil fullstendig utbedring av skadene medføre urimelige omkostninger, kan assurandøren kreve sitt ansvar begrenset til hva den mindre omfattende reparasjonen vil koste, med tillegg av verdiforringelsen.

§ 12-2. Erstatning for ureparert skade

Selv om reparasjonen ikke er utført, kan sikrede kreve skaden gjort opp ved forsikringsperiodens opphør.

Erstatningen beregnes på grunnlag av den skjønnsmessig anslåtte reduksjonen i fartøyetets markedsverdi på grunn av skaden på opphørstidspunktet, men ikke utover de skjønnsmessig anslåtte reparasjonsomkostningene. Anslåtte fellesutgifter erstattes ikke, unntatt 50 % av anslått dokk- og kaileie.

Assurandøren er ikke ansvarlig for ureparert skade dersom fartøyet går totaltapt eller er kondemnabelt etter § 11-3 før forsikringen opphører. Dette gjelder også dersom totaltapet ikke er dekket under denne forsikringen.

Ved overdragelse av fartøyet kan sikrede transportere erstatningskrav for kjente skader til kjøper.

§ 12-3. Utilstrekkelig vedlikehold m.v.

Assurandøren svarer ikke for omkostningene ved å fornye eller reparere den eller de deler av skroget, maskineriet eller utstyret, som ikke var i forsvarlig stand som følge av slitasje, tæring, råttethet, utilstrekkelig vedlikehold eller lignende årsaker.

§ 12-4. Konstruksjonsfeil m.v.

Er skaden en følge av konstruksjonsfeil eller materialfeil svarer assurandøren ikke for omkostningene ved å fornye eller reparere den eller de deler av skroget, maskineriet eller utstyret, som ikke var i forsvarlig stand, med mindre vedkommende del eller deler var godkjent av klassifikasjonsselskapet.

§ 12-5. Tap som ikke erstattes

Assurandøren erstatter ikke:

- (a) kost og hyre til mannskapet og andre normale utgifter ved driften av fartøyet i den tid reparasjonen varer, uten særlig avtale om dette,
- (b) utgifter ved skifting, lagring og fjerning av last,
- (c) underbringelse av passasjerer,
- (d) gjenstander som normalt må skiftes ut flere ganger i fartøyets forventede levetid og som er tatt i bruk og benyttes ved fortøyning, sleping o.l., med mindre tapet er en følge av at fartøyet er sunket eller skyldes kollisjon, brann eller tyveri. Tilsvarende gjelder for presenninger,
- (e) sinkblokker, magnesiumblokker o.l. anbrakt som beskyttelse mot tæring.

§ 12-6. Utsatt reparasjon

Hvis reparasjon ikke er utført innen fem år etter at skaden ble oppdaget, svarer assurandøren ikke for den fordyrelse av arbeidet som senere inntreffer.

§ 12-7. Midlertidig reparasjon

Assurandøren svarer for omkostningene ved en nødvendig midlertidig reparasjon når endelig reparasjon ikke kan utføres på det sted hvor fartøyet befinner seg.

Blir en midlertidig reparasjon av den skadede gjenstand utført i andre tilfelle, svarer assurandøren for omkostningene opp til den besparelse den oppnår ved at den endelige reparasjonen blir utsatt, eller opp til 20 % p.a. av den avtalte kaskoverdien for den tid sikrede sparer, dersom dette beløp er større.

§ 12-8. Omkostninger anvendt for å påskynde reparasjonsarbeidet

Hvis sikrede for å begrense sitt tidstap påskynder reparasjonen av den skadede gjenstanden ved ekstraordinære tiltak, er assurandørens ansvar for de omkostninger som derved påløper, begrenset til 20 % p.a. av den avtalte kaskoverdien, for den tid som er innspart for sikrede. Besparelsen og ansvaret beregnes under ett for alle reparasjoner som utføres samtidig.

§ 12-9. Reparasjon av kondemnabelt fartøy

Blir fartøyet reparert til tross for at vilkårene for kondemnasjon er oppfylt, er assurandørens ansvar begrenset til forsikringssummen med eventuelle tillegg etter § 4-19, men fratrukket vrakets verdi.

§ 12-10. Besiktelse av skadene

Før skadene blir reparert, skal de besiktes av en representant for sikrede og en representant for assurandøren.

Representantene skal avgi besiktelsesrapporter hvor de beskriver skadene og uttaler seg om den sannsynlige årsak til de enkelte skader, tidspunktet for deres inntreden og omkostningene ved å utbedre dem.

Hvis en av partene forlanger det, skal representantene, før skaden blir reparert, avgi foreløpige rapporter hvor de skjønnsmessig anslår reparasjonsomkostningene.

Er det uenighet mellom sikredes og assurandørens representant, kan partene tilkalle en uavhengig tredjepart som skal gi en begrunnet uttalelse om de spørsmål som blir forelagt vedkommende. Blir partene ikke enige om valg av tredjepart, oppnevnes denne av en nordisk dispasjør.

Verken sikrede eller assurandøren kan begjære rettslig skjønn over skadene, med mindre dette er påbudt i vedkommende lands lovgivning.

Lar sikrede uten tvingende grunn fartøyet reparere uten å avholde besiktelse eller uten å varsle assurandøren til denne, har sikrede, i tillegg til den bevisbyrde som følger av § 2-12, også bevisbyrden for at skaden ikke skyldes årsaker som ikke omfattes av forsikringen.

§ 12-11. Innhenting av anbud

Assurandøren kan forlange at det blir innhentet anbud på reparasjonsarbeidet fra de verksteder den ønsker. Hvis sikrede ikke innhenter slike anbud, kan assurandøren gjøre det.

Medfører innhenting av anbud tidstap ut over ti dager, regnet fra utsendelsen av anbudsinnbydelsen, erstatte assurandøren tidstapet med 20 % p.a. av den avtalte kaskoverdien i den overskytende tid.

§ 12-12. Valg av reparasjonsverksted

De innhentede anbud skal for sammenligningens skyld korrigeres ved at flyttingsutgiftene legges til anbudssummen.

Sikrede bestemmer hvilket verksted som skal benyttes, men assurandørens ansvar for omkostningene ved reparasjonen og flyttingen er begrenset til et beløp svarende til det beløp som ville ha blitt erstattet hvis det laveste korrigerte anbud var blitt antatt, pluss 20 % p.a. av den avtalte kaskoverdien for den tid sikrede sparer ved ikke å velge dette anbudet. Hvis drivstoffbehovet for flyttingen er redusert ved å ikke velge det laveste korrigerte anbudet, skal assurandørens maksimale ansvar økes ytterligere med opptil USD 90 (eller tilsvarende i polisens valuta) per tonn sparte CO₂-utslipp.

Har sikrede på grunn av særlige omstendigheter rimelig grunn til å motsette seg at reparasjonen blir utført ved et av de verksteder som har gitt anbud, kan sikrede kreve at anbudet fra dette verkstedet settes ut av betraktning.

§ 12-13. Flytting av fartøyet

Med den begrensning som følger av § 12-12, svarer assurandøren for omkostningene ved flytting av fartøyet til verksted, herunder kost og hyre til nødvendig mannskap, bunkers og lignende direkte utgifter ved driften av fartøyet i den tid som medgår. Hvis flyttingen medfører besparelser for sikrede, fratrekkes et tilsvarende beløp.

Har en annen assurandør uttrykkelig fralagt seg ansvaret under flyttingen i henhold til § 3-20, svarer den assurandøren som er ansvarlig for fartøyets skader, også for tap som oppstår under eller som følge av flyttingen, og som ellers ville ha blitt erstattet av den andre assurandøren.

Assurandøren kan fralegge seg ethvert ansvar under flyttingen overensstemmende med § 3-20.

§ 12-14. Fordeling av fellesomkostninger

Er det påløpt omkostninger som er felles for reparasjonsarbeider som assurandøren svarer for og arbeider som ikke omfattes av forsikringen, skal disse omkostningene fordeles skjønnsmessig under hensyn til hva arbeidene har kostet. Utgifter til tørrdokk og kaileie skal imidlertid fordeles under hensyn til den tid de erstatningsmessige og de ikke-erstatningsmessige arbeidene ville ha tatt, dersom de to gruppene av arbeider var blitt utført hver for seg.

Utfører den sikrede arbeid for å forbedre fartøyets prestasjoner innen miljø, sosiale og forretningsetiske forhold («ESG»), skal slikt arbeid ikke inngå i grunnlaget for fordeling av fellesomkostninger, forutsatt at arbeidene er frivillige og målbare – eller på annen måte dokumenterbare – forbedringer utover de lovpålagte krav eller klassekrav som gjaldt ved reparasjonsperiodens begynnelse, og arbeidet ikke med rimelighet kan forventes å bli obligatorisk innen de neste tolv månedene. Alle kostnader som utelukkende oppstår som følge av ESG-relatert arbeid, skal imidlertid bæres av sikrede.

§ 12-15. Isfradrag

Skade som skyldes støt mot eller berøring med is - sammenstøt med isfjell i rom sjø unntatt - erstattes med fradrag som fastsatt i forsikringsavtalen. I tillegg kommer egenandelen som nevnt i § 12-18, første ledd.

§ 12-16. Maskinfradrag

Skade på maskineriet med tilbehør som gjelder fremdrift eller drift av fartøyet erstattes med fradrag som nevnt i forsikringsavtalen. I tillegg kommer egenandelen som nevnt i § 12-18, første ledd.

Slikt maskinfradrag gjøres dog ikke hvis skaden er en følge av:

- (a) at fartøyet har vært utsatt for grunnstøting, sammenstøt eller støtning,
- (b) vanninntrenging eller oversvømmelse av området hvor det skadde maskineriet eller tilbehøret er installert, eller
- (c) brann eller eksplosjon, med mindre det er oppstått i området som inneholder det skadde maskineriet.

§ 12-17. Erstatning uten fradrag

Uten fradrag etter § 12-15 og § 12-16 erstattes:

- (a) tap som omfattes av § 12-1 fjerde ledd, § 12-11 annet ledd og § 12-13,
- (b) ubrukte reserveveienstander som skades eller går tapt,
- (c) midlertidig reparasjon.

§ 12-18. Egenandel

For hvert enkelt havari fratrekkes det beløp som er oppgitt i forsikringsavtalen.

Skade som skyldes hardtvær eller gange i is, og som er oppstått i tiden fra avgangen fra en havn til anløpet av den neste, regnes som ett enkelt havari.

Omkostninger i forbindelse med erstatningsoppgjøret, jfr. § 4-5, og tap ved redningsforanstaltninger, jfr. § 4-7 til § 4-12, erstattes uten egenandel.

§ 12-19. Grunnlaget for beregning av fradrag etter § 12-15 til § 12-18 og § 3-15

Fradrag etter § 3-15 annet ledd, § 12-15, § 12-16 og § 12-18 beregnes av den fulle erstatning etter Planen og forsikringsvilkårene før fradrag etter noen av disse paragrafene er gjort.

Fradrag gjøres også når skade på fartøyet erstattes etter § 4-7 jfr. § 4-12 første ledd.

Kapittel 13

Sikredes ansvar for sammenstøt eller støtning

§ 13-1. Omfanget av assurandørens ansvar

Assurandøren holder sikrede skadesløs for ansvar som sikrede blir pålagt for tap som fartøyet med tilbehør, utstyr og last, eller slepebåt som fartøyet benytter, har voldt ved sammenstøt eller støtning.

Assurandøren dekker likevel ikke for:

- (a) ansvar som oppstår mens fartøyet foretar slepning, eller som er forårsaket av slepningen, med mindre denne skjer i forbindelse med en bergning som omhandlet i § 3-12 annet ledd,
- (b) ansvar for skade på person eller tap av liv,
- (c) annet tap tilføyet passasjerer og mannskap på det forsikrede fartøy,
- (d) ansvar for skade på eller tap av last, andre gjenstander ombord i det forsikrede fartøy, eller utstyr som fartøyet benytter,
- (e) ansvar overfor befraktere eller andre hvis interesse er knyttet til det forsikrede fartøy,
- (f) ansvar for forurensningsskader og skader ved brann eller eksplosjon voldt av olje eller andre flytende eller flyktige stoffer, kontaminasjonsskader voldt av radioaktive stoffer og skader på korallrev og andre miljøskader. Assurandøren er likevel ansvarlig hvis sikrede ved sammenstøt med annet fartøy blir pålagt ansvar for slike skader på dette fartøy med tilbehør og last,
- (g) ansvar for tap som last eller bunkers volder etter grunnstøtning eller støtning mot is,
- (h) ansvar for tap voldt ved fartøyets bruk av anker, fortøynings- og slepegods, laste- og losseinnretninger, landganger o.l. og ansvar for skade på eller tap av disse gjenstander,
- (i) ansvar for fjerning av vraket av det forsikrede fartøyet og for ferdselshindringer skapt av det forsikrede fartøyet,
- (j) refusjon av beløp som tredjepart har betalt som erstatning for tap som nevnt under (a) til (i).

§ 13-2. Ansvarsbegrensning på grunnlag av flere fartøys tonnasje eller verdi

Blir sikredes ansvar begrenset på grunnlag av flere fartøys tonnasje eller verdi, og er disse fartøy forsikret hos forskjellige assurandører, svarer hver enkelt assurandør for den del av ansvaret som tilsvarer vedkommende fartøys tonnasje eller verdi.

§ 13-3. Grensen for assurandørens ansvar ved et enkelt havari

For erstatningsansvar som er forårsaket ved et enkelt havari, svarer assurandøren inntil et beløp tilsvarende forsikringssummen.

§ 13-4. Egenandel

For hvert enkelt havari fratrekkes det beløp som er oppgitt i forsikringsavtalen.

Saksomkostninger, jfr. § 4-4, omkostninger i forbindelse med erstatningsoppgjøret, jfr. § 4-5, og tap ved redningsforanstaltninger, jfr. § 4-7 til § 4-12, erstattes uten egenandel.

Tredje del

Andre Forsikringer For

Havgående Fartøy

Kapittel 14

Særskilte forsikringer mot totaltap

§ 14-1. Forsikring mot totaltap og overskytende kollisjonsansvar (kaskointeresseforsikring)

Er det tegnet forsikring mot totaltap og overskytende kollisjonsansvar (kaskointeresseforsikring), svarer assurandøren med et beløp fastsatt i forsikringsavtalen:

- (a) for totaltap overensstemmende med reglene i kapittel 11 og § 15-10, og
- (b) særskilt for sikredes ansvar for sammenstøt eller støtning overensstemmende med reglene i § 13-1 til § 13-3, når kaskoassurandøren ikke erstatter ansvaret fordi det overstiger en forsikringssum tilsvarende den fulle avtalte kaskoverdien.

§ 14-2. Forsikring mot tap av langsiktige fraktinntekter (fraktinteresseforsikring)

Er det tegnet forsikring mot tap av langsiktige fraktinntekter (fraktinteresseforsikring), svarer assurandøren for totaltap overensstemmende med reglene i kapittel 11 med et beløp fastsatt i forsikringsavtalen.

§ 14-3. Fellesregler for de særskilte forsikringene mot totaltap

Assurandørens ansvar for totaltap er betinget av at sikrede krever erstatning for totaltap av kaskoassurandøren. Har kaskoassurandøren utbetalt forsikringssummen i henhold til § 4-21, og sikrede kan kreve erstatning for totaltap etter kapittel 11, kan sikrede kreve erstatning av assurandøren mot å overdra vraket til denne. Er det tegnet både kaskointeresseforsikring og fraktinteresseforsikring, har kaskointeresseassurandøren fortrinnsrett til vraket.

Assurandøren svarer ikke for tap ved redningsforanstaltninger, jfr. § 4-7 til § 4-12.
Reglene i kapittel 10 og 11 får tilsvarende anvendelse.

Reglene i § 1-4A, § 9-4, § 9-5 første punkt, § 9-6 og § 9-8, jfr. § 9-2, får tilsvarende anvendelse i forholdet mellom assurandørene for de særskilte forsikringene mot totaltap m.v. og hovedassurandøren ved kaskoforsikringen.

§ 14-4. Begrensninger i adgangen til å tegne særskilte forsikringer mot totaltap

Er det tegnet kaskointeressforsikring for et beløp som overstiger 25 % av den avtalte kaskoverdien ved kaskoforsikringen mot samme fare, er den overskytende del av kaskointeressforsikringen ugyldig. Tilsvarende gjelder ved tegning av fraktinteressforsikring.

Er det tegnet flere kaskointeressforsikringer eller flere fraktinteressforsikringer, reduseres assurandørenes ansvar forholdsmessig.

Reglene i første ledd er ikke til hinder for at sikre i tillegg til kaskointeressforsikring og fraktinteressforsikring tegner forsikring med åpen forsikringsverdi mot tap av et eksisterende tidscerteparti eller en kontrakt for en serie reiser. Får sikre utbetalt erstatning under en slik forsikring, reduseres fraktinteresseassurandørens ansvar etter § 14-2 tilsvarende.

Kapittel 15

Krigsforsikring

Avsnitt 1

Alminnelige regler om forsikringens omfang

§ 15-1. Farefeltet

Forsikringen omfatter krigsfare, jfr. § 2-9.

§ 15-2. Tapsfeltet

Forutsatt at det er avtalt forsikringssum som angitt i § 15-3, dekker forsikringen:

- (a) totaltap og skade, jfr. kapittel 10-12 og avsnitt 4 nedenfor,
- (b) kollisjonsansvar, jfr. kapittel 13,
- (c) kaskointeresse/fraktinteresse, jfr. kapittel 14,
- (d) tidstap, jfr. kapittel 16 og avsnitt 6 nedenfor,
- (e) rederansvar (P&I), jfr. avsnitt 7 nedenfor, herunder yrkesskade m.v., jfr. avsnitt 8 nedenfor.

§ 15-3. Forsikringssum

Dekning av tapsfeltene som angitt i § 15-2 er betinget av at partene har avtalt en særskilt forsikringssum for hvert tapsfelt. For tidstapforsikring skal forsikringsavtalen i tillegg fastsette inntektstapet per døgn (dagsbeløpet), jfr. § 16-5 og § 16-6, egenandelsperioden, jfr. § 16-7, samt antall erstatnings-dager per havari og i alt, jfr. § 16-1 tredje ledd.

Dersom ikke annet er avtalt skal følgende forsikringssummer anvendes:

- (a) Forsikringssummen for P&I og yrkesskade, jfr. § 15-2 (e), er den totale summen av forsikringssommene etter § 15-2 (a) og (c). Kostnader som har påløpt for å forhindre tap etter avsnitt 7 og 8 erstattes innenfor denne kombinerte forsikringssummen.
- (b) Forsikringssummen for kollisjonsansvar, jfr. § 15-2 (b) skal tilsvare forsikringssummen i henhold til § 15-2 (a) med tillegg av forsikringssummen i § 15-2 (c) kaskointeresse, jfr. § 14-1 (b).

§ 15-4. Sikkerhetsforskrifter

Assurandøren kan i forsikringstiden gjennom spesielle sikkerhetsforskrifter (jfr. § 3-22) gi pålegg blant annet om følgende forhold:

- (a) at fartøyet ikke skal tiltre en planlagt reise eller fullføre en pågående reise,
- (b) at fartøyet skal eller ikke skal følge en bestemt rute,
- (c) at fartøyet skal deviere, flyttes fra en havn til en annen, eller bli liggende i en bestemt havn,
- (d) at fartøyet ikke skal føre last av en bestemt art eller visse passasjerer,
- (e) at fartøyet skal eller ikke skal følge påbud gitt av fremmed statsmakt,
- (f) at sikrede uten ugrunnet opphold skal gi opplysninger om fartøyets posisjon, om reiser fartøyet utfører eller skal utføre, om avgangs- og ankomsttid, lastens art, reiseruten, befraktningsforholdet m.v., og om eventuelle endringer i tidligere gitte opplysninger om slike forhold.

Ved brudd på fastsatte sikkerhetsforskrifter gjelder § 3-25 annet ledd tilsvarende.

Avsnitt 2 Opphør av forsikringen

§ 15-5. Stormaktskrig

Oppstår det krig eller krigslignende forhold mellom noen av de følgende stater: Storbritannia, USA, Frankrike, Den russiske føderasjon, Folkerepublikken Kina, opphører forsikringen mot krigsfare umiddelbart.

§ 15-6. Bruk av atomvåpen i krigsøyemed

Ved enhver bruk av atomvåpen i krigsøyemed opphører forsikringen automatisk.

§ 15-7. Bortleie

Blir fartøyet bortleiet (bareboat-bortfraktet), opphører forsikringen automatisk.

§ 15-8. Oppsigelse

Ved endrede forhold har både forsikringstageren og assurandøren rett til å si opp krigsforsikringen med syv dagers varsel, men hvor omstendighetene involverer en av statene i § 15-5, kan det gis varsel på 72 timer.

Oppsigelsestiden starter én arbeidsdag fra midnatt den dagen varselet ble gitt, beregnet på stedet hvor hovedassurandøren har sitt hovedkontor. Assurandøren skal umiddelbart varsle panthaveren om oppsigelsen.

Gis varsel om oppsigelse utelukkende med det formål å endre de Oppførte områdene i § 15-9, vil krigsforsikringen automatisk gjeninntre ved utløpet av oppsigelsestiden, med de Oppførte områdene endret i tråd med endringene som var angitt i varselet.

Avsnitt 3 Fartsområder

§ 15-9. Fartsområder

Bestemmelsen i § 3-15 kommer ikke til anvendelse.

Forsikringens ordinære fartsområde omfatter alle farvann, unntatt områder som er oppført i forsikringsavtalen («Oppførte områder»). De Oppførte områdene skal anses som ekskluderte områder med mindre de uttrykkelig er angitt som betingede områder.

Assurandøren kan til enhver tid fastsette eller endre Oppførte områder i henhold til § 15-8.

Forsikringstaker plikter å varsle assurandøren før fartøyet seiler utenfor det ordinære fartsområdet. Assurandøren kan samtykke til seilas utenfor det ordinære fartsområdet og kan kreve tilleggspremie. Assurandøren kan også fastsette andre betingelser som skal anses som sikkerhetsforskrifter, jfr. § 3-22 og § 3-25 første ledd.

Fartøyet er dekket mens det befinner seg i et betinget område, men hvis skade oppstår mens fartøyet er i det betingede området med sikredes samtykke og uten at assurandøren er varslet, skal erstatningen beregnes med et fradrag på en fjerdepart. Bestemmelsen i § 12-19 gjelder tilsvarende.

Er assurandøren blitt varslet i henhold til fjerde ledd om seilas i de betingede områdene, er forsikringen fortsatt i kraft, forutsatt at eventuelle betingelser fastsatt av assurandøren overholdes.

Kommer fartøyet inn i et ekskludert fartsområde, trer forsikringen ut av kraft, med mindre assurandøren på forhånd har gitt tillatelse eller overtredelsen ikke skyldes forsettlig forhold fra fartøyets fører. Kommer fartøyet før forsikringstidens utløp ut av det ekskluderte området, trer forsikringen på nytt i kraft. Bestemmelsen i § 3-12 andre ledd får tilsvarende anvendelse.

Avsnitt 4

Totaltap

§ 15-10. Forholdet til kapittel 11

Bestemmelsene i dette avsnitt kommer i tillegg til bestemmelsene i kapittel 11.

§ 15-11. Fratakelse av bruken av fartøyet

Har sikrede blitt fratatt bruken av fartøyet ved inngrep fra fremmed statsmakt, som assurandøren svarer for etter § 2-9 første ledd (a) eller (b), kan sikrede kreve erstatning for totaltap hvis fartøyet ikke er gjenvunnet innen tolv måneder fra den dag da inngrepet fant sted.

Har sikrede blitt fratatt bruken av fartøyet ved inngrep som assurandøren svarer for etter § 2-9 første ledd (c), kan sikrede kreve erstatning for totaltap hvis fartøyet ikke er kommet til rette innen tolv måneder fra den dag da inngrepet fratok sikrede bruken av fartøyet.

Har sikrede blitt fratatt bruken av fartøyet som følge av sjørøveri eller lignende rettsstridige inngrep som assurandøren svarer for etter § 2-9 første ledd (d), kan sikrede kreve erstatning for totaltap dersom fartøyet ikke er gjenvunnet innen tolv måneder fra den dag da inngrepet fratok sikrede bruken av fartøyet.

Er det innen utløpet av de frister som er nevnt i første, annet og tredje ledd på det rene at sikrede ikke vil få fartøyet tilbake, kan sikrede straks kreve erstatning for totaltap.

Har sikrede fremsatt krav om erstatning for totaltap og de fastsatte frister er utløpt, er det uten betydning for sikredes krav at fartøyet senere tilbakevinnes.

§ 11-8 og § 11-9 gjelder tilsvarende.

§ 15-12. Innestengning

Er fartøyet forhindret fra å forlate en havn eller et lignende avgrenset område som følge av innestengning fra en krigsfare etter § 2-9 i en sammenhengene periode på tolv måneder, kan sikrede kreve erstatning for totaltap.

Bestemmelsene i § 15-11 tredje, fjerde og femte ledd får tilsvarende anvendelse.

§ 15-13. Anmodninger pålagt fra assurandøren

Har fartøyet vært helt ute av inntektsgivende virksomhet i mer enn seks måneder som følge av anmodning fra assurandøren, jfr. § 15-4, kan sikrede kreve erstatning for totaltap.

Avsnitt 5 (slettet)

§ 15-14. (slettet)

§ 15-15. (slettet)

Avsnitt 6 Tidstap

§ 15-16. Forholdet til kapittel 16

Bestemmelsene i dette avsnitt kommer i tillegg til bestemmelsene i kapittel 16.

§ 15-17. Hovedregler om assurandørens ansvar

Istedenfor § 16-1 skal følgende gjelde:

Forsikringen omfatter sikredes tap av inntekt som skyldes at fartøyet helt eller delvis har vært ute av inntektsgivende virksomhet på grunn av skade på fartøyet forårsaket av en krigsfare i henhold til § 2-9, såfremt skaden er erstatningsmessig etter Planen, eller ville ha vært det dersom det ikke hadde vært avtalt egenandel, jfr. § 12-18.

Forsikringen omfatter også sikredes tap av inntekt som skyldes at fartøyet helt eller delvis er ute av inntektsgivende virksomhet:

- (a) fordi fartøyet er grunnstøtt som et resultat av en krigsfare etter § 2-9, eller
- (b) fordi fartøyet som følge av fysisk innestengning (bortsett fra innestengning på grunn av is) forårsaket av en krigsfare er forhindret fra å forlate en havn eller et lignende avgrenset område, eller
- (c) som følge av tiltak for å berge eller fjerne skadet last som har blitt skadet av en krigsfare, eller

- (d) som følge av en begivenhet som er dekningsmessig i felleshavari i henhold til York-Antwerpen reglene 2016 og som er et resultat av en krigsfare, eller
- (e) fordi fartøyet er forhindret fra å forlate en havn eller et lignende avgrenset område, uten fysisk innestengning på plass, som følge av en krigsfare dekket av § 2-9 bokstav (a) eller (b).

Assurandørens ansvar som følge av et enkelt havari og som følge av alle havarier inntruffet i forsikringstiden, er begrenset til forsikringssummen per døgn multiplisert med det antall dager henholdsvis forsikret slik angitt i forsikringsavtalen.

Etter et havari skal forsikringsavtalen automatisk tre i kraft igjen med den opprinnelige ansvarssummen. Premien for slik ikraftttredelse skal være 100 % av den avtalte premien for vedkommende fartøy, beregnet pro rata basert på opprinnelig ansvarssum og uten hensyn til tiden til den gjenværende perioden av forsikring.

§ 15-18. Tap ved anmodning fra assurandøren

Assurandøren dekker også tidstap som følge av anmodning fra assurandøren, jfr. § 15-4. Dette gjelder likevel ikke anmodning fra assurandøren i forbindelse med krigsutbrudd.

§ 15-19. (slettet)

Avsnitt 7

Rederansvar m.v. (P&I)

§ 15-20. Dekningsområdet

Assurandøren dekker ansvar og utgifter som er omfattet av fartøyets P&I forsikring dersom ansvaret/utgiftene er forårsaket av en krigsfare som definert i:

- (a) § 2-9, eller
- (b) International Group of P&I Clubs Pooling Agreement Appendix IV slik den lød ved inngåelsen av denne forsikringsavtalen.

Er det ikke tegnet P&I forsikring mot sjøfare for fartøyet i en av foreningene som er part i International Group of P&I Clubs Pooling Agreement, skal assurandørens ansvar etter første ledd fastsettes som om P&I forsikringen hadde vært tegnet i Assuranceforeningen Gard (Gjensidig).

§ 15-21. (slettet)

§ 15-22. Begrensninger i dekningen

Omfattes ansvar og utgifter som nevnt i § 15-20 av en annen forsikring sikrede har tegnet, er dekningen etter dette avsnitt subsidiær i forhold til den forsikringen. Dette skal ikke gjelde ansvar og utgifter som er dekningsmessig under fartøyets P&I forsikring og også dekket etter § 15-20, dersom P&I forsikringen er tegnet i en P&I forening som er part i International Group of P&I Clubs Pooling Agreement.

Avsnitt 8

Yrkesskedeforsikring m.v.

§ 15-23. Dekningsområdet

Har sikrede i henhold til lov eller tariffavtale plikt til å tegne dødsfalls- og invaliditetsforsikring på fartøyets besetningsmedlemmer, dekker assurandøren de krav besetningsmedlemmene har i denne forbindelse.

Omfattes krav som nevnt i første ledd av dekningen til en annen forsikring sikrede har tegnet, er dekningen etter denne bestemmelsen subsidiær i forhold til den forsikringen.

Kapittel 16

Tidstapforsikring

§ 16-1. Hovedregler om assurandørens ansvar

Forsikringen omfatter sikredes tap av inntekt som skyldes at fartøyet helt eller delvis har vært ute av inntektsgivende virksomhet på grunn av skade på fartøyet, såfremt skaden er erstatningsmessig etter Planen, eller ville ha vært det dersom det ikke hadde vært avtalt egenandel, jfr. § 12-18. Er kaskoforsikringen tegnet på andre vilkår enn Planen, og disse vilkårene er skriftlig akseptert av assurandøren, skal reglene i Planens kapitler 10-12 erstattes med de korresponderende vilkårene i vedkommende forsikring ved vurderingen av om skaden er erstatningsmessig.

Forsikringen omfatter også sikredes tap av inntekt som skyldes at fartøyet helt eller delvis er ute av inntektsgivende virksomhet:

- (a) fordi fartøyet er grunnstøtt,
- (b) fordi fartøyet som følge av fysisk innestengning (bortsett fra innestengning på grunn av is) er forhindret fra å forlate en havn eller et lignende avgrenset område, eller
- (c) som følge av tiltak for å berge eller fjerne skadet last, eller
- (d) som følge av en begivenhet som er dekningsmessig i felleshavari i henhold til York-Antwerpen reglene 2016.

Assurandørens ansvar som følge av et enkelt havari og som følge av alle havarier inntruffet i forsikringstiden, er begrenset til forsikringssummen per døgn multiplisert med det antall dager henholdsvis forsikret slik angitt i forsikringsavtalen.

Etter et havari, skal forsikringsavtalen automatisk tre i kraft igjen med den opprinnelige ansvarssummen. Premien for slik ikrafttredelse skal være 100 % av den avtalte premien for vedkommende fartøy, beregnet pro rata basert på opprinnelig ansvarssum og uten hensyn til tiden til den gjenværende perioden av forsikring.

§ 16-2. Totaltap

Assurandøren svarer ikke for tap av inntekt som følge av et havari som berettiger sikrede til totaltapsestatning etter gjeldende kaskoforsikring. Hvis ingen kaskoforsikring er i kraft, skal vurderingen baseres på kapittel 11 i Planen.

§ 16-3. Hovedregel om beregning av erstatningen

Erstatningen fastsettes på grunnlag av den tid fartøyet har vært hindret fra inntektsgivende virksomhet (tidstapet) og inntektstapet per døgn (dagsbeløpet). Tidstap som er inntrådt før begivenhetene beskrevet i § 16-1 har inntruffet, erstattes ikke.

§ 16-4. Beregningen av tidstapet

Tidstapet angis i dager, timer og minutter. Tid hvor sikrede bare delvis har vært hindret fra inntektsgivende virksomhet, omregnes til tilsvarende tid med full driftsstans.

§ 16-5. Dagsbeløpet

Dagsbeløpet skal avgjøres basert på frakten pr. døgn i henhold til den løpende fraktavtale, med fradrag av utgifter som sikrede har eller burde ha spart som følge av at fartøyet ikke har vært i regulær drift.

Hvis fartøyet er avsluttet, beregnes dagsbeløpet på grunnlag av de gjennomsnittlige fraktrater for fartøy av vedkommende type og størrelse i det tidsrom fartøyet er ute av inntektsgivende virksomhet.

§ 16-6. Avtalt dagsbeløp

Den daglige forsikringssummen i forsikringsavtalen, jfr. § 16-1 tredje ledd skal anses å innebære et avtalt dagsbeløp (forsikringsverdi), hvis ikke noe annet klart fremgår av forholdene.

§ 16-7. Egenandelsperiode

For hvert enkelt havari fastsettes en egenandelsperiode som regnes fra tidstapets begynnelse og varer inntil tiden tapt som følge av havariet er nådd opp i den egenandelsperiode som er angitt i forsikringsavtalen, beregnet etter regelen i § 16-4. Tidstap i egenandelsperioden erstattes ikke av assurandøren.

Skade som skyldes hardtvær eller gange i is, og som er oppstått i tiden fra avgangen fra en havn til anløpet av den neste, regnes som ett enkelt havari.

Er det avtalt separat egenandelsperiode for maskinskade gjelder § 12-16 tilsvarende.

§ 16-8. Besiktelse av skadene

Bestemmelsen i § 12-10 gjelder tilsvarende.

§ 16-9. Valg av reparasjonssted

Assurandøren kan kreve at det blir innhentet anbud på reparasjonsarbeidet fra de verksteder assurandøren ønsker. Hvis sikrede ikke innhenter slike anbud, kan assurandøren gjøre det.

Som sammenligningsgrunnlag, skal reparasjonstiden i innkomne anbud, omgjort til monetær utgift ved hjelp av det relevante dagsbeløpet, korrigeres ved å legge til:

- estimert dekningsberettiget tilleggstid etter § 16-10 og/eller § 16-13, etter beregning i henhold til det ovenstående.
- reparasjonskostnader som ikke er dekningsberettigede under kaskoforsikringen begrunnet kun med at reparasjonsalternativet var dyrere enn det billigste alternativet.

Sikrede bestemmer hvilket verksted som skal benyttes. Assurandørens ansvar er likevel begrenset til det laveste korrigerede anbudet. Velger sikrede dette verkstedet, skal erstatningsoppgjøret bygge på det faktiske tidstapet, selv om dette er større enn hva anbudet forutsatte.

Har sikrede på grunn av særlige omstendigheter rimelig grunn til å motsette seg at reparasjonen blir utført av en av de reparatørene som har gitt anbud, kan sikrede kreve at anbudet fra dette verksted settes ut av betraktning.

§ 16-10. Forseiling til verksted o.l.

Tidstap ved forseiling til verksted belastes den gruppe arbeider som har nødvendiggjort forseilingen.

Hvis forseiling til verkstedet var nødvendiggjort av mer enn en gruppe arbeider, fordeles forseilingstiden i forhold til den tid hver gruppe arbeider ville ha krevet hvis de var utført separat. Forseiling i egenandelsperioden fordeles ikke.

Reglene i første og annet ledd gjelder også for tidstap ved besiktelser, innhenting av anbud, tankrengjøring, venting for selve reparasjonen og lignende forhold som er nødvendige for at arbeidet skal kunne utføres.

§ 16-11. Ekstraomkostninger anvendt for å avverge eller begrense tap

Assurandøren svarer for ekstraomkostninger ved midlertidige reparasjoner og ved ekstraordinære tiltak, iverksatt for å avverge eller begrense tap som forsikringen omfatter, i den utstrekning disse ekstraomkostninger ikke skal dekkes under gjeldende kaskoforsikring. Kapittel 4, del 2 skal ikke gjelde.

Ansvaret for slike kostnader er begrenset til det beløp assurandøren skulle ha betalt dersom foranstaltningene ikke var blitt foretatt.

Dersom tap avverges eller begrenses til fordel for flere interesser, er assurandøren kun ansvarlig for den andelen av ekstraomkostningene som er knyttet til den forsikrede interessen.

§ 16-12. Samtidige reparasjoner

Hvis reparasjonsarbeid som er resultat av et havari som omfattes av denne tidstapsforsikringen gjennomføres samtidig med:

- (1) reparasjonsarbeid som er resultat av annet havari som er dekket under denne eller annen tidstapsforsikring, og /eller
- (2) arbeider som ikke omfattes av noen tidstapforsikring, men som er:
 - (a) utført til oppfyllelse av pålegg gitt av klasseinstitusjonen, eller
 - (b) nødvendig av hensyn til fartøyets evne til å oppfylle kravene til teknisk og operativ sikkerhet eller sine kontraktsforpliktelser, eller
 - (c) gjelder ombygging,

imidlertid alltid unntatt arbeid for å forbedre fartøyets prestasjoner innen miljø, sosiale og forretningsetiske forhold («ESG») som forklart i § 12-14 annet ledd første setning, skal den felles reparasjonstiden som faller utenfor egenandelsperioden fordeles på følgende måte:

- (i) Hvor felles tid faller utenfor egenandelsperioden for alle havarier, og det ikke samtidig iverksettes reparasjonsarbeid som nevnt i første ledd punkt 2, skal felles tid fordeles forholdsmessig mellom alle havariene.
- (ii) Hvor felles tid faller utenfor egenandelsperioden for alle havarier, men reparasjonsarbeidet iverksettes samtidig med arbeid som nevnt i første ledd punkt 2, skal halvparten av slik felles tid fordeles likt mellom havariene.
- (iii) Hvor felles tid faller innenfor egenandelsperioden for ett eller flere havarier, men utenfor egenandelsperioden for andre havarier, skal halvparten av slik felles tid fordeles likt mellom havariene hvor egenandelsperioden har utløpt, uavhengig av om arbeid nevnt i første ledd punkt 2 har blitt iverksatt samtidig.

Ved anvendelse av reglene i første ledd skal hver enkelt gruppe arbeider ansees for å ha pågått i det antall dager den enkelte gruppe arbeider ville ha krevet hvis de var blitt utført separat, regnet fra det tidspunkt arbeidene ble påbegynt. Med mindre forholdene klart utpeker et annet tidspunkt, antas alle grupper arbeider for å være påbegynt ved fartøyets ankomst til verkstedet. Den forsinkelse som måtte oppstå fordi flere grupper arbeider er blitt utført samtidig, skal belastes alle grupper i forhold til det antall dager hver gruppe arbeider ville ha krevet hvis de var blitt utført separat, regnet fra det tidspunkt arbeidene ble påbegynt. Assurandørens ansvar skal ikke overstige det beløpet som ville blitt erstattet dersom det arbeidet assurandøren er ansvarlig for var blitt utført separat.

§ 16-13. Tidstap etter avslutningen av en reparasjon

Assurandøren er ikke ansvarlig for tidstap etter ferdigstilte reparasjoner, med unntak for tidstap:

- (a) før fartøyet kan gjenoppta oppdrag under den avtale som var i kraft ved havaritidspunktet,
- (b) før fartøyet som brukes i linjevirksomhet som følger en fast rute eller som opererer i et definert geografisk område, kan gjenoppta virksomheten,
- (c) ved forseiling av fartøyet til den første lasteplass under en avtale som var bindende inngått før havaritidspunktet,
- (d) før passasjerskip kan gjenoppta virksomheten, begrenset til fjorten dager.

For tidstap etter avslutningen av reparasjonen gjelder § 16-10 tilsvarende.

§ 16-14. Tidstap etter utløpet av forsikringstiden

Tidstap som påbegynnes etter utløpet av forsikringstiden erstattes etter reglene i § 16-5, selv om dagsbeløpet etter § 16-6 er avtalt, dersom dette leder til lavere erstatning.

Assurandøren skal ikke være ansvarlig for tap av tid som påbegynnes mer enn to år etter utløpet av forsikringsperioden.

§ 16-15. Assurandørens ansvar når fartøyet overdras til ny eier

Hvor en overdragelse til ny eier har blitt utsatt som en konsekvens av skade eller en hendelse erstatningsberettiget under § 16-1, erstatter assurandøren sikredes rentetap på salgssummen basert på renten i § 5-4 tredje ledd, i tillegg til for lønn og vedlikehold av mannskapet, selv om fartøyet ikke ville hatt inntekt under utsettelsen. Imidlertid svarer assurandøren ikke for tid som likevel ville vært tapt i forbindelse med overdragelse til ny eier.

Erstatning etter første ledd skal ikke være høyere enn erstatningen beregnet på grunnlag av forsikringssummen pr. døgn og den tid leveringen var utsatt med, med fradrag for avtalt egenandelsperiode. Egenandelsperioden regnes i løpende dager selv om rentetapet er forskjellig fra forsikringssummen pr. døgn. Det kan ikke kreves erstatning for tap av tid etter ferdigstilling av reparasjonene, unntatt ved tap av tid under flytting etter reparasjoner. Hvis flytting resulterer i at sikrede sparer tid, skal tilsvarende tid trekkes fra.

Sikredes krav mot assurandøren kan ikke overdras til ny eier.

§ 16-16. Forholdet til andre assurandører og fellesehavari

Reglene om dekningskrav i § 5-13 skal anvendes tilsvarende på:

- (a) sikredes krav på erstatning av tidstap og erstatning av driftsutgifter under flytting til verkstedet i henhold til § 12-11 eller § 12-13, eller tilsvarende bestemmelser i slike andre vilkår som fartøyets kaskoforsikring er dekket på, og
- (b) de krav sikrede for øvrig måtte ha på å få tapet erstattet av en annen assurandør eller i felleshavari.

Fjerde del

Andre Forsikringer

Kapittel 17

Forsikring for fiskefartøyer

Avsnitt 1

Generelle bestemmelser

§ 17-1. Anvendelsesområde og hvilke bestemmelser som gjelder

Bestemmelsene i dette kapittel kommer bare til anvendelse i den utstrekning dette fremgår av forsikringsavtalen.

Bestemmelsene i Første del skal gjelde med følgende endringer:

- (a) Voldgift/ Jfr. § 1-4B
Voldgiftsspråket skal være språket på voldgiftsstedet, med mindre noe annet avtales etter innledning av voldgiften.

§ 17-2. Fornyelse av forsikringen/Til § 1-5

Ved utløpet av forsikringstiden fornyes forsikringen automatisk for tolv måneder til samme premie og på samme vilkår.

Vil assurandøren ikke fornye forsikringen, eller vil den bare fornye den til annen premie eller på andre vilkår, må assurandøren varsle forsikringstageren om dette senest 30 dager før utløpet av forsikringstiden.

Vil forsikringstageren si opp forsikringen eller vil den ikke akseptere fornyelse til ny premie eller på nye vilkår, må den varsle assurandøren om dette senest fjorten dager før utløpet av forsikringstiden.

§ 17-3. Fartsområder for fiskefartøyer/Til § 3-15

Er ikke annet bestemt i forsikringsavtalen, gjelder ved forsikring av fiskefartøyer de begrensninger som følger av vedlegget til Planen punkt III. Ekskluderte fartsområder ved forsikring av fiskefartøyer etter kapittel 17.

Ved overskridelse av fartsområdet etter første ledd gjelder § 3-15 femte ledd tilsvarende.

§ 17-4. Klasse og tilsyn/Til § 3-14 og § 3-8

Har fartøyet ved forsikringstidens begynnelse klasse i et klassifikasjonsselskap godkjent av assurandøren, gjelder § 3-14 og § 3-8 annet ledd.

Fartøy som ikke har klasse, skal ved forsikringstidens begynnelse ha gyldig sertifikat i henhold til reglene i fartøyets flaggstat. Bortfall av gyldig sertifikat likestilles med tap av klasse, jfr. § 3-14.

§ 17-5. Sikkerhetsforskrifter/Til § 3-22 og § 3-25

Følgende spesielle sikkerhetsforskrifter gjelder, jfr. § 3-25 annet ledd:

- (a) Fartøyet skal ikke forsere is.
- (b) Har fartøyet fartssertifikat, utgjør bestemmelsene i sertifikatet spesielle sikkerhetsforskrifter.
- (c) Ved landligge og opplag skal sikrede sikre fartøy og utstyr, og sørge for daglig tilsyn av fartøyet og dets fortøyninger. Tilbehør, utstyr, fangst eller last skal være innelåst, fastlåst til eller boltet fast til fartøyet, slik at det må brukes verktøy for å fjerne det.

§ 17-6. Sikredes besparelser

Har sikrede som følge av havari eller ansvar som er dekket av forsikringen oppebåret ekstra inntekter, spart utgifter eller avverget ansvar som ellers ville ha påløpt og som ikke ville ha vært dekket av assurandøren, kan denne gjøre fradrag i erstatningen med et beløp som svarer til den fordel som er oppnådd.

Avsnitt 2 Kaskoforsikring

§ 17-7. Forholdet til kapitlene 10-13

Bestemmelsene i kapitlene 10-13 gjelder med de endringer som følger av § 17-7A og § 17-10 til § 17-17.

§ 17-7A. Fastmontert tilbehør som er midlertidig lagret i land

Er fastmontert tilbehør for fiskefartøy midlertidig lagret i land, skal dette lagres i et låst lagerbygg eller rom. Assurandøren svarer for tap som følge av brann og innbruddstyveri i det låste lagerbygget eller rommet.

Ved totaltap av fartøyet, jfr. kapittel 11, skal det gjøres fradrag i totaltaps-erstatningen for verdien av tilbehør dekket i henhold til første ledd.

§ 17-8. Endring av den åpne eller avtalte forsikringsverdien/Til § 2-2 og § 2-3

I tillegg til § 2-2 og § 2-3 gjelder:

Sikrede skal melde fra til assurandøren dersom det skjer endringer i vilkår gitt av det offentlige knyttet til fartøyets fiskerettigheter, eller sikrede aksepterer et tilbud om offentlig kondemnasjonstilskudd som er lavere enn den åpne eller avtalte forsikringsverdien. Assurandøren kan i slike tilfelle kreve at den åpne eller avtalte forsikringsverdien settes ned.

§ 17-9. Skade på båter, fangstredskaper og fangst/Til § 4-7 til § 4-12 og § 4-16

Assurandørens ansvar for redningsomkostninger, jfr. § 4-7 til § 4-12, omfatter ikke tap av eller skade på fiskefartøyets båter, fangstredskaper eller fangst som oppstår mens disse gjenstandene befinner seg utenfor fartøyet.

§ 17-10. Kasko- og fraktinteresseforsikring/Til § 10-12

Istedenfor § 10-12 gjelder:

Får sikrede utbetalt erstatning under en interesseforsikring, reduseres kasko-assurandørens ansvar tilsvarende, med mindre kaskoassurandøren på forhånd har samtykket i at det tegnes slik forsikring.

§ 17-11. Kondemnasjon/Til § 11-3

Istedenfor § 11-3 annet ledd første punkt gjelder:

Fartøyet er kondemnabelt når det har så omfattende havariskader at omkostningene ved å reparere det vil utgjøre minst 90 % av forsikringsverdien, eller av fartøyets verdi i reparert stand, dersom den er høyere enn forsikringsverdien.

§ 17-12. Skrogskader på fartøy som ikke er bygget i stål/Til § 12-1

Ved skrogskader på fartøy som ikke er bygget i stål, svarer assurandøren ikke for:

- (a) kjølbukt eller skader som er en følge av kjølbukt. Det samme gjelder for verdiforringelse ved at utbedring ikke finner sted,
- (b) skade som er en følge av støtning mot eller berøring av is,
- (c) drivning av skrog og dekk.

§ 17-13. Begrenset maskinskadedekning

Med mindre annet er avtalt i forsikringsavtalen, svarer assurandøren bare for skade på:

- (a) maskineri med tilbehør,
- (b) fabrikkmaskineri som anvendes til bearbeidelse eller foredling av fangst e.l.
- (c) notvinsj, linespill, trålvinsj eller annen innhivningsanordning for fiskeredskaper, sildepumper o.l.,
- (d) rørledninger og elektriske ledninger utenfor maskineriet, og
- (e) elektronisk utstyr

såfremt skaden er en følge av at fartøyet har vært utsatt for sammenstøt, støtning, jordskjelv, eksplosjon med mindre den oppstod i områder som inneholder maskineri eller batteripakker, brann, eller at fartøyet er sunket eller kantret, eller at fartøyet er blitt fylt med vann som følge av brudd på en slange eller et rør om bord i fartøyet såfremt bruddet ikke var forårsaket av korrosjon eller alder. Skader på elektronisk utstyr som skyldes hårdtvær skal likevel erstattes når det ved samme havari er oppstått slike skader på skrog eller overbygning.

§ 17-14. Omkostninger for å spare tid/Til § 12-7, § 12-8, § 12-11 og § 12-12

Assurandøren svarer ikke for omkostningene ved:

- (a) en midlertidig reparasjon i henhold til § 12-7 annet ledd utover den besparelse assurandøren oppnår ved at den endelige reparasjonen blir utsatt,
- (b) at sikrede i henhold til § 12-8 påskynder reparasjonsarbeidet ved ekstraordinære tiltak for å begrense sitt tidstap,
- (c) reparasjon og flytting i henhold til § 12-12 annet ledd utover det beløp som ville ha blitt erstattet hvis det laveste korrigerede anbudet var blitt antatt,

eller for tidstapet i henhold til § 12-11 annet ledd.

§ 17-15. Fradrag/Til § 12-15, § 12-16 og § 12-18

- (a) Isfradrag, jfr. § 12-15:
Skade som skyldes støt mot eller berøring med is erstattes med fradrag som nevnt i forsikringsavtalen.
- (b) Elektronisk utstyrsfradrag:
Skade på elektronisk utstyr erstattes med fradrag som nevnt i forsikringsavtalen.
- (c) Maskinfradrag, jfr. § 12-16:
Skade på maskin etc. erstattes med fradrag som nevnt i forsikringsavtalen.
- (d) Egenandel, jfr. § 12-18:
For hvert enkelt havari fratrekkes det beløp som er nevnt i forsikringsavtalen.

§ 17-16. Sammenstøtsansvar for fiskefartøy/Til § 13-1

I tillegg til begrensningene i § 13-1 annet ledd gjelder:

- (a) Ved sammenstøt med eller støtning mot annet fartøy er assurandørens ansvar i henhold til § 13-1 begrenset til skader påført fartøyet med fast tilbehør.
- (b) Assurandøren svarer ikke for ansvar som oppstår ved sammenstøt med eller støtning mot fiske- og fangstredskaper i sjøen.
- (c) Assurandøren dekker ikke ansvar som måtte oppstå mellom deltagere i samme fiskelag eller mellom par-trålere.

§ 17-17. Sammenstøtsansvar/Til § 13-1

I tillegg til begrensningene i § 13-1 annet ledd gjelder:

Assurandøren dekker ikke ansvar i henhold til § 13-1 for skade på eller tap av fisk eller innretning for oppbevaring av levende fisk, når skaden eller tapet skjer i forbindelse med anløp av vedkommende innretning for lasting eller lossing. Med anløp menes ankomst, oppankring, arbeid, lossing, lasting og avgang.

Avsnitt 3

Kaskoforsikring - utvidet dekning

§ 17-18. Utvidet maskinskadedekning

Reglene i kapittel 12 med de endringer som fremgår av § 17-14 og § 17-15 kommer til anvendelse for dekningen av skader på maskineri, elektronisk utstyr m.v.

Skade på fabrikkmaskineri til bearbeidelse eller foredling av fangst e.l. er likevel ikke dekket, med mindre skaden er en følge av at fartøyet har vært utsatt for sammenstøt, støtning, jordskjelv, eksplosjon utenfor maskineriet eller brann, eller at fartøyet er sunket eller kantret.

Forseilingsomkostninger i forbindelse med skade på notvinsj, linespill, trål-vinsj eller annen innhivningsanordning for fiskeredskaper, sildepumper o.l. er heller ikke dekket, dersom skaden er gjenstand for fradrag etter § 17-15 litra (c).

Avsnitt 4

Fangst og utstyrsforsikring - normaldekning

§ 17-19. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter:

- (a) fangst som befinner seg ombord i fartøyet som ledd i fartøyets fiske- og fangstvirksomhet. Er fangsten før et eventuelt havari anmeldt til salgslag og dirigert til nærmere fastsatt lossested, er frakt (føringstillegg) også omfattet,
- (b) ombordværende fiskeredskaper med tilbehør som tilhører sikrede,
- (c) ombordværende proviant, maskin- og dekkerekvisita og andre gjenstander bestemt til forbruk,
- (d) ombordværende emballasje og annet utstyr til bevaring eller sikring av fangst, og annet utstyr i forbindelse med fiske, når gjenstandene eller utstyret ikke inngår i fartøyets kaskoforsikring etter § 10-1.

§ 17-20. Forsikringsverdi

Når ikke annet er avtalt, utgjør fangstens forsikringsverdi dens markedspris på innlastingsstedet ved innlastingstidspunktet, eventuelt med tillegg av frakt (føringstillegg) som nevnt i § 17-19 litra (a).

Forsikringsverdien for gjenstander nevnt i § 17-19 litra (b), (c) og (d) utgjør gjenstandens gjenanskaffelsesverdi ved forsikringens begynnelse.

§ 17-21. Ekstraordinære håndteringsomkostninger

Assurandøren dekker ekstraordinære omkostninger i forbindelse med lossing, fjerning og destruksjon av skadet fangst inntil et beløp tilsvarende forsikrings-summen.

§ 17-22. Farer som ikke dekkes/Til § 2-8

I tillegg til § 2-8 gjelder: Assurandøren dekker ikke tap som skyldes:

- (a) fangstens egenskaper eller dens tilstand når den ble tatt ombord,
- (b) mangelfull emballering eller konservering av fangsten,
- (c) normalt svinn av fangsten,
- (d) for høy temperatur på nedkjølt eller frossen fangst, med mindre fartøyets termomaskineri har vært ute av drift som følge av havari,
- (e) forringelse eller forurensning av fangsten som følge av manglende tilpassede rutiner for håndtering av fangst om bord.

§ 17-23. Dekkslast

For gjenstander som befinner seg på dekk svarer assurandøren ikke for tap som er en følge av:

- (a) nedbør eller overvann,
- (b) smuss eller gnister som ikke forårsaker brann,
- (c) støt ved forskyvning,

- (d) at fangsten går overbord,
- (e) utlekking fra øvrige gjenstander om bord.

§ 17-24. Totaltap

Totaltap foreligger når de forsikrede gjenstandene:

- (a) er gått til grunne,
- (b) er unndratt sikrede uten at det er mulighet for at den vil få dem igjen,
- (c) angitt i § 17-19 litra (b) er så sterkt beskadiget at tapet utgjør minst 100 % av verdien,
- (d) angitt i § 17-19 litra (a), (c) og (d) er så sterkt beskadiget at tapet utgjør minst 90 % av verdien.

Ved totaltap erstatter assurandøren forsikringssummen for vedkommende gjenstander, dog ikke utover forsikringsverdien. I erstatningen gjøres det ikke fradrag for eventuelle skader pådratt i forsikringstiden, hva enten disse omfattes av forsikringen eller ikke.

§ 17-25. Skade på eller tap av fangst

Er fangst, jfr. § 17-19 litra (a), skadet eller gått tapt uten at reglene i § 17-24 kommer til anvendelse, erstatter assurandøren så mange prosent av forsikringsverdien som svarer til den endelige reduksjon av fangstens verdi (skade-prosenten).

§ 17-26. Skade på andre gjenstander

Er gjenstander angitt i § 17-19 litra (b), (c) og (d) blitt skadet, kan assurandøren kreve at skaden blir utbedret mot å erstatte omkostningene ved utbedringen etter hvert som de påløper. Utbedring kan ikke kreves dersom den fører til urimelig tap eller ulempe for sikrede.

Hvis assurandøren ikke krever eller kan kreve at skaden blir utbedret eller hvis utbedringen ikke er fullstendig, erstatter assurandøren så mange prosent av forsikringsverdien av de skadede gjenstander som svarer til den endelige reduksjon av deres verdi (skadeprocenten).

Ved skade på eller tap av en gjenstand som består av flere deler, erstatter selskapet bare omkostningene ved å reparere eller fornye den del som er skadet eller gått tapt. Dette gjelder selv om det er av vesentlig betydning at gjenstanden er komplett.

§ 17-27. Besiktelse av skadene

Bestemmelsen i § 12-10 gjelder tilsvarende for forsikring i henhold til dette avsnittet.

§ 17-28. Egenandel

For hvert enkelt havari fratrekkes det beløp som er oppgitt i forsikringsavtalen.

Avsnitt 5

Tilleggsdekning for garn og nøter i sjøen

§ 17-29. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter drivgarn og ringnøter med nødvendig tilbehør, som befinner seg i sjøen, og som tilhører sikrede. Forsikringen omfatter likevel ikke sensorer o.l.

§ 17-30. Farer som ikke dekkes/Til § 2-8

I tillegg til § 2-8 gjelder:

Assurandøren dekker ikke tap som skyldes:

- (a) at forsikringsgjenstanden setter seg fast i havbunnen, med mindre dette skyldes et ukjent vrak eller ukjente vrakgjenstander,
- (b) mangler ved forsikringsgjenstanden,
- (c) at fartøyet, dets tilbehør eller utstyr ikke var i forsvarlig stand som følge av slitasje, tæring, råte, utilstrekkelig vedlikehold eller lignende årsaker,
- (d) at forsikringsgjenstanden har vært i berøring med is, eller
- (e) normal bruk av forsikringsgjenstanden.

Sikrede har bevisbyrden for at tapet ikke skyldes farer som nevnt i litra (a) - (e).

§ 17-31. Egenandel

For hvert enkelt havari fratrekkes det beløp som er oppgitt i forsikringsavtalen.

§ 17-32. Sikredes plikter i havaritilfelle/Til § 3-29

I tillegg til § 3-29 gjelder:

Sikrede skal sende melding om havariet til fiskerioppsynet med opplysning om hvor og når tapet fant sted, merker og alder, og andre opplysninger som kan ha betydning for å identifisere de tapte redskapene.

Avsnitt 6

Tidstapforsikring for fiskefartøy

§ 17-33. Forholdet til kapittel 16

Bestemmelsene i kapittel 16 gjelder med de endringer som følger av § 17-34 til § 17-38.

§ 17-34. Assurandørens ansvar/istedenfor § 16-1 gjelder

Forsikringen omfatter sikredes tap av inntekt som skyldes at fartøyet helt eller delvis har vært ute av inntektsgivende virksomhet på grunn av skade på fartøyet, såfremt skaden er erstatningsmessig etter kapittel 17 avsnitt 2, eller ville ha vært det dersom det ikke hadde vært avtalt egenandel, jfr. § 12-18. Er kaskoforsikringen tegnet på andre vilkår enn Planen, og disse vilkårene er skriftlig akseptert av assurandøren, skal reglene i kapittel 17 avsnitt 2 erstattes med de korresponderende vilkårene i vedkommende forsikring ved vurderingen av om skaden er erstatningsmessig. Omfatter kaskoforsikringen utvidet dekning etter kapittel 17 avsnitt 3, gjelder reglene i første og annet punktum tilsvarende i forhold til avsnitt 3.

Assurandørens ansvar som følge av et enkelt havari og som følge av alle havarier inntruffet i forsikringstiden, er begrenset til forsikringssummen per døgn multiplisert med det antall dager henholdsvis forsikret slik angitt i forsikringsavtalen.

Etter et havari, skal forsikringsavtalen automatisk tre i kraft igjen med den opprinnelige ansvarssummen. Premien for slik ikraftttredelse skal være 100 % av den avtalte premien for vedkommende fartøy, beregnet pro rata basert på opprinnelig ansvarssum og uten hensyn til tiden til den gjenværende perioden av forsikring.

§ 17-35. Totaltap/istedenfor § 16-2 gjelder

Assurandøren svarer ikke for tap av inntekt som følge av et havari som berettiger sikrede totaltapserstatning etter gjeldende kaskoforsikring. Dersom ingen kaskoforsikring er i kraft, skal vurderingen baseres på kapittel 11 i Planen med § 11-3 annet ledd endret i henhold til § 17-11 eller etter de korresponderende vilkårene i den kaskoforsikringen som gjelder for fartøyet i henhold til § 17-34 første ledd annet punktum.

§ 17-36. Beregning av erstatningen for fiskefartøyer/Til § 16-3

Erstatningen fastsettes på grunnlag av den tid fartøyet har vært hindret fra inntektsgivende virksomhet (tidstapet) og inntektstapet per døgn (dagsbeløpet). Tidstap som er inntrådt før begivenhetene beskrevet i § 16-1 har inntruffet, erstattes ikke.

Forsikringen omfatter ikke tap som skyldes at fartøyet ikke har kunnet være i inntektsgivende fiske på grunn av reguleringer innført av myndighetene eller at myndighetene har stoppet fisket.

Kvoter som ikke er fisket opp i kvoteåret på grunn av skade på fartøyet, jfr. § 17-34 og som av myndighetene er tillatt overført til nytt kvoteår, skal regnes som kvoter fisket i det opprinnelige kvoteåret, dersom kvoten blir fisket opp i det nye kvoteåret. Tilsvarende gjelder for kvote som fartøyet overfører til andre fartøy i kvoteåret.

Erstatningsberegningen skal avgis snarest mulig etter at kvoteåret er omme, men i de tilfeller hvor kvoter er overført til nytt kvoteår skal erstatningsberegningen avgis snarest mulig etter det nye kvoteårets slutt, jfr. § 5-2 og § 5-6.

§ 17-37. Dagsbeløpet for fiskefartøyer/istedenfor § 16-5 gjelder

Dagsbeløpet skal avgjøres på grunnlag av de gjennomsnittlige inntekter per døgn av fiske for fartøyer av vedkommende type og størrelse og geografisk område hvor det er naturlig for fartøyet å levere fisk i det tidsrom fartøyet er ute av inntektsgivende virksomhet, med fradrag av utgifter som sikrede har eller burde ha spart som følge av at fartøyet ikke har vært i regulær drift.

§ 17-38. Taksert dagsbeløp for fiskefartøyer/istedenfor § 16-6 gjelder

Hvis det i forsikringsavtalen er angitt at inntektstapet skal erstattes med et bestemt beløp pr. døgn utgjør beløpet den maksimale erstatningen som kan utbetales pr. døgn i henhold til § 17-37 med mindre det klart fremgår av avtalen at beløpet er et avtalt dagsbeløp.

Kapittel 18

Forsikring av mobile offshore-innretninger

(mobile offshore units = MOUs)

Avsnitt 1

Felles bestemmelser

§ 18-1. Anvendelsesområde og hvilke bestemmelser som gjelder

Bestemmelsene i første del kommer til anvendelse med følgende endringer:

- (a) Forsikringsverdi/Forsikringssum/Til § 2-2 og § 2-3
Dersom MOUen kan kobles fra offshorefeltets utstyr kan forsikringsavtalen angi særlige forsikringssummer for MOUen og for utstyret som kan kobles fra.

Når MOUen er frakoblet og borte fra oljefeltet virker forsikringen som separate forsikringer for hvert enkelt forsikringsobjekt med særlige forsikringssummer som angitt i forsikringsavtalen.

Når MOUen er innfor oljefeltet den skal betjene eller er koblet til oljefeltets utstyr, utgjør de til sammen et forsikringsobjekt og forsikringsverdien er summen av de fastsatte forsikringsverdiene i forsikringsavtalen.

- (b) Farefeltet/Til § 2-8 og § 2-9
Forsikringen dekker ikke tap som følge av at MOUen brukes til boring av avlastningsbrønn for å kontrollere brann, utblåsing eller kraterdannelse med tilknytning til en annen MOU eller fast installasjon.

For MOUer under bygging eller ombygging, jfr. avsnitt 6 under, dekker forsikringen farer som angitt i § 2-8 samt streik og lockout.

- (c) Fareendring/Til § 3-8
Lagring og bruk av eksplosiver og radioaktivt materiale ombord på MOUen i forbindelse med dens normale operasjoner skal ikke regnes som fareendring i henhold til § 3-8.

(d) Tap av hovedklasse/Til § 3-14

Ved forsikringstidens begynnelse skal MOUen ha klasse i et klassifikasjonsselskap godkjent av assurandøren.

Forsikringen faller bort ved tap av MOUens hovedklasse, med mindre assurandøren uttrykkelig samtykker i at forsikringsforholdet fortsetter. Er MOUen engasjert i sin normale virksomhet offshore eller underveis når hovedklassen går tapt, opprettholdes likevel forsikringsdekningen inntil MOUen avslutter den pågående virksomheten i samsvar med gjeldende regelverk og feltoperatørens samtykke, og ankommer nærmeste sikre havn etter assurandørens anvisning.

Tap av hovedklasse foreligger hvor sikrede eller noen på sikredes vegne ber om at hovedklassen blir strøket, eller hvor hovedklassen suspenderes eller trekkes tilbake av andre årsaker enn et inntrådt havari.

For skifte av klassifikasjonsselskap gjelder § 3-8 annet ledd annet punkt.

(e) Sikkerhetsforskrifter/Til § 3-22 og § 3-25

- (1) Borehullet/brønnen skal være utstyrt med blow-out preventers (BOPs) eller annet utstyr for trykkontroll av standard utgave, installert og testet i henhold til vanlig praksis.
- (2) For MOUer som skal flyttes skal en egen flytteplan utarbeides av sikrede for godkjenning av hovedassurandøren når:
 - (a) MOUen ikke flyttes med eget fremdriftsmaskineri, eller
 - (b) MOUen flyttes med riser og BOP hengende neddykket.

MOUens flytteplan skal følges under flytting.

- (3) For MOUer under bygging eller ombygging, jfr. avsnitt 6 under, skal det oppnevnes en besiktelsesmann godkjent av assurandøren for vurdering av prosjektplanene og prosedyrene for flytting og løft og hvor aktuelt, installasjon av deler eller moduler offshore samt utarbeide en innledende risikovurdering.

Når hovedassurandøren krever det innenfor rammen av besiktelsesomfanget skal besiktelsesmannen utstede en godkjenningssattest når den er fornøyd med forberedelsene til operasjonen. Den aktuelle operasjonen kan iverksettes når den underskrevne attesten er mottatt.

Forskriftene i (1) og (2) regnes som spesielle sikkerhetsforskrifter i forhold til § 3-25 annet ledd, og forskriftene i (3) regnes som sikkerhetsforskrifter i forhold til § 3-25 første ledd.

- (f) Redningsforanstaltninger for å avverge utblåsing o.l./Til § 4-7 til § 4-12
Assurandøren svarer ikke for tap som følge av foranstaltninger for å avverge eller begrense utblåsing, kraterdannelse eller brann i forbindelse med utblåsing.

Tap eller skade på den forsikrede MOUen som er forårsaket av slike foranstaltninger er likevel dekket.

- (g) Grensen for assurandørens ansvar/Til § 4-18
Kaskoassurandøren svarer inntil forsikringssummen for tap som er forårsaket ved et enkelt havari. For redningsomkostninger pådratt i tilknytning til et slikt havari svarer dessuten assurandøren inntil et beløp tilsvarende forsikringssummen, dog maksimum USD 500.000.000. Overstiger redningsomkostningene dette beløpet, svarer assurandøren i kaskoforsikring også med den del av forsikringssummen som ikke er gått med til dekning av skade på eller tap av MOUen.

For ansvar overfor tredjepart som følge av sammenstøt eller støtning svarer kaskoassurandøren særskilt overensstemmende med reglene i §§ 18-35 til 18-37.

- (h) Operasjonsområdet/ Til § 3-15
Operasjonsområdet er avgrenset i samsvar med de ordinære fartsområder i henhold til § 3-15, første ledd dersom ikke forsikringsavtalen sier noe annet. Enhver operasjon i de betingede eller ekskluderte fartsområdene går etter reglene i § 3-15. Det maksimale fradrag etter § 3-15, tredje ledd, skal være USD 1.000.000. Bestemmelsen i § 18-34 skal gjelde tilsvarende.

Hvis MOUen skal endre operasjonsområdet som angitt i forsikringsavtalen, skal assurandøren straks underrettes. Begge parter kan i så fall kreve endringer i premien. Varsel om eventuelt premietillegg skal gis forsikringstager innen fjorten dager etter at underretningen er mottatt.

- (i) Regressfraskrivelse for og medforsikring av tredjepart/Til § 8-1
Assurandøren kan ikke gjøre regress gjeldende mot en skadevolder som i henhold til kontrakt er tilsagt regressbeskyttelse, såfremt en slik kontraktsregulering må ansees sedvanlig i den virksomhet MOUen er engasjert.

Forsikringen er tegnet til fordel for enhver som i henhold til kontrakt har rett til å bli medforsikret under forsikringen, såfremt en slik kontraktsregulering må ansees sedvanlig i den virksomhet MOUen er engasjert. Omfattes den medforsikredes krav av en annen forsikring den har tegnet, er dekningen etter denne bestemmelsen subsidiær i forhold til den forsikringen.

Regressfraskrivelse for og/eller medforsikring av tredjepart etter denne bestemmelsen skal ikke under noen omstendighet gi personen eller partens større rettigheter eller rett til skadesløsholdelse enn under kontrakten.

Avsnitt 2

Kaskoforsikring

Avsnitt 2-1

Alminnelige regler om kaskoforsikringens omfang

§ 18-2. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter:

- (a) MOUens skrog og overbygg,
- (b) alt av maskiner, utstyr, anlegg og reservegjenstander som:
 - (1) tilhører sikrede eller er lånt, leiet eller kjøpt med påhefte av salgspant eller lignende forbehold, og
 - (2) befinner seg ombord, over vann, under vann eller i borehullet/brønnen,
- (c) ombordværende bunkers og smøreolje.

Forsikringen omfatter ikke:

- (a) proviant, maskin- og dekkrekvisita og andre gjenstander bestemt til forbruk,
- (b) helikoptre,
- (c) tegninger, planer, spesifikasjoner, journaler o.l.,
- (d) miniubåter og fjernstyrt undervannsutstyr under operasjon.

§ 18-3. Gjenstander som midlertidig er fjernet eller separert fra MOUen

Forsikringen omfatter:

- (a) Gjenstander nevnt under § 18-2 første ledd litra (b) som:

- (1) befinner seg ombord i fartøy, innretning eller fast installasjon, som er fortøyet til eller befinner seg i nærheten av den forsikrede MOUen og er benyttet i forbindelse med denne, eller
- (2) midlertidig er fjernet fra MOUen for reparasjon, ombygging, lagring eller lignende,
- (3) er under lagring eller i transitt til/fra lagringsplassen, uten å være omfattet av punkt (2).

Forsikringssummen for slike gjenstander skal ikke overstige 10 % av MOUens kaskoforsikringssum. § 2-4 gjelder ikke. Det beregnes separat egenandel.

- (b) MOUens fortøynings-/forankringssystem o.l. som er lagt ut for MOUen på stedet.
- (c) BOP som etterlates på brønnhodet eller tilliggende områder på havbunnen på grunn av:
 - (1) et havari som omfattes av forsikringen, eller
 - (2) foranstaltninger for å unngå et slikt havari.
- (d) Bøyer, risers, umbilicals og tilhørende undervannsutstyr som er installert på stedet og eies av sikrede, eller som sikrede er kontraktsmessig forpliktet til å forsikre.

§ 18-4. Tap som skyldes alminnelig bruk

Assurandøren svarer ikke for tap som er en normal følge av bruken av den forsikrede MOUen og dens tilbehør.

§ 18-5. Forlengelse av forsikringen

Har MOUen ved utløpet av forsikringstiden skader som assurandøren er ansvarlig for, og som er av den art at en reparasjon må ansees påkrevet av hensyn til MOUens evne til å oppfylle kravene til teknisk og operativ sikkerhet, forlenges forsikringen inntil MOUen har ankommet et sted hvor endelig reparasjon kan skje. Blir reparasjonen utført på dette sted, forlenges forsikringen inntil reparasjonen er ferdig.

§ 18-6. Assurandørens ansvar når MOUen blir berget av sikrede

Blir MOUen berget av et fartøy eller annen enhet som tilhører sikrede, svarer assurandøren som om bergningen var utført av tredjepart.

§ 18-7. Reduksjon av ansvaret på grunn av interesseforsikring

Får sikrede utbetalt erstatning under en kaskointeresseforsikring eller en fraktinteresseforsikring, og det utbetalte beløp under de respektive forsikringene overstiger 25 % av den avtalte forsikringsverdien etter § 18-1 (a) for kaskoforsikringen mot samme fare, reduseres kaskoassurandørens ansvar tilsvarende.

Avsnitt 2-2

Totaltap

§ 18-8. Totaltap

Sikrede kan kreve erstatning for totaltap når MOUen er gått tapt for denne, uten at det er utsikt til å få den tilbake, eller når MOUen er blitt så sterkt skadet at den ikke kan bli reparert.

Ved erstatningsberegningen gjøres intet fradrag for ikke utbedret skade som MOUen er påført ved tidligere havari.

§ 18-9. Bergningsforsøk

Assurandøren har rett på egen bekostning og på eget ansvar å forsøke å berge MOUen. Sikrede skal i så fall gjøre hva den kan for å sette assurandøren i stand til å gjennomføre bergningen.

Er bergningen ikke fullført innen seks måneder fra den dag assurandøren fikk melding om havariet, kan sikrede kreve erstatning for totaltap. Hvis bergningen forsinkes på grunn av vanskeligheter, forlenges fristen tilsvarende, dog ikke med mer enn seks måneder.

§ 18-10. Kondemnasjon

Sikrede kan kreve erstatning for totaltap når vilkårene for kondemnasjon av MOUen er oppfylt.

Vilkårene for kondemnering av MOUen er oppfylt når den har så omfattende havariskader at omkostningene ved å reparere den vil utgjøre minst 80 % av forsikringsverdien, eller av MOUens verdi i reparert stand, dersom den er høyere enn forsikringsverdien. Er det tegnet flere kaskoforsikringer mot samme fare med forskjellig takst, skal den høyeste takst legges til grunn.

MOUens verdi i reparert stand skal fastsettes på grunnlag av dens markedsverdi på det tidspunkt da sikrede fremsetter begjæring om kondemnasjon.

Som havariskader regnes bare skader som er blitt anmeldt til vedkommende assurandør og besiktet av denne i løpet av de tre siste år før det havari som foranlediger begjæringen om kondemnasjon. Som reparasjonsomkostninger regnes alle omkostninger ved flytting og reparasjon som, på det tidspunkt da begjæringen blir fremsatt, må antas å ville påløpe dersom MOUen skal repareres, dog ikke bergelønn eller erstatning for verdiforringelse etter § 18-17, fjerde ledd.

§ 18-11. Kondemnasjon ved samvirke mellom flere farer

Skyldes det havari som utløser kondemnasjonen også farer som ikke omfattes av forsikringen, skal erstatningen nedsettes tilsvarende, jfr. § 2-13, § 2-14 og § 2-16.

Skyldes havariet samvirke mellom sjøfare og krigsfare som nevnt i § 2-14, annet punkt, jfr. § 2-16, skal taksten ved forsikringen mot sjøfare legges til grunn ved avgjørelsen av om MOUen er kondemnabelt.

§ 18-12. Begjæring om kondemnasjon

Hvis sikrede ønsker MOUen kondemnert, må sikrede fremsette begjæring til assurandøren uten ugrunnet opphold etter at MOUen er berget og sikrede har hatt adgang til å besikte skadene. Begjæringen kan tilbakekalles så lenge den ikke er akseptert av assurandøren.

At sikrede eller assurandøren berger eller unnlater å berge MOUen, innebærer ikke en godkjenning eller oppgivelse av retten til kondemnasjon.

§ 18-13. Flytting av MOUen

Har sikrede begjært MOUen kondemnert, kan assurandøren kreve at det blir flyttet til et sted hvor skaden kan besiktes på forsvarlig måte. Kravet må fremsettes uten ugrunnet opphold etter at MOUen er berget.

Assurandøren bærer omkostningene ved flyttingen og ansvaret for alt tap som oppstår under eller som følge av denne, og som ikke dekkes av andre assurandører.

§ 18-14. Forsvunnet eller forlatt MOU

Er MOUen rapportert forsvunnet, kan sikrede forlange erstatning for totaltap når det er gått tre måneder fra den dag da noen sist hørte noe fra MOUen.

Er MOUen forsvunnet under forhold som gir grunn til å anta at den er frosset inne og senere vil komme til rette, er fristen tolv måneder.

Er MOUen forlatt av besetningen i åpen sjø, uten at man kjenner dets senere skjebne, kan sikrede kreve erstatning for totaltap når det er gått tre måneder fra den dag da MOUen ble forlatt. Er den forlatt fordi den er frosset inne, er fristen tolv måneder. Har den vært iaktatt etter at den ble forlatt, løper fristen fra den dag den sist ble sett.

Hvis det innen utløpet av de frister som er nevnt i første og annet ledd er på det rene at sikrede ikke vil få MOUen tilbake, kan sikrede straks kreve erstatning for totaltap. Er fristen utløpt og

sikrede har fremsatt krav om erstatning for totaltap, kan assurandøren ikke avslå kravet fordi MOUen senere kommer til rette.

§ 18-15. Forlengelse av forsikringen når MOUen er forsvunnet eller forlatt

Foreligger det ved utløpet av forsikringstiden forhold som nevnt i § 18-14, og MOUen senere kommer til rette uten at sikrede har rett til erstatning for totaltap, forlenges forsikringen inntil MOUen er sikret på et trygt sted. Har MOUen skader, får reglene i § 18-5 deretter anvendelse.

Forsikringen forlenges dog ikke i noe tilfelle utover to år fra utløpet av forsikringstiden.

§ 18-16. Assurandørens ansvar i avklaringsperioden

Har sikrede rett til erstatning for totaltap etter § 18-9, annet ledd, § 18-10 og § 18-14, er en assurandør som ikke svarer for totaltapet, heller ikke ansvarlig for nye havarier som inntreffer etter det havari som medførte totaltap.

Den assurandør som svarer for totaltapet, svarer for sikredes erstatningsansvar overensstemmende med reglene i § 18-35 og § 18-38, uansett om ansvaret er oppstått som følge av sjøfare eller krigsfare, såfremt ansvaret er oppstått etter det havari som medførte totaltapet, men før erstatningen ble utbetalt, og senest innen to år etter utløpet av forsikringstiden.

Avsnitt 2-3

Skade

§ 18-17. Hovedregel om assurandørens ansvar

Er MOUen blitt skadet uten at reglene om totaltap kommer til anvendelse, svarer assurandøren for omkostningene ved å reparere skaden slik at MOUen blir som den var før skaden inntraff.

Ansvaret inntreffer etter hvert som reparasjonsomkostningene påløper.

Har reparasjonen medført særlige fordeler for sikrede ved at MOUen er blitt forsterket eller utstyret forbedret, skal det skje fradrag i erstatningen, begrenset til de meromkostninger som forsterkningen eller forbedringen har foranlediget.

Hvis en fullstendig utbedring av skadene er umulig, men MOUen oppfyller kravene til teknisk og operativ sikkerhet og kan gjøres tjenlig til sitt formål ved en mindre omfattende reparasjon, svarer assurandøren, i tillegg til reparasjonsomkostningene, for verdiforringelsen. Vil fullstendig

utbedring av skadene medføre urimelige omkostninger, kan assurandøren kreve sitt ansvar begrenset til hva den mindre omfattende reparasjonen vil koste, med tillegg av verdiforringelsen.

§ 18-18. Erstatning for ureparert skade

Selv om reparasjonen ikke er utført, kan sikrede kreve skaden gjort opp ved forsikringsperiodens opphør.

Erstatningen beregnes på grunnlag av den skjønnsmessig anslåtte reduksjonen i MOUens markedsverdi på grunn av skaden på opphørstidspunktet, men ikke utover de skjønnsmessig anslåtte reparasjonsomkostningene. Anslåtte felles-utgifter erstattes ikke, unntatt 50 % av anslått dokk- og kaileie.

Assurandøren er ikke ansvarlig for ureparert skade dersom MOUen går totaltapt eller er kondemnabel etter § 18-10 før forsikringen opphører. Dette gjelder også dersom totaltapet ikke er dekket under denne forsikringen.

Ved overdragelse av MOUen kan sikrede transportere erstatningskrav for kjente skader til kjøper.

§ 18-19. Utilstrekkelig vedlikehold m.v.

Assurandøren svarer ikke for omkostningene ved å fornye eller reparere den eller de deler av skroget, maskineriet eller utstyret, som ikke var i forsvarlig stand som følge av slitasje, tæring, råttethet, utilstrekkelig vedlikehold eller lignende årsaker.

§ 18-20. Konstruksjonsfeil m.v.

Er skaden en følge av konstruksjonsfeil eller materialfeil svarer assurandøren ikke for omkostningene ved å fornye eller reparere den eller de deler av MOUen, maskineriet eller utstyret, som ikke var i forsvarlig stand, med mindre vedkommende del eller deler var godkjent av klassifikasjonsselskapet.

§ 18-21. Tap som ikke erstattes

Assurandøren erstatter ikke:

- (a) kost og hyre til mannskapet og vedlikeholdsutgifter, med unntak av kost og hyre til mannskap som deltar i reparasjonsarbeidet,
- (b) normale utgifter ved driften av MOUen i den tid reparasjonen varer,
- (c) utgifter ved skifting, lagring og fjerning av last,
- (d) innkvartering av tredjeparts personell og besøkende.

§ 18-22. Skade på borestrengen

Assurandøren er ikke ansvarlig for tap av eller skade på borestrengen:

- (a) mens den befinner seg i brønnen eller i vannet, med mindre tapet eller skaden er en følge av ytre forhold som boreentreprenøren hefter for i henhold til kontraktsvilkår som må ansees som sedvanlige i vedkommende område, eller
- (b) når den er etterlatt i borehullet/brønnen for annet formål enn boring.

§ 18-23. Utsatt reparasjon

Hvis reparasjon ikke er utført innen fem år etter at skaden ble oppdaget, svarer assurandøren ikke for den fordyrelse av arbeidet som senere inntreffer.

§ 18-24. Midlertidig reparasjon

Assurandøren svarer for omkostningene ved en nødvendig midlertidig reparasjon når endelig reparasjon ikke kan utføres på det sted hvor MOUen befinner seg.

Blir en midlertidig reparasjon av den skadede gjenstand utført i andre tilfelle, svarer assurandøren for omkostningene opp til den besparelse den oppnår ved at den endelige reparasjonen blir utsatt, eller opp til 20 % p.a. av kaskotaksten, jfr. § 18-1, (a) for den tid sikrede sparer, dersom dette beløp er større.

§ 18-25. Omkostninger anvendt for å påskynde reparasjonsarbeidet

Hvis sikrede for å begrense sitt tidstap påskynder reparasjonen av den skadede gjenstanden ved ekstraordinære tiltak, er assurandørens ansvar for de omkostninger som derved påløper begrenset til 20 % p.a. av kaskotaksten, jfr. 18-1, (a) for den tid som er innspart for sikrede. Besparelsen og ansvaret beregnes under ett for alle reparasjoner som utføres samtidig.

§ 18-26. Reparasjon av kondemnable MOU

Blir MOUen reparert til tross for at vilkårene for kondemnasjon er oppfylt, er assurandørens ansvar begrenset til forsikringssummen med eventuelle tillegg etter § 4-19, men fratrukket vrakets verdi.

§ 18-27. Besiktelse av skadene

Før skadene blir reparert, skal de besiktes av en representant for sikrede og en representant for assurandøren.

Representantene skal avgi besiktelsesrapporter hvor de beskriver skadene og uttaler seg om den sannsynlige årsak til de enkelte skader, tidspunktet for deres inntreden og omkostningene ved å utbedre dem.

Hvis en av partene forlanger det, skal representantene, før skaden blir reparert, avgi foreløpige rapporter hvor de skjønnsmessig anslår reparasjonsomkostningene.

Er det uenighet mellom sikrede og assurandørens representant, kan partene tilkalle en uavhengig tredjepart som skal gi en begrunnet uttalelse om de spørsmål som blir forelagt vedkommende. Blir partene ikke enige om valg av tredjepart, oppnevnes denne av en nordisk dispasjør.

Verken sikrede eller assurandøren kan begjære rettslig skjønn over skadene, med mindre dette er påbudt i vedkommende lands lovgivning.

Lar sikrede uten tvingende grunn MOUen reparere uten å avholde besiktelse eller uten å varsle assurandøren til denne, har sikrede i tillegg til den bevisbyrde som følger av § 2-12, også bevisbyrden for at skaden ikke skyldes årsaker som ikke omfattes av forsikringen.

§ 18-28. Innhenting av anbud

Assurandøren kan forlange at det blir innhentet anbud på reparasjonsarbeidet fra de verksteder den ønsker. Hvis sikrede ikke innhenter slike anbud, kan assurandøren gjøre det.

Medfører innhenting av anbud tidstap ut over ti dager, regnet fra utsendelsen av anbudsinnbydelsen, erstatte assurandøren tidstapet med 20 % p.a. av kaskotaksten, jfr. § 18-1, (a) i den overskytende tid.

§ 18-29. Valg av reparatør

De innhentede anbud skal for sammenligningens skyld korrigeres ved at flyttingsutgiftene legges til anbudssummen.

Sikrede bestemmer hvilken reparatør som skal benyttes, men assurandørens ansvar for omkostningene ved reparasjonen og flyttingen er begrenset til et beløp svarende til det beløp som ville ha blitt erstattet hvis det laveste korrigerte anbud var blitt antatt, pluss 20 % p.a. av kaskotaksten, jfr. § 18-1, (a) for den tid sikrede sparer ved ikke å velge dette anbudet. Hvis drivstoffbehovet for flyttingen er redusert ved å ikke velge det laveste korrigerte anbudet, skal assurandørens maksimale ansvar økes ytterligere med opptil USD 90 (eller tilsvarende i polisens valuta) per tonn sparte CO₂-utslipp.

Har sikrede på grunn av særlige omstendigheter rimelig grunn til å motsette seg at reparasjonen blir utført av en av de reparatører som har gitt anbud, kan sikrede kreve at anbudet fra denne reparatøren settes ut av betraktning.

§ 18-30. Flytting for reparasjon

Med den begrensning som følger av § 18-29, svarer assurandøren for omkostningene ved flytting av MOUen til reparasjonssted, herunder kost og hyre til nødvendig mannskap, bunkers og lignende direkte utgifter ved driften av MOUen i den tid som medgår. Hvis flyttingen medfører besparelser for sikrede, fratrekkes et tilsvarende beløp.

Har en annen assurandør uttrykkelig fralagt seg ansvaret under flyttingen i henhold til § 3-20, svarer den assurandøren som er ansvarlig for MOUens skader også for tap som oppstår under eller som følge av flyttingen, og som ellers ville ha blitt erstattet av den andre assurandøren.

Assurandøren kan fralegge seg ethvert ansvar under flyttingen overensstemmende med § 3-20.

§ 18-31. Fordeling av fellesomkostninger

Er det påløpt omkostninger som er felles for reparasjonsarbeider som assurandøren svarer for og arbeider som ikke omfattes av forsikringen, skal disse omkostningene fordeles skjønnsmessig under hensyn til hva arbeidene har kostet. De fellesomkostningene som er avhengige av reparasjonstidens lengde, skal dog fordeles under hensyn til den tid de erstatningsmessige og de ikke-erstatningsmessige arbeidene ville ha tatt, dersom de to gruppene av arbeider var blitt utført hver for seg.

§ 18-32. Isfradrag

Skade som skyldes støt mot eller berøring med is - sammenstøt med isfjell i rom sjø unntatt - erstattes med fradrag som fastsatt i forsikringsavtalen. I tillegg kommer egenandelen som nevnt i § 18-33, første ledd.

Uten fradrag erstattes:

- (a) tap som dekkes etter § 18-17, fjerde ledd, § 18-28, annet ledd og § 18-30,
- (b) ubrukte reservejenstander som skades eller går tapt,
- (c) midlertidig reparasjon.

§ 18-33. Egenandel

For hvert enkelt havari fratrekkes det beløp som er oppgitt i forsikringsavtalen.

Skade som skyldes hårdtvær oppstått som følge av samme atmosfæriske forstyrrelse regnes som et enkelt havari.

Omkostninger i forbindelse med erstatningsoppgjøret, jfr. § 4-5, og tap ved redningsforanstaltninger, jfr. § 4-7 til § 4-12, erstattes uten egenandel.

§ 18-34. Grunnlaget for beregning av fradrag etter § 18-32, § 18-33 og § 3-15

Fradrag etter § 3-15 tredje ledd, § 18-32 og § 18-33 beregnes av den fulle erstatning etter Planen og forsikringsvilkårene før fradrag etter noen av disse paragrafene er gjort.

Fradrag gjøres også når skade på MOUen erstattes etter § 4-7, jfr. § 4-12 første ledd.

Avsnitt 2-4

Sikredes ansvar for sammenstøt eller støtning

§ 18-35. Omfanget av assurandørens ansvar

Assurandøren holder sikrede skadesløs for ansvar som sikrede blir pålagt for tap som MOUen med tilbehør, utstyr og last, eller slepebåt som MOUen benytter, har voldt ved sammenstøt eller støtning.

Assurandøren dekker likevel ikke:

- (a) ansvar som oppstår mens MOUen foretar slepning, eller som er forårsaket av slepningen, med mindre denne skjer i forbindelse med en bergning som omhandlet i § 3-12, annet ledd,
- (b) ansvar for skade på person eller tap av liv,
- (c) annet tap tilføyet tredjepart, personell, besøkende eller mannskap på den forsikrede MOUen,
- (d) ansvar for skade på eller tap av last, tredjeparts utstyr, forsyninger eller andre gjenstander ombord i den forsikrede MOU, eller utstyr som MOUen bruker,
- (e) ansvar overfor befraktere eller andre hvis interesse er knyttet til den forsikrede MOUen,
- (f) ansvar for forurensningsskader og skader ved brann eller eksplosjon voldt av olje eller andre flytende eller flyktige stoffer, kontaminasjonsskader voldt av radioaktive stoffer og skader på korallrev og andre miljøskader. Assurandøren er likevel ansvarlig hvis sikrede ved sammenstøt med annen MOU, fartøy eller annen navigerbar enhet blir pålagt ansvar for slike skader på andre MOUer, fartøy eller enhet med tilbehør og last,
- (g) ansvar for tap som last eller bunkers volder etter grunnstøtning eller støtning mot is,

- (h) ansvar for tap voldt ved MOUens bruk av anker, fortøynings- og slepegods, laste- og losseinnretninger, landganger o.l. og ansvar for skade på eller tap av disse gjenstander,
- (i) ansvar for fjerning av vraket av den forsikrede MOUen og for ferdselshindringer skapt av den forsikrede MOUen,
- (j) refusjon av beløp som tredjepart har betalt som erstatning for tap som nevnt under (a) til (i).

§ 18-36. Ansvarsbegrensning på grunnlag av flere MOUers tonnasje eller verdi

Blir sikredes ansvar begrenset på grunnlag av flere MOUers tonnasje eller verdi, og er disse MOUer forsikret hos forskjellige assurandører, svarer hver enkelt assurandør for den del av ansvaret som tilsvarer vedkommende MOUs tonnasje eller verdi.

§ 18-37. Grensen for assurandørens ansvar ved et enkelt havari

For erstatningsansvar som er forårsaket ved et enkelt havari, svarer assurandøren inntil et beløp tilsvarende forsikringssummen. Ansvaret er likevel begrenset oppad til USD 500.000.000 eller 50 % av forsikringssummen, avhengig av hvilket beløp som er høyest.

§ 18-38. Egenandel

For hvert enkelt havari fratrekkes det beløp som er oppgitt i forsikringsavtalen. Saksomkostninger, jfr. § 4-4, omkostninger i forbindelse med erstatnings-oppgjøret, jfr. § 4-5, og tap ved redningsforanstaltninger, jfr. § 4-7 til § 4-12, erstattes uten egenandel.

Avsnitt 3

Særskilte forsikringer mot totaltap

§ 18-39. Forsikring mot totaltap og overskytende kollisjonsansvar (kaskointeresseforsikring)

Er det tegnet forsikring mot totaltap og overskytende kollisjonsansvar (kaskointeresseforsikring), svarer assurandøren med et beløp fastsatt i forsikringsavtalen:

- (a) for totaltap overensstemmende med reglene i § 18-8 til § 18-16, og
- (b) særskilt for sikredes ansvar for sammenstøt eller støtning overensstemmende med reglene i § 18-35 til § 18-37, når kaskoassurandøren ikke erstatter ansvaret fordi det overstiger dens maksimale ansvar, jfr. § 18-37.

§ 18-40. Forsikring mot tap av langsiktige fraktinntekter (fraktinteresseforsikring)

Er det tegnet forsikring mot tap av langsiktige fraktinntekter (fraktinteresseforsikring), svarer assurandøren for totaltap overensstemmende med reglene i § 18-8 til § 18-16 med et beløp fastsatt i forsikringsavtalen.

§ 18-41. Fellesregler for de særskilte forsikringene mot totaltap

Assurandørens ansvar for totaltap er betinget av at sikrede krever erstatning for totaltap av kaskoassurandøren. Har kaskoassurandøren utbetalt forsikringssummen i henhold til § 4-21, kan sikrede kreve erstatning av assurandøren mot å overdra vraket til denne. Er det tegnet både kaskointeresseforsikring og fraktinteresseforsikring, har kaskointeresseassurandøren fortrinnsrett til vraket.

Assurandøren svarer ikke for tap ved redningsforanstaltninger, jfr. § 4-7 til § 4-12.

Reglene i § 18-2 til § 18-16 får tilsvarende anvendelse.

Reglene i § 1-4A, § 9-4, § 9-5 første punkt, § 9-6 og § 9-8, jfr. § 9-2, får tilsvarende anvendelse i forholdet mellom assurandørene for de særskilte forsikringene mot totaltap m.v. og hovedassurandøren ved kaskoforsikringen.

§ 18-42. Begrensninger i adgangen til å tegne særskilte forsikringer mot totaltap

Er det tegnet kaskointeresseforsikring for et beløp som overstiger 25 % av den avtalte forsikringsverdien ved kaskoforsikringen mot samme fare, er den overskytende del av kaskointeresseforsikringen ugyldig. Tilsvarende gjelder ved tegning av fraktinteresseforsikring.

Er det tegnet flere kaskointeresseforsikringer eller flere fraktinteresseforsikringer, reduseres assurandørenes ansvar forholdsmessig.

Reglene i første ledd er ikke til hinder for at sikrede i tillegg til kaskointeresseforsikring og fraktinteresseforsikring tegner forsikring med åpen forsikringsverdi mot tap av et eksisterende tidscerteparti eller en kontrakt for en serie operasjoner. Får sikrede utbetalt erstatning under en slik forsikring, reduseres fraktinteresseassurandørens ansvar etter § 18-40 tilsvarende.

Avsnitt 4

Tidstapforsikring

§ 18-43. Hovedregler om assurandørens ansvar

Forsikringen omfatter sikredes tap av inntekt som skyldes at MOUen helt eller delvis har vært ute av inntektsgivende virksomhet på grunn av skade på MOUen, såfremt skaden er erstatningsmessig etter Planen, eller ville ha vært det dersom det ikke hadde vært avtalt egenandel, jfr. § 18-33. Er kaskoforsikringen tegnet på andre vilkår enn Planen, og disse vilkårene er skriftlig akseptert av assurandøren, skal reglene i Planens kapittel 18 avsnitt 2 erstattes med de korresponderende vilkårene i vedkommende forsikring ved vurderingen av om skaden er erstatningsmessig.

Forsikringen omfatter også sikredes tap av inntekt som skyldes at MOUen helt eller delvis er ute av inntektsgivende virksomhet:

- (a) fordi MOUen er grunnstøtt,
- (b) fordi MOUen som følge av fysisk innestengning (bortsett fra innestengning på grunn av is) er forhindret fra å forlate en havn eller et lignende avgrenset område, eller
- (c) som følge av tiltak for å berge eller fjerne skadet last, eller
- (d) som følge av en begivenhet som er dekningsmessig i felleshavari i henhold til York Antwerpen-reglene 2016.

Assurandørens ansvar som følge av et enkelt havari og for det totale tidstap som følge av alle havarier inntruffet i forsikringstiden, er begrenset til forsikringssummen per døgn multiplisert med det antall dager henholdsvis forsikret slik angitt i forsikringsavtalen.

Etter et havari, skal forsikringsavtalen automatisk tre i kraft igjen med den opprinnelige ansvarssummen. Premien for slik ikrafttredelse skal være 100 % av den avtalte premien for vedkommende MOU, beregnet pro rata basert på opprinnelig ansvarssum og uten hensyn til tiden til den gjenværende perioden av forsikring.

§ 18-44. Totaltap

Assurandøren svarer ikke for tap av inntekt som følge av et havari som berettiger sikrede totaltapserstatning etter gjeldende kaskoforsikring. Dersom ingen kaskoforsikring er i kraft skal vurderingen baseres på kapittel 18, del 2-2 av Planen.

§ 18-45. Hovedregel om beregning av erstatningen

Erstatningen fastsettes på grunnlag av den tid MOUen har vært hindret fra inntektsgivende virksomhet (tidstapet) og inntektstapet per døgn (dags-beløpet). Tidstap som er inntrådt før begivenhetene beskrevet i § 18-43 har inntruffet, erstattes ikke.

§ 18-46. Beregningen av tidstapet

Tidstapet angis i dager, timer og minutter. Tid hvor sikrede bare delvis har vært hindret fra inntektsgivende virksomhet, omregnes til tilsvarende tid med full driftsstans.

§ 18-47. Dagsbeløpet

Dagsbeløpet skal avgjøres basert på frakten pr. døgn i henhold til den løpende fraktavtale, med fradrag av utgifter som sikrede har eller burde ha spart som følge av at MOUen ikke har vært i regulær drift.

Hvis MOUen er avsluttet, beregnes dagsbeløpet på grunnlag av de gjennomsnittlige fraktrater for MOUer av vedkommende type, størrelse og operasjonsområde i det tidsrom MOUen er ute av inntektsgivende virksomhet.

§ 18-48. Avtalt dagsbeløp

Den daglige forsikringssummen i forsikringsavtalen, jfr. § 18-43 tredje ledd, skal anses å innebære et avtalt dagsbeløp (forsikringsverdi), hvis ikke noe annet klart fremgår av forholdene.

§ 18-49. Egenandelsperiode

For hvert enkelt havari fastsettes en egenandelsperiode som regnes fra tidstapets begynnelse og varer inntil tiden tapt som følge av havariet er nådd opp i den egenandelsperiode som er angitt i forsikringsavtalen, beregnet etter regelen i § 18-46. Tidstap i egenandelsperioden erstattes ikke av assurandøren.

Skade som skyldes hårdtvær eller gange i is, og som er oppstått i tiden fra avgangen fra en havn eller sted til anløpet av neste havn eller sted, regnes som ett enkelt havari.

Skader som skyldes hårdtvær og som er oppstått som et resultat av samme atmosfæriske forstyrrelse mens MOUen er stasjonær på ett sted, skal anses som ett enkelt havari.

§ 18-50. Besiktelse av skadene

Bestemmelsen i § 18-27 gjelder tilsvarende for denne forsikring.

§ 18-51. Valg av reparasjonssted

Assurandøren kan kreve at det blir innhentet anbud på reparasjonsarbeidet fra de reparatørene assurandøren ønsker. Hvis sikrede ikke innhenter slike anbud, kan assurandøren gjøre det.

Som sammenligningsgrunnlag, skal reparasjonstiden i innkomne anbud, omgjort til monetær utgift ved hjelp av det relevante dagsbeløpet, korrigeres ved å legge til:

- estimert dekningsberettiget tilleggstid etter § 18-52 og/eller § 18-55, etter beregning i henhold til det ovenstående.
- reparasjonskostnader som ikke er dekningsberettigede under kaskoforsikringen begrunnet kun med at reparasjonsalternativet var dyrere enn det billigste alternativet.

Sikrede bestemmer hvilken reparatør som skal benyttes. Assurandørens ansvar er likevel begrenset til det laveste korrigerede anbudet. Velger sikrede denne reparatøren, skal erstatningsoppgjøret bygge på det faktiske tidstapet, selv om dette er større enn hva anbudet forutsatte.

Har sikrede på grunn av særlige omstendigheter rimelig grunn til å motsette seg at reparasjonen blir utført av en av de reparatørene som har gitt anbud, kan sikrede kreve at anbudet fra denne reparatøren settes ut av betraktning.

§ 18-52. Forseiling til reparasjonssted o.l.

Tidstap ved forseiling til reparasjonsstedet belastes den gruppe arbeider som har nødvendiggjort forseilingen.

Hvis forseiling til reparasjonsstedet var nødvendiggjort av mer enn en gruppe arbeider, fordeles forseilingstiden i forhold til den tid hver gruppe arbeider ville ha krevet hvis de var utført separat. Forseiling i egenandelsperioden fordeles ikke.

Reglene i første og annet ledd gjelder også for tidstap ved besiktelser, innhenting av anbud, tankrengjøring, venting for selve reparasjonen og lignende forhold som er nødvendige for at arbeidet skal kunne utføres.

§ 18-53. Ekstraomkostninger anvendt for å avverge eller begrense tap

Assurandøren svarer for ekstraomkostninger ved midlertidige reparasjoner og ved ekstraordinære tiltak, iverksatt for å avverge eller begrense tidstap som forsikringen omfatter, i den utstrekning disse ekstraomkostninger ikke skal dekkes under gjeldende kaskoforsikring. Kapittel 4, del 2 skal ikke gjelde.

Ansvaret for slike kostnader er begrenset til det beløp assurandøren skulle ha betalt dersom foranstaltningene ikke var blitt foretatt.

Dersom tap avverges eller begrenses til fordel for flere interesser, er assurandøren kun ansvarlig for den andelen av ekstraomkostningene som er knyttet til den forsikrede interessen.

§ 18-54. Samtidige reparasjoner

Hvis reparasjonsarbeid som er resultat av et havari som omfattes av denne tidstapsforsikringen gjennomføres samtidig med:

- (1) reparasjonsarbeid som er resultat av annet havari som er dekket under denne eller annen tidstapsforsikring, og /eller
- (2) arbeider som ikke omfattes av noen tidstapforsikring, men som er:
 - (a) utført til oppfyllelse av pålegg gitt av klasseinstitusjonen, eller
 - (b) er nødvendige av hensyn til MOUens evne til å oppfylle kravene til teknisk og operativ sikkerhet eller sine kontraktsforpliktelser eller
 - (c) gjelder ombygging av MOUen,

skal den felles reparasjonstiden som faller utenfor egenandelsperioden fordeles på følgende måte:

- (i) Hvor felles tid faller utenfor egenandelsperioden for alle havarier, og det ikke samtidig iverksettes reparasjonsarbeid som nevnt i første ledd punkt 2, skal felles tid fordeles forholdsmessig mellom alle havariene.
- (ii) Hvor felles tid faller utenfor egenandelsperioden for alle havarier, men reparasjonsarbeidet iverksettes samtidig med arbeid som nevnt i første ledd punkt 2, skal halvparten av slik felles tid fordeles likt mellom havariene.
- (iii) Hvor felles tid faller innenfor egenandelsperioden for ett eller flere havarier, men utenfor egenandelsperioden for andre havarier, skal halvparten av slik felles tid fordeles likt mellom havariene hvor egenandelsperioden har utløpt, uavhengig av om arbeid nevnt i første ledd punkt 2 har blitt iverksatt samtidig.

Arbeid under første ledd punkt 2 (a) til (c) som ikke ville ført til inntektstap for MOUen dersom arbeidet ble utført separat og som ikke ville ha forsinket reparasjonen av havariskaden skal ikke tas i betraktning. Dersom en havariskade oppdages eller oppstår i en periode MOUen er uten inntekt som følge av arbeid nevnt i første ledd punkt 2 (a) til (c), skal reparasjonstid for arbeid utført samtidig med planlagt arbeid under (a) til (c) ikke erstattes.

Ved anvendelse av reglene i første ledd skal hver enkelt gruppe arbeider ansees for å ha pågått i det antall dager arbeidene ville ha krevet hvis hver gruppe arbeid var blitt utført separat, regnet fra det tidspunkt arbeidene ble påbegynt. Med mindre forholdene klart utpeker et annet tidspunkt, antas alle grupper arbeider for å være påbegynt ved MOUens ankomst til reparasjonsstedet. Den forsinkelse som måtte oppstå fordi flere grupper arbeider er blitt utført samtidig, skal belastes alle

grupper i forhold til det antall dager hver gruppe arbeide ville ha krevet hvis de var blitt utført separat, regnet fra det tidspunkt arbeidene ble påbegynt.

§ 18-55. Tidstap etter avslutningen av en reparasjon

Assurandøren er ikke ansvarlig for tidstap etter ferdigstilte reparasjoner, med unntak for tidstap:

- (a) inntil MOUen kan gjenoppta oppdraget under den avtalen som var i kraft ved havaritidspunktet, eller
- (b) mens MOUen flyttes tilbake til en posisjon som tilsvarer den posisjonen hvor MOUen uten havariet ville startet forflytning til neste område under en kontrakt som var bindende inngått før MOUen startet forflytning til reparasjonsstedet.

For tidstap etter avslutningen av reparasjonen gjelder § 18-52 tilsvarende.

§ 18-56. Reparasjoner etter utløpet av forsikringstiden

Tidstap som påbegynnes etter utløpet av forsikringstiden erstattes etter reglene i § 18-47, selv om dagsbeløpet etter § 18-48 er avtalt, dersom dette leder til lavere erstatning.

Assurandøren skal ikke være ansvarlig for tap av tid som påbegynnes mer enn to år etter utløpet av forsikringsperioden.

§ 18-57. Assurandørens ansvar når MOUen overdras til ny eier

Hvor en overdragelse til ny eier må utsettes som en konsekvens av skade eller en hendelse erstatningsberettiget under § 18-43, erstatter assurandøren sikredes rentetap på salgssummen basert på renten i § 5-4 tredje ledd, i tillegg for lønn og vedlikehold av mannskapet, fastsatt etter reglene i § 5-4, selv om MOUen ikke ville hatt inntekt under utsettelsen. Imidlertid skal assurandøren ikke være ansvarlig for tiden som uansett ville vært tapt i forbindelse med overdragelse til ny eier.

Erstatning etter første ledd skal ikke være høyere enn erstatningen beregnet på grunnlag av forsikringssummen pr. døgn og den tid leveringen var utsatt med fradrag for avtalt egenandelsperiode. Egenandelsperioden regnes i løpende dager selv om rentetapet er forskjellig fra forsikringssummen pr. døgn. Det kan ikke kreves erstatning for tap av tid etter ferdigstilling av reparasjonene, unntatt ved tap av tid under flytting etter reparasjoner. Hvis flytting resulterer i at sikrede sparer tid, skal tilsvarende tid trekkes fra.

Sikredes krav mot assurandøren kan ikke overdras til ny eier.

§ 18-58. Forholdet til andre assurandører og felleshavari

Reglene om dekningskrav i § 5-13 skal anvendes tilsvarende på:

- (a) sikredes krav på erstatning av tidstap og erstatning av driftsutgifter under flytting til verkstedet i henhold til § 18-28 eller § 18-30, eller tilsvarende bestemmelser i slike andre vilkår som MOUens kaskoforsikring er dekket på, og
- (b) de krav sikrede for øvrig måtte ha på å få tapet erstattet av en annen assurandør eller i felleshavari.

Avsnitt 5 Krigsforsikring

Avsnitt 5-1 Alminnelige regler om krigsforsikringens omfang

§ 18-59. Farer som dekkes

Forsikringen dekker krigsfarer, jfr. § 2-9.

Denne forsikringen mot krigsfarer dekker ikke gjenstander lagret på land i henhold til § 18-3. For gjenstander fjernet fra MOUen, suspenderes forsikringen ved ferdigstilling av lossing av gjenstandene på havnen. Assurandørenes ansvar trer i kraft igjen ved oppstart av lasteoperasjoner for gjenstandene fra havnen og til en MOU eller et fartøy.

§ 18-60. Interesser som dekkes

Forutsatt avtale i henhold til § 18-61, dekker forsikringen:

- (a) totaltap og skade, jfr. avsnitt 2-1 til 2-3 over og 5-4 under,
- (b) kollisjonsansvar, jfr. avsnitt 2-4 over,
- (c) kaskointeresse/fraktinteresse, jfr. avsnitt 3 over,
- (d) tidstap, jfr. avsnitt 4 over og 5-6 under,
- (e) rederansvar (P&I), jfr. avsnitt 5-7 under, herunder yrkesskade etc., jfr. avsnitt 5-8 under.

§ 18-61. Forsikringssum

Dekning av de i § 18-60 nevnte interesser forutsetter at partene har avtalt en separat forsikringssum for hver interesse. For tidstapsforsikring må forsikringsavtalen i tillegg angi

dagsbeløpet, jfr. § 18-47 og § 18-48, egenandelsperioden, jfr. § 18-49 og antallet erstatningsdager per havari og i alt, jfr. § 18-43, tredje ledd.

Dersom ikke annet er avtalt, skal følgende forsikringssummer gjelde:

- (a) Forsikringssummen for § 18-60 (e) P&I og yrkesskadeforsikring er den samlede forsikringssum i henhold til § 18-60 (a) og (c). Innenfor denne kombinerte forsikringssum skal utgifter til redningsforanstaltninger i henhold til avsnitt 5-7 og 5-8 være dekket. § 4-18 gjelder ikke.
- (b) Forsikringssummen for § 18-60 (b), kollisjonsansvar, skal være lik forsikringssummen for § 18-60 (a) og gjenstand for den begrensning som følger av § 18-37 med tillegg av forsikringssummen for § 18-60 (c) kaskointeresse, jfr. § 18-39 (b).

§ 18-62. Sikkerhetsforskrifter

I løpet av forsikringsperioden kan assurandøren ved spesielle sikkerhetsforskrifter, jfr. § 3-22, utarbeide instruksjoner blant annet om at:

- (a) MOUen skal ikke legge ut på en planlagt flytting eller operasjon eller fullføre en pågående flytting eller operasjon,
- (b) MOUen skal følge eller ikke følge en bestemt reiserute,
- (c) MOUen skal deviere, flyttes fra et sted til et annet, forbli på et bestemt sted,
- (d) MOUen ikke skal føre en bestemt type last eller visse personer om bord,
- (e) MOUen skal eller skal ikke opptre i samsvar med ordre gitt av en fremmed statsmakt,
- (f) sikrede uten ugrunnet opphold skal opplyse om MOUens posisjon, om flyttinger og operasjoner som MOUen utfører eller skal utføre, om tidspunkter for avgang og ankomst, om type last, reiseruten, befraktningsforholdet, etc., og om endringer i tidligere gitte opplysninger om slike forhold.

Ved brudd på en spesiell sikkerhetsforskrift gjelder § 3-25, annet ledd, tilsvarende.

Avsnitt 5-2 Opphør av forsikringen

§ 18-63. Stormaktskrig

Oppstår det krig eller krigslignende forhold mellom noen av de følgende stater:

Storbritannia, USA, Frankrike, Den russiske føderasjon, Folkerepublikken Kina, opphører forsikringen mot krigsfare umiddelbart.

§ 18-64. Bruk av atomvåpen i krigsøyemed

Ved enhver bruk av atomvåpen i krigsøyemed opphører forsikringen umiddelbart.

§ 18-65. Bortleie

Blir MOUen bortleiet (bareboat-befraktet) opphører forsikringen umiddelbart.

§ 18-66. Oppsigelse

Ved endrede forhold har både forsikringstageren og assurandøren rett til å si opp krigsforsikringen med syv dagers varsel, men hvor omstendighetene involverer en av statene i § 18-63, kan det gis varsel på 72 timer.

Oppsigelsestiden får virkning én arbeidsdag fra midnatt den dagen varselet ble gitt, beregnet på stedet hvor hovedassurandøren har sitt hovedkontor. Assurandøren skal umiddelbart varsle panthaveren om oppsigelsen.

Gis varsel om oppsigelse utelukkende med det formål å endre de Oppførte områdene i § 18-67, vil krigsforsikringen automatisk gjeninntre ved utløpet av oppsigelsestiden, med de Oppførte områdene endret i tråd med endringene som var angitt i varselet.

Avsnitt 5-3 Operasjonsområder

§ 18-67. Fartsområder

Bestemmelsen i § 3-15 kommer ikke til anvendelse.

Det ordinære fartsområdet under forsikringen omfatter alle farvann, unntatt områder som er oppført i forsikringsavtalen («Oppførte områder»). De Oppførte områdene skal anses som ekskluderte områder med mindre de uttrykkelig er angitt som betingede områder.

Assurandøren kan til enhver tid fastsette eller endre Oppførte områder i henhold til § 18-66.

Forsikringstaker skal varsle assurandøren før MOUen beveger seg utenfor det vanlige fartsområdet. Assurandøren kan samtykke til fart utenfor det vanlige fartsområdet og kan kreve tilleggspremie. Assurandøren kan også fastsette andre vilkår som skal anses som sikkerhetsforskrifter, jfr. § 3-22 og § 3-25 første ledd.

MOUen er dekket for fart i et betinget område, men dersom skade oppstår mens MOUen befinner seg i et betinget område med den sikredes samtykke og uten at assurandøren er varslet, skal erstatningen beregnes med et fradrag på en fjerdedel. Bestemmelsen i § 18-34 gjelder tilsvarende.

Dersom assurandøren har fått rimelig varsel i samsvar med fjerde ledd om fart innenfor det betingede området, forblir forsikringen i full kraft, forutsatt at eventuelle vilkår fastsatt av assurandøren overholdes.

Fortsetter MOUen inn i et ekskludert område, opphører forsikringen, med mindre assurandøren på forhånd har gitt samtykke, eller overtredelsen ikke skyldtes en villet handling fra fartøyets fører. Dersom fartøyet forlater det ekskluderte området før forsikringsperioden utløper, trer forsikringen i kraft igjen. Bestemmelsen i § 3-12 annet ledd gjelder tilsvarende.

Avsnitt 5-4

Totaltap

§ 18-68. Forholdet til avsnitt 2-2 over

Bestemmelsene i dette avsnittet skal gjelde i tillegg til bestemmelsene i avsnitt 2-2 over.

§ 18-69. Fratakelse av bruken av MOUen

Har sikrede blitt fratatt bruken av MOUen ved inngrep fra fremmed statsmakt som assurandøren svarer for etter § 2-9 første ledd (a) eller (b), kan sikrede kreve erstatning for totaltap hvis MOUen ikke er gjenvunnet innen tolv måneder fra den dag da inngrepet fant sted.

Har sikrede blitt fratatt bruken av MOUen ved inngrep som assurandøren svarer for etter § 2-9 første ledd (c), kan sikrede kreve erstatning for totaltap hvis MOUen ikke er kommet til rette innen tolv måneder fra den dag da inngrepet fratok sikrede bruken av MOUen.

Har sikrede blitt fratatt bruken av MOUen som følge av sjørøveri eller lignende rettsstridige inngrep som assurandøren svarer for etter § 2-9 første ledd (d), kan sikrede kreve erstatning for totaltap dersom MOUen ikke er gjenvunnet innen tolv måneder fra den dag da inngrepet fratok sikrede bruken av MOUen.

Er det innen utløpet av de frister som er nevnt i første, annet og tredje ledd på det rene at sikrede ikke vil få MOUen tilbake, kan sikrede straks kreve erstatning for totaltap.

Har sikrede fremsatt krav om erstatning for totaltap og de fastsatte frister er utløpt, er det uten betydning for sikredes krav at MOUen senere tilbakevinnes.

§ 18-15 og § 18-16 gjelder tilsvarende.

§ 18-70. Innestengning

Er MOUen forhindret fra å forlate en havn eller et lignende avgrenset område som følge av innestengning fra en krigsfare etter § 2-9 i en sammenhengene periode på tolv måneder, kan sikrede kreve erstatning for totaltap.

Bestemmelsene i § 18-69, tredje, fjerde og femte ledd får tilsvarende anvendelse.

§ 18-71. Anmodning pålagt av assurandøren

Har MOUen vært helt ute av inntektsgivende virksomhet i mer enn seks måneder som følge av anmodning fra assurandøren, jfr. § 18-62, kan sikrede kreve erstatning for totaltap.

Avsnitt 5-5 (slettet)

§ 18-72. (slettet)

§ 18-73. (slettet)

Avsnitt 5-6 Tidstap

§ 18-74. Forholdet til avsnitt 4

Bestemmelsene i dette avsnittet skal gjelde i tillegg til bestemmelsene i avsnitt 4.

§ 18-75. Hovedregler om assurandørens ansvar

Istedenfor § 18-43 skal følgende gjelde:

Forsikringen omfatter sikredes tap av inntekt som skyldes at MOUen helt eller delvis har vært ute av inntektsgivende virksomhet på grunn av skade på MOUen forårsaket av en krigsfare i henhold til § 2-9, såfremt skaden er erstatningsmessig etter Planen, eller ville ha vært det dersom det ikke hadde vært avtalt egenandel, jfr. § 12-18.

Forsikringen omfatter også sikredes tap av inntekt som skyldes at MOUen helt eller delvis er ute av inntektsgivende virksomhet:

- (a) fordi MOUen er grunnstøtt som et resultat av en krigsfare etter § 2-9, eller
- (b) fordi MOUen som følge av fysisk innestengning (bortsett fra innestengning på grunn av is) forårsaket av en krigsfare er forhindret fra å forlate en havn eller et lignende avgrenset område, eller
- (c) som følge av tiltak for å berge eller fjerne skadet last som har blitt skadet av en krigsfare, eller
- (d) som følge av en begivenhet som er dekningsmessig i felleshavari i henhold til York-Antwerpen reglene 2016 og som er et resultat av en krigsfare, eller
- (e) fordi MOUen er forhindret fra å forlate en havn eller et lignende avgrenset område, uten fysisk innestengning på plass, som følge av en krigsfare dekket av § 2-9 bokstav (a) eller (b).

Assurandørens ansvar som følge av et enkelt havari og som følge av alle havarier inntruffet i forsikringstiden, er begrenset til forsikringssummen per døgn multiplisert med det antall dager henholdsvis forsikret slik angitt i forsikringsavtalen.

Etter et havari skal forsikringsavtalen automatisk tre i kraft igjen med den opprinnelige ansvarssummen. Premien for slik ikrafttredelse skal være 100 % av den avtalte premien for vedkommende fartøy, beregnet pro rata basert på opprinnelig ansvarssum og uten hensyn til tiden til den gjenværende perioden av forsikring.

§ 18-76. Tap ved anmodning fra assurandøren

Assurandøren dekker også tidstap som følge av anmodning fra assurandøren, jfr. § 18-62. Dette gjelder likevel ikke anmodning i forbindelse med krigsutbrudd.

§ 18-77. (slettet)

Avsnitt 5-7

Rederansvar m.v. (P&I)

§ 18-78. Dekningsområdet

Assurandøren dekker ansvar og utgifter som er omfattet av MOUens P&I forsikring dersom ansvaret/utgiftene er forårsaket av en krigsfare som definert i § 2-9 og/eller som definert i International Group of P&I Clubs Pooling Agreement slik den lød ved inngåelsen av denne forsikringsavtalen.

Er det ikke tegnet P&I forsikring mot sjøfare for MOUen, skal assurandørens ansvar etter første ledd fastsettes som om P&I forsikringen hadde vært tegnet i Assuranceforeningen Gard (Gjensidig).

§ 18-79. Begrensninger i dekningen

Omfattes ansvar og utgifter som nevnt i § 18-78 av en annen forsikring sikrede har tegnet, er dekningen etter dette avsnitt subsidiær i forhold til den forsikringen, bortsett fra for sjørøveri.

Avsnitt 5-8

Yrkesskadeforsikring m.v.

§ 18-80. Dekningsområdet

Har sikrede i henhold til lov eller tariffavtale plikt til å tegne dødsfalls- og invaliditetsforsikring på MOUens besetningsmedlemmer, dekker assurandøren de krav besetningsmedlemmene har i denne forbindelse.

Omfattes krav som nevnt i første ledd av dekningen til en annen forsikring sikrede har tegnet, er dekningen etter denne bestemmelsen subsidiær i forhold til den forsikringen.

Avsnitt 6

Byggerisikoforsikring

Avsnitt 6-1

Fellesregler for dekning av byggerisikoforsikring

§ 18-81. Dekningsområdet

Bestemmelsene i avsnitt 6 får anvendelse for bygging, ombygging og vesentlige oppgraderinger av MOUer, herunder, der hvor det er aktuelt, offshore installasjon, oppkobling og ferdigstillelsesarbeider - "Prosjektet".

§ 18-82. Forsikringsperioden/Til § 1-5

Forsikringsperioden begynner å løpe fra datoen angitt i forsikringsavtalen. Forsikringen trer i kraft for hver del, utstyr og materialer som er laget eller innkjøpt for MOUen fra den dato risikoen går over på sikrede.

Forsikringen forblir i kraft inntil den i forsikringsavtalen fastsatte dato for ferdigstillelse av Prosjektet. Hvis ferdigstillelsen av Prosjektet blir forsinket forlenges forsikringen automatisk mot en pro rata tilleggspremie eller som fastsatt i forsikringsavtalen inntil faktisk ferdigstillelse, men ikke utover ni måneder.

§ 18-83. Forsikringsstedet – prosjektsteder

Forsikringen gjelder alle steder.

Alle verksteder, arbeidssteder og/eller andre steder hvor arbeid utføres for bygging og sammenføyning av hovedkomponenter skal avtales med assurandøren. Enhver endring av slike steder skal varsles til og godtas av assurandøren.

Prøveturer er dekket innenfor de områder MOUens sertifikater tillater.

Når det er avtalt at forsikringen dekker installasjon, oppkobling og ferdigstilling offshore, skal det utpekte feltområdet spesifiseres i forsikringsavtalen.

§ 18-84. Eskalering

Hvis prosjektverdien overstiger forsikringssummen skal sikrede varsle assurandøren om dette så snart som mulig. Sikrede skal betale en tilleggs-premie basert på verdiøkningen og assurandøren skal godkjenne verdiøkningen.

Forsikringssummen skal under ingen omstendigheter overstige 110 % av den opprinnelige forsikringssummen dersom ikke assurandøren har gitt forhåndsamtykke til økningen og det er inngått avtale om vilkårene for en slik økning.

§ 18-85. Egenandel

For hvert enkelt havari fratrekkes det beløp som er oppgitt i forsikringsavtalen. Hvis samme havari gir sikrede rett til erstatning under avsnitt 6-2 og/eller 6-3 skal det kun anvendes en egenandel.

Totaltap, jfr. § 18-89 og § 18-90, omkostninger i forbindelse med erstatningsoppgjøret, jfr. § 4-5, og tap ved redningsforanstaltninger, jfr. § 4-7 til § 4-12, erstattes uten egenandel.

§ 18-86. Premie ved totaltap

Hvis assurandøren erstatter for totaltap i henhold til § 18-89, jfr. § 18-88, første ledd, eller betaler forsikringssummen i henhold til § 4-21, har den krav på den avtalte premien.

Hvis assurandøren erstatter for totaltap i henhold til § 18-89, jfr. § 18-88, annet ledd, har den kun krav på den del av den avtalte premien som samsvarer med forholdet mellom den utbetalte erstatning og forsikringssummen.

Avsnitt 6-2

Tap av eller skade på MOUen

§ 18-87. Hva forsikringen omfatter/Til § 18-2

Forsikringen omfatter:

- (a) MOUen og komponenter, utstyr og materialer laget eller innkjøpt for Prosjektet,
- (b) utgifter knyttet til design, tegninger og annen planlegging av Prosjektet, og
- (c) bunkers og ombordværende smøreolje.

§ 18-88. Forsikringsverdi

Forsikringsverdien ved ferdigstillelsen av Prosjektet utgjør:

- (a) det opprinnelige prosjektets kontraktsverdi med fratrekk for senere avtalte fradrag,
- (b) etterfølgende avtalte tilleggsbeløp spesifisert i forsikringsavtalen,
- (c) verdien av sikredes egne leveranser, og
- (d) ved ombygging og oppgraderingsprosjekter, verdien av det eksisterende fartøy eller MOU.

Før ferdigstillelse av Prosjektet utgjør forsikringsverdien verdien under første ledd med fratrekk for:

- (a) verdien av prosjektarbeider som ikke er utført, og
- (b) verdien av komponenter, utstyr og materialer som ikke er laget eller kjøpt inn.

§ 18-89. Erstatning ved totaltap/Til § 4-1

Ved totaltap erstatter assurandøren forsikringssummen, men ikke utover forsikringsverdien, jfr. § 18-88.

§ 18-90. Totaltap/Til avsnitt 2-2

Bestemmelsene i avsnitt 2-2 over gjelder. § 18-10 annet og tredje ledd byttes ut med følgende: Sikrede kan kreve erstatning for totaltap hvis havariskaden på prosjektet er så omfattende at omkostningene ved å reparere utgjør mer enn 100 % av forsikringsverdien i henhold til § 18-88 eller 80 % av forsikringssummen, hvis dette beløpet er lavere.

§ 18-91. Skade/Til avsnitt 2-3

Hvis MOUen eller deler av denne er blitt skadet uten at § 18-90 kommer til anvendelse, skal bestemmelsene i avsnitt 2-3 gjelde, med de endringer som følger av § 18-92 og § 18-93.

§ 18-92. Konstruksjonsfeil m.v.

Er skaden en følge av konstruksjonsfeil eller materialfeil svarer assurandøren ikke for omkostningene ved å fornye eller reparere den eller de deler av skroget, maskineriet eller utstyret, som ikke var i forsvarlig stand.

For deler og komponenter som er ferdige gjelder § 18-20.

§ 18-93. Omkostninger anvendt for å spare tid/Til §§ 18-24, 18-28 og 18-29

For skade på prosjektet som oppstår og oppdages på verft eller ved ethvert landbasert prosjekt sted, er assurandøren ikke ansvarlig for omkostninger påført i sammenheng med:

- (a) midlertidige reparasjoner i henhold til § 18-24 annet ledd utover det beløp assurandøren sparer ved at den endelige reparasjonen blir utsatt,
- (b) reparasjon og flytning i henhold til § 18-29 annet ledd utover det beløp som ville ha blitt erstattet hvis det laveste korrigerte anbud var blitt antatt, eller
- (c) tidstap i henhold til § 18-28 annet ledd.

Avsnitt 6-3

Tilleggsdekninger

§ 18-94. Hvilke regler som gjelder

Er det avtalt tilleggsdekninger i henhold til § 18-95 til § 18-99, gjelder reglene i avsnitt 6-1 og 6-2 så langt de ikke er fraveket i avsnitt 6-3.

Dekning av hver interesse forsikret nedenfor forutsetter at partene har avtalt separat forsikringssum, egenandel og premie for hver dekning.

§ 18-95. Ekstraavgifter ved mislykket sjøsetting

Ved mislykket sjøsetting av MOUen dekker assurandøren sikredes ekstraavgifter ved å gjennomføre sjøsettingen.

§ 18-96. Utgifter til vrakfjerning

Assurandøren dekker sikredes ansvar for utgifter til fjerning av vrak og vrakdeler som følge av et tap dekket i avsnitt 6-2.

§ 18-97. Sikredes ansvar for sammenstøt eller støtning

Avsnitt 2-4 gjelder tilsvarende.

§ 18-98. Ansvarsforsikring

Assurandøren dekker sikredes ansvar som følge av skade på person eller tap av liv og skade på eller tap av gjenstand som tilhører tredjepart, dersom tapet er oppstått direkte i forbindelse med gjennomføringen av Prosjektet.

§ 4-16 gjelder tilsvarende etter at MOUen er sjøsatt, så fremt skaden på eller tapet av vedkommende gjenstand skyldes sammenstøt eller støtning.

Assurandøren dekker sikredes ansvar for bunkerssøl i henhold til reglene i nasjonal lovgivning som bygger på reglene i den Internasjonale konvensjon 2001 om erstatning for bunkersoljesølskade (bunkerskonvensjonen).

Assurandøren dekker sikredes ansvar for skade på miljøet hvis skaden er oppstått i direkte sammenheng med gjennomføringen av Prosjektet.

Assurandøren dekker ikke:

- (a) ansvar for skade på person eller tap av liv hos sikredes ansatte, leverandører eller underleverandører,
- (b) ansvar for skade på eller tap av gjenstander som tilhører sikredes ansatte, leverandører eller underleverandører,
- (c) tap eller ansvar som etter sin art kan forsikres etter reglene i kapittel 18, avsnitt 6-1, 6-2 og andre vilkår i avsnitt 6-3,
- (d) tap eller ansvar som dekkes av annen ansvarsforsikring som sikrede, dennes leverandører eller underleverandører har tegnet, og
- (e) tap som alene har sitt grunnlag i kontrakt.

Ved ansvar for personskade dekker assurandøren ikke:

- (a) tap som dekkes gjennom trygdeytelser eller ytelser fra pensjonsordning i arbeidsforhold eller yrke,
- (b) tap som etter sin art omfattes av forsikringsytelser påbudt i tariffavtale og som finansieres av den erstatningsansvarlige arbeidsgiver, og
- (c) tap som dekkes i henhold til gjeldende lov om yrkesskedeforsikring i det land det aktuelle prosjekt arbeidsstedet befinner seg.

§ 18-99. Forsinket levering

Bestemmelsene i avsnitt 4 skal gjelde tilsvarende ved forsinket levering som følge av skade som dekkes under avsnitt 6-2.

Kapittel 19

Byggerisikoforsikring

Avsnitt 1

Fellesbestemmelser

§ 19-1. Farefeltet/Til § 2-8 jfr. § 2-10

Forsikringen gjelder mot sjøfare, jfr. § 2-8, og mot streik og lockout.

§ 19-2. Forsikringstiden/Til § 1-5

Forsikringen løper til leveringsdatoen i byggekontrakten. Skjer leveringen senere enn dette tidspunktet, forlenges forsikringen automatisk mot tilleggspremie som avtalt i forsikringsavtalen inntil forsikringsobjektet faktisk overtas av bestilleren.

Blir forsikringsobjektet ikke overtatt av bestilleren, forlenges forsikringen automatisk mot tilleggspremie som avtalt i forsikringsavtalen inntil forsikringsobjektet faktisk er levert til en annen bestiller.

Forlengelse av forsikringen i henhold til første og annet ledd gjelder ikke utover 9 måneder fra overtagelsestidspunktet i byggekontrakten.

§ 19-2A. Premie ved totaltap

Når assurandøren utbetaler erstatning for totaltap etter § 19-3, første ledd, eller utbetaler forsikringssummen etter § 4-21, har den krav på hele den avtalte premien.

Når assurandøren utbetaler erstatning for totaltap etter § 19-3, annet ledd, har den kun krav på den del av den avtalte premien som svarer til forholdet mellom betalt erstatning og forsikringssummen.

§ 19-3. Medforsikring/Til § 8-1

Med mindre annet er avtalt, er bestilleren medforsikret i henhold til § 8-1. Dette gjelder likevel ikke for utgiftsdekningen i henhold til avsnitt 3.

Omfattes ansvar som nevnt i avsnitt 4 av en annen forsikring medforsikrede har tegnet, er medforsikredes dekning etter avsnitt 4 subsidiær i forhold til den forsikringen.

§ 19-4. Overdragelse av byggekontrakten/Til § 3-21

Ved overdragelse av byggekontrakten til nytt verksted faller forsikringen bort.

§ 19-5. Forsikringsstedet

Forsikringen gjelder:

- (a) innenfor verkstedets områder i byggehavnen, og ved transport mellom disse områdene,
- (b) ved prøvetur(er) foretatt innenfor det tillatte fartsområdet.

Er det særskilt avtalt, gjelder forsikringen også ved tilvirkning eller transport utenfor verkstedets områder i byggehavnen, så langt dette fremgår av forsikringsavtalen.

§ 19-6. Forsikringssummen som grense for assurandørens ansvar/Til § 4-18 og § 4-19

I tillegg til forsikringssum som nevnt i § 4-18 første ledd svarer assurandøren særskilt inntil et beløp svarende til forsikringssummen for skade, utgifter og ansvar etter avsnitt 3 og avsnitt 4 forårsaket ved et enkelt havari.

§ 19-7. Eskalering av forsikringssummen

Dersom verdien av prosjektet overstiger forsikringssummen, skal sikrede meddele assurandøren dette snarest mulig. Sikrede skal betale premie for verdiøkningen og assurandørene skal akseptere sin andel av økningen.

Forsikringssummen skal under ingen omstendighet overstige 110 % av opprinnelig forsikringssum uten at assurandørene på forhånd har akseptert økningen og det er enighet om vilkårene for en slik økning.

§ 19-8. Egenandel

For hvert enkelt havari fratrekkes den egenandel som er angitt i forsikringsavtalen. Gir samme havari rett til erstatning i henhold til avsnitt 2, 3 og/eller 4, skal det kun fratrekkes én egenandel.

Erstatning for totaltap, jfr. § 19-10 og § 19-11, omkostninger i forbindelse med krav under forsikringen, jfr. § 4-5, og tap ved redningsforanstaltninger, jfr. § 4-7 til § 4-12, erstattes uten egenandel.

Avsnitt 2

Tap av eller skade på forsikringsobjektet

§ 19-9. Hva forsikringen omfatter/Til § 10-1

Forsikringen omfatter:

- (a) forsikringsobjektet og gjenstander som er fremstilt eller anskaffet til forsikringsobjektet,
- (b) gjenstander levert av bestilleren omfattes likevel bare dersom dette fremgår av forsikringsavtalen eller av forholdene for øvrig,
- (c) verkstedets omkostninger ved tegning og annen planlegging av forsikringsobjektet, og
- (d) ombordværende bunkers og smøreolje.

§ 19-10. Forsikringsverdi

Forsikringsverdien når forsikringsobjektet er ferdig for levering utgjør:

- (a) den opprinnelige kontraktsmessige byggesum minus senere avtalte fradrag,
- (b) senere avtalte tillegg som er nevnt i forsikringsavtalen, og
- (c) verdien av bestillerens leveranser som omfattes av forsikringen.

Før forsikringsobjektet er ferdig for levering, utgjør forsikringsverdien verdien etter første ledd med fradrag for:

- (a) verdien av det arbeid som ikke er utført, og
- (b) verdien av deler og materialer som ikke er fremstilt eller anskaffet.

§ 19-11. Totaltap ved kondemnasjon

Sikrede kan kreve erstatning for totaltap når forsikringsobjektet har så omfattende skader at omkostningene ved å reparere den utgjør mer enn 100 % av forsikringssummen.

§ 19-12. Totaltap ved bortfall av verkstedets leveringsplikt

Sikrede kan kreve erstatning for totaltap når verkstedets leveringsplikt bortfaller som følge av:

- (a) skade på eller tap av forsikringsobjektet eller deler av denne,
- (b) skade på verkstedet, eller

- (c) skade på verkstedet til en underleverandør, såfremt arbeidet hos denne er omfattet av forsikringen i henhold til § 19-5 annet ledd.

§ 19-13. Erstatning ved totaltap/Til § 4-1

Ved totaltap når forsikringsobjektet er ferdig for levering, dekker assurandøren forsikringssummen, dog ikke utover forsikringsverdien.

Ved totaltap før forsikringsobjektet er ferdig for levering, dekker assurandøren den andelen av forsikringssummen som tilsvarer forsikringsverdien beregnet etter § 19-10 annet ledd.

§ 19-14. Skade/Til kapittel 12

Har forsikringsobjektet eller gjenstander som er fremstilt eller anskaffet til forsikringsobjektet i henhold til § 19-9 blitt skadet uten at § 19-11 eller § 19-12 kommer til anvendelse, gjelder reglene i kapittel 12 med unntak av § 12-3, § 12-4, § 12-5 litra (d) og (e), § 12-6, og § 12-15 til § 12-18. § 12-3 kommer til anvendelse ved gjenoppbygging/ombygging av forsikringsgjenstanden.

§ 19-15. Begrensning av assurandørens ansvar/Til § 12-1

Er skaden en følge av konstruksjonsfeil, utførelsesfeil eller materialfeil, svarer assurandøren ikke for omkostningene ved å fornye eller reparere den eller de deler av skroget, maskineriet eller utstyret som ikke var i forsvarlig stand.

§ 19-16. Erstatning for ureparert skade/Til § 12-2

Selv om reparasjonen ikke er utført, kan begge parter kreve skaden gjort opp ved forsikringstidens opphør, jfr. § 19-2.

Erstatningen beregnes på grunnlag av verdien av de skjønnsmessig anslåtte reparasjonsomkostninger ved forsikringstidens opphør, men er begrenset til det prisavslaget som skyldes skaden.

§ 19-17. Omkostninger for å spare tid/Til § 12-7, § 12-11 og § 12-12

Assurandøren svarer ikke for omkostningene ved:

- (a) en midlertidig reparasjon i henhold til § 12-7 annet ledd utover den besparelse assurandøren oppnår ved at den endelige reparasjonen blir utsatt,
- (b) reparasjon og flytting i henhold til § 12-12 annet ledd utover det beløp som ville ha blitt erstattet hvis det laveste korrigerte anbudet var blitt antatt, eller
- (c) for tidstapet i henhold til § 12-11 annet ledd.

Avsnitt 3

Dekning av ekstrautgifter ved mislykket sjøsetting og utgifter til vrakfjerning

§ 19-18. Ekstrautgifter ved mislykket sjøsetting

Ved mislykket sjøsetting dekker assurandøren sikredes ekstrautgifter ved å gjennomføre sjøsettingen.

§ 19-19. Utgifter til vrakfjerning

Assurandøren dekker sikredes utgifter til nødvendig fjerning av vrak fra steder som eies eller disponeres av verkstedet.

Avsnitt 4

Ansvarsforsikring

§ 19-20. Ansvarsforsikringens omfang

Assurandøren dekker sikredes ansvar som følge av skade på person eller tap av liv, skade på eller tap av gjenstand som tilhører tredjepart, og ansvar for fjerning av vrak pålagt av myndighetene, dersom tapet er oppstått direkte i forbindelse med gjennomføringen av byggekontrakten.

§ 4-16 får tilsvarende anvendelse etter at forsikringsobjektet er sjøsatt, såfremt skaden på eller tapet av vedkommende gjenstand skyldes sammenstøt eller støtning.

Assurandøren dekker sikredes ansvar for bunkerssøl i henhold til reglene i nasjonal lovgivning som bygger på reglene i den internasjonale konvensjon 2001 om erstatning for bunkersoljesølskade (bunkerskonvensjonen).

Assurandøren dekker sikredes ansvar for skade på miljøet dersom skaden er oppstått direkte i forbindelse med gjennomføringen av byggekontrakten.

§ 19-21. Begrensninger i ansvarsforsikringen

Assurandøren dekker ikke:

- (a) ansvar for skade på person eller tap av liv hos sikredes ansatte, leverandører eller underleverandører,
- (b) ansvar for skade på eller tap av gjenstander som tilhører sikredes ansatte, leverandører eller underleverandører,
- (c) tap eller ansvar som etter sin art kan forsikres etter reglene i kapittel 19 avsnitt 1, 2 og 5,
- (d) tap eller ansvar som dekkes av annen ansvarsforsikring som sikrede, dennes leverandører eller underleverandører har tegnet, og
- (e) tap eller ansvar som alene har sitt grunnlag i kontrakt.

Ved ansvar for personskade dekker assurandøren ikke:

- (a) tap som dekkes gjennom trygdeytelser eller ytelser fra pensjonsordning i arbeidsforhold eller yrke,
- (b) tap som etter sin art omfattes av forsikringsytelser påbudt i tariffavtale og som finansieres av den erstatningsansvarlige arbeidsgiver, og
- (c) tap som dekkes i henhold til gjeldende lover om yrkesskadeforsikring eller tilsvarende regler i det land verkstedet befinner seg.

Avsnitt 5

Tilleggsdekninger

§ 19-22. Hvilke bestemmelser som gjelder

Er det avtalt tilleggsdekninger i henhold til § 19-23 til § 19-27, gjelder reglene i kapittel 19 avsnitt 1 til 4, så langt de ikke er fraveket i avsnitt 5.

§ 19-23. Forsikring av ekstraomkostninger ved gjenoppbygging og/eller bygging av nytt forsikringsobjekt

Forsikringen omfatter differansen mellom utbetalt erstatning under byggerisikoforsikringen, jfr. avsnitt 1 og 2, og omkostningene ved gjenoppbygging/bygging av nytt forsikringsobjekt.

§ 19-24. Forsikring av verkstedets ansvar for bestillerens rentekrav for innbetalte terminer

Forsikringen omfatter verkstedets ansvar for bestillers rentekrav i henhold til byggekontrakten ved bortfall av leveringsplikten på grunn av tap eller skade som er erstatningsmessig i henhold til § 19-12. Renten beregnes fra innbetalingstidspunktet for den enkelte termin til tidspunktet for totaltapet.

§ 19-25. Forsikring av verkstedets rentetap ved forsinket levering

Forsikringen omfatter verkstedets rentetap som følge av forsinket levering på grunn av skader som er erstatningsmessige under byggerisikoforsikringen, jfr. avsnitt 1 og 2.

For hvert enkelt havari fastsettes en egenandelsperiode som regnes fra havariets begynnelse og varer inntil forsinkelsen som følge av havariet er nådd opp i den egenandelsperioden som er angitt i forsikringsavtalen. Rentetap i egenandelsperioden erstattes ikke av assurandøren.

Assurandørens ansvar som følge av et enkelt havari er begrenset til forsikringssummen per døgn multiplisert med det antall erstatningsdager per havari som er angitt i forsikringsavtalen.

Avtaler sikrede og bestiller å utsette leveringstidspunktet på grunn av omstendigheter som ikke gir grunnlag for erstatning under denne tilleggsdekningen, forlenges forsikringen automatisk mot tilleggspremie som avtalt i forsikringsavtalen inntil bestilleren faktisk har overtatt forsikringsobjektet. § 19-2 tredje ledd gjelder tilsvarende.

Er forsinket levering forårsaket ved et samvirke mellom flere forskjellige farer, og en eller flere av disse farene ikke omfattes av forsikringen, erstatter assurandøren en forholdsmessig del av rentetapet. Beregningen skal skje på grunnlag av den forsinkelsen hver av farene ville ha medført utover egenandelsperioden dersom de hadde oppstått hver for seg.

Dersom sikrede iverksetter redningsforanstaltninger for å avverge eller begrense den forsinkelsen som forsikringen omfatter, svarer assurandøren ikke utover det beløp den skulle ha betalt dersom foranstaltningene ikke var blitt foretatt. Fører tiltakene til at tid spares for sikrede, skal den bære en andel av redningsomkostningene i forhold til den tid som spares for dens regning.

§ 19-26. Forsikring av verkstedets dagbøter ved forsinket levering

Forsikringen omfatter verkstedets dagbøter som følge av forsinket levering på grunn av skader som er erstatningsmessige under byggerisikoforsikringen, jfr. avsnitt 1 og 2.

For hvert enkelt havari fastsettes en egenandelsperiode som regnes fra havariets begynnelse og varer inntil forsinkelsen som følge av havariet er nådd opp i den egenandelsperioden som er angitt i forsikringsavtalen. Dagbøter i egenandelsperioden erstattes ikke av assurandøren.

Assurandørens ansvar som følge av et enkelt havari er begrenset til forsikringssummen per døgn multiplisert med det antall erstatningsdager per havari som er angitt i forsikringsavtalen.

Avtaler sikrede og bestiller å utsette leveringstidspunktet på grunn av omstendigheter som ikke gir grunnlag for erstatning under denne tilleggsdekningen, forlenges forsikringen automatisk mot

tilleggspremie som avtalt i forsikringsavtalen inntil forsikringsobjektet faktisk er overtatt av bestilleren. §19-2 tredje ledd gjelder tilsvarende.

Er forsinket levering forårsaket ved et samvirke mellom flere forskjellige farer og en eller flere av disse farene ikke omfattes av forsikringen, erstatter assurandøren en forholdsmessig del av dagbøtene. Beregningen skal skje på grunnlag av den forsinkelsen hver av farene ville ha medført utover egenandelsperioden dersom de hadde oppstått hver for seg.

Dersom sikrede iverksetter redningsforanstaltninger for å avverge eller begrense den forsinkelsen som forsikringen omfatter, svarer assurandøren ikke utover det beløp den skulle ha betalt dersom foranstaltningene ikke var blitt foretatt. Fører tiltakene til at tid spares for sikrede, skal den bære en andel av redningsomkostningene i forhold til den tid som spares for dens regning.

§ 19-27. Slep og flytting av forsikringsobjektet

Forsikringen omfatter slep og flytting av forsikringsobjektet eller deler av dette.

Ved slep på lekter omfatter også forsikringen tap og skader på forsikringsobjektet eller deler av dette oppstått under lossing. Dersom det er avtalt, omfatter forsikringen også tap og skader oppstått under lasting.

Ved slep skal følgende sikkerhetsforskrifter anvendes, jfr. § 3-25, første ledd:

- (a) Slepets skal besiktes og godkjennes av en besiktelsesmann.
- (b) Besiktelsesmann skal på forhånd være godkjent av assurandøren.
- (c) Besiktelsesmann skal utstede et slepegodkjennelsessertifikat som skal sendes assurandøren før slepet starter.
- (d) Sikrede skal påse at slepegodkjennelsessertifikatet er signert av rederiet før slepet starter.

Dersom forsikringsobjektet flyttes på annen måte enn ved slep, skal tredje ledd gjelde tilsvarende.

Avsnitt 6

Tilleggsdekning for krigsfare

§ 19-28. Farefeltet

Forsikringen omfatter krigsfare, jfr. § 2-9, med unntak for streik og lockout.

§ 19-29. Forsikringstiden

Assurandørens ansvar begynner å løpe når forsikringsobjektet er sjøsatt.

For maskineri, deler og materialer begynner ansvaret likevel først å løpe når de er kommet ombord i det sjøsatte forsikringsobjektet.

§ 19-30. Hvilke bestemmelser som ellers gjelder

Reglene i kapittel 19 avsnitt 1 til 4 får tilsvarende anvendelse på denne forsikring.

For forsikringen gjelder også § 15-5, § 15-6 og § 15-8.

Kapittel 20

Forsikring for fartøyer med fartssertifikater

Avsnitt 1

Generelle bestemmelser

§ 20-1. Anvendelsesområde og hvilke bestemmelser som gjelder

Bestemmelsene i dette kapittel kommer bare til anvendelse i den utstrekning dette fremgår av forsikringsavtalen.

Bestemmelsene i Første del skal gjelde med følgende endringer:

- (a) Voldgift/ Jfr. § 1-4B
Voldgiftsspråket skal være språket på voldgiftsstedet, med mindre noe annet avtales etter innledning av voldgiften.

§ 20-2. Fornyelse av forsikringen/Til § 1-5

Ved utløpet av forsikringstiden fornyes forsikringen automatisk for tolv måneder til samme premie og på samme vilkår.

Vil assurandøren ikke fornye forsikringen, eller vil den bare fornye den til annen premie eller på andre vilkår, må assurandøren varsle forsikringstageren om dette senest 30 dager før utløpet av forsikringstiden.

Vil forsikringstageren si opp forsikringen eller vil den ikke akseptere fornyelse til ny premie eller på nye vilkår, må forsikringstageren varsle assurandøren om dette senest fjorten dager før utløpet av forsikringstiden.

§ 20-3. Klasse og tilsyn/Til § 3-14 og § 3-8

Har fartøyet ved forsikringstidens begynnelse klasse i et klassifikasjonsselskap godkjent av assurandøren, gjelder § 3-14 og § 3-8 annet ledd.

Fartøy som ikke har klasse, skal ved forsikringstidens begynnelse ha gyldig sertifikat i henhold til reglene i fartøyets flaggstat. Bortfall av gyldig sertifikat likestilles med tap av klasse, jfr. § 3-14.

§ 20-4. Sikkerhetsforskrifter/Til § 3-22 og § 3-25

Følgende spesielle sikkerhetsforskrifter gjelder, jfr. § 3-25 annet ledd:

- (a) Fartøyet skal ikke forsere is, med mindre fartøyet har passende isklasse eller et sertifikat av relevant myndighet, eller det samme er skriftlig avtalt av assurandøren eller uttrykkelig nevnt i polisen.
- (b) Har fartøyet fartssertifikat, utgjør bestemmelsene i sertifikatet spesielle sikkerhetsforskrifter.
- (c) Ved landligge og opplag skal sikrede sikre fartøy og utstyr, og sørge for daglig tilsyn av fartøyet og dets fortøyninger. Tilbehør, utstyr, fangst eller last skal være innelåst, fastlåst til eller boltet fast til fartøyet, slik at det må brukes verktøy for å fjerne det.

§ 20-5. Sikredes besparelser

Har sikrede som følge av havari eller ansvar som er dekket av forsikringen oppebåret ekstra inntekter, spart utgifter eller avverget ansvar som ellers ville ha påløpt og som ikke ville ha vært dekket av assurandøren, kan denne gjøre fradrag i erstatningen med et beløp som svarer til den fordel som er oppnådd.

Avsnitt 2 Kaskoforsikring

§ 20-6. Forholdet til kapitlene 10-13

Bestemmelsene i kapitlene 10-13 gjelder med de endringer som følger av dette avsnittet.

§ 20-7. Kasko- og fraktinteresseforsikring/Til § 10-12

Istedenfor § 10-12 gjelder:

Får sikrede utbetalt erstatning under en interesseforsikring, reduseres kaskoassurandørens ansvar tilsvarende, med mindre kaskoassurandøren på forhånd har samtykket i at det tegnes slik forsikring.

§ 20-8. Kondemnasjon/Til § 11-3

Istedenfor § 11-3 annet ledd første punkt gjelder:

Fartøyet er kondemnabelt når det har så omfattende havariskader at omkostningene ved å reparere det vil utgjøre minst 90 % av forsikringsverdien, eller av fartøyets verdi i reparert stand, dersom den er høyere enn forsikringsverdien.

§ 20-9. Skrogskader på fartøy som ikke er bygget i stål/Til § 12-1

Ved skrogskader på fartøy som ikke er bygget i stål, svarer assurandøren ikke for:

- (a) kjølbukt eller skader som er en følge av kjølbukt. Det samme gjelder for verdiforringelse ved at utbedring ikke finner sted,
- (b) skade som er en følge av støtning mot eller berøring av is, med mindre fartøyet har passende isklasse eller et sertifikat fra relevant myndighet, eller det samme er skriftlig avtalt av assurandøren eller uttrykkelig nevnt i polisen,
- (c) drivning av skrog og dekk.

§ 20-10. Begrenset maskinskadedekning

Med mindre annet er avtalt i forsikringsavtalen, svarer assurandøren bare for skade på:

- (a) maskineri med tilbehør,
- (b) rørledninger og elektriske ledninger utenfor maskineriet, og
- (c) elektronisk utstyr

såfremt skaden er en følge av at fartøyet har vært utsatt for sammenstøt, støtning, jordskjelv, eksplosjon med mindre den oppstår i områder som inneholder maskineri eller batteripakker, brann, eller at fartøyet er sunket eller kantret, eller at fartøyet er blitt fylt med vann som følge av brudd på en slange eller et rør om bord i fartøyet såfremt bruddet ikke var forårsaket av korrosjon eller alder. Skader på elektronisk utstyr som skyldes hardtvær skal likevel erstattes når det ved samme havari er oppstått slike skader på skrog eller overbygning.

§ 20-11. Omkostninger for å spare tid/Til § 12-7, § 12-8, § 12-11 og § 12-12

Assurandøren svarer ikke for omkostningene ved:

- (a) en midlertidig reparasjon i henhold til § 12-7 annet ledd utover den besparelse assurandøren oppnår ved at den endelige reparasjonen blir utsatt,
- (b) at sikre i henhold til § 12-8 påskynder reparasjonsarbeidet ved ekstraordinære tiltak for å begrense sitt tidstap,
- (c) reparasjon og flytting i henhold til § 12-12 annet ledd utover det beløp som ville ha blitt erstattet hvis det laveste korrigerede anbudet var blitt antatt, eller for tidstapet i henhold til § 12-11 annet ledd.

§ 20-12. Fradrag/Til § 12-15, § 12-16 og § 12-18

- (a) Isfradrag, jfr. § 12-15:
Skade som skyldes støt mot eller berøring med is erstattes med fradrag som nevnt i forsikringsavtalen.
- (b) Elektronisk utstyrsfradrag:
Skade på elektronisk utstyr erstattes med fradrag som nevnt i forsikringsavtalen.
- (c) Maskinfradrag, jfr. § 12-16:
Skade på maskin etc. erstattes med fradrag som nevnt i forsikringsavtalen.
- (d) Egenandel, jfr. § 12-18:
For hvert enkelt havari fratrekkes det beløp som er nevnt i forsikringsavtalen.

§ 20-13. Sammenstøtsansvar/Til § 13-1

I tillegg til begrensningene i § 13-1 annet ledd gjelder:

Assurandøren dekker ikke ansvar i henhold til § 13-1 for skade på eller tap av fisk eller innretning for oppbevaring av levende fisk, når skaden eller tapet skjer i forbindelse med anløp av vedkommende innretning for lasting eller lossing. Med anløp menes ankomst, oppankring, arbeid, lossing, lasting og avgang.

Avsnitt 3

Kaskoforsikring - utvidet dekning

§ 20-14. Utvidet maskinskadedekning

Dersom det er uttrykkelig avtalt i forsikringsavtalen, dekker forsikringen maskinskade i henhold til bestemmelsene i kapittel 12. De endringer som fremgår av § 20-11 og § 20-12 til kommer anvendelse for dekningen av skader på maskineri, elektronisk utstyr m.v.

Avsnitt 4

Kaskoforsikring - begrenset dekning

§ 20-15. Forsikring “kun mot totaltap” (K.m.t.)

Er forsikringen tegnet “kun mot totaltap”, svarer assurandøren for totaltap overensstemmende med reglene i kapittel 11.

§ 20-16. Forsikring “mot totaltap og felleshavaribidrag”

Er forsikringen tegnet “kun mot totaltap og felleshavaribidrag”, svarer assurandøren for:

- (a) totaltap overensstemmende med reglene i kapittel 11,
- (b) felleshavaribidrag og tap ved uegentlig felleshavari, jfr. § 4-7, § 4-8, § 4-9 og § 4-11.

§20-17. Forsikring “kun mot totaltap, felleshavaribidrag og kollisjonsansvar”

Er forsikringen tegnet “kun mot totaltap, felleshavaribidrag og kollisjonsansvar”, svarer assurandøren for:

- (a) totaltap overensstemmende med reglene i kapittel 11,
- (b) felleshavaribidrag og tap ved uegentlig felleshavari, jfr. § 4-7, § 4-8, § 4-9 og § 4-11,
- (c) ansvar overfor tredjepart overensstemmende med reglene i kapittel 13.

§ 20-18. Forsikring “på strandingsvilkår”

Er forsikringen tegnet “på strandingsvilkår”, svarer assurandøren for:

- (a) totaltap overensstemmende med reglene i kapittel 11,
- (b) felleshavaribidrag og tap ved uegentlig felleshavari, jfr. § 4-7, § 4-8, § 4-9 og § 4-11,
- (c) ansvar overfor tredjepart overensstemmende med reglene i kapittel 13,
- (d) skade på fartøyet som er en følge av:
 - at fartøyet har støtt på grunn under slike forhold at det må komme av ved assistanse eller ved egen hjelp;
 - at fartøyet er kantret så det ligger med mastene i sjøen eller bunnen opp;
 - at fartøyet har støtt sammen med annet fartøy eller isfjell;
 - at det er oppstått brann eller eksplosjon, dog unntatt skade som volder i områder som inneholder maskineri eller batteripakker av brann eller eksplosjon som er oppstått der.

Kapittel 21

Ansvarsforsikring

§ 21-1. Anvendelsesområde

Reglene i dette kapittel kommer bare til anvendelse i den utstrekning dette fremgår av forsikringsavtalen.

§ 21-2. Fornyelse av forsikringen/Til § 1-5

Ved utløpet av forsikringstiden fornyes forsikringen automatisk for tolv måneder til samme premie og på samme vilkår.

Vil assurandøren ikke fornye forsikringen, eller vil den bare fornye den til annen premie eller på andre vilkår, må den varsle forsikringstageren om dette senest 30 dager før utløpet av forsikringstiden.

Vil forsikringstageren si opp forsikringen eller vil den ikke akseptere fornyelse til ny premie eller på nye vilkår, må den varsle assurandøren om dette senest 14 dager før utløpet av forsikringstiden.

§ 21-3. Klasse og tilsyn/Til § 3-14 og § 3-8

Har fartøyet ved forsikringstidens begynnelse klasse i et klassifikasjonsselskap godkjent av assurandøren, gjelder § 3-14 og § 3-8 annet ledd.

Fartøy som ikke har klasse, skal ved forsikringstidens begynnelse ha gyldig sertifikat i henhold til reglene i fartøyets flaggstat. Bortfall av gyldig sertifikat likestilles med tap av klasse, jfr. § 3-14.

§ 21-4. Sikredes besparelser

Har sikrede som følge av havari eller ansvar som er dekket av forsikringen oppebåret ekstra inntekter, spart utgifter eller avverget ansvar som ellers ville ha påløpt og som ikke ville ha vært dekket av assurandøren, kan denne gjøre fradrag i erstatningen med et beløp som svarer til den fordel som er oppnådd.

§ 21-5. Farefeltet

Assurandøren dekker ansvar og annet tap som nevnt i § 21-6 til § 21-18, dersom det er oppstått i direkte forbindelse med driften av det fartøy forsikringen gjelder. Benyttes et fartøy som snurpefartøy, omfatter forsikringen også ansvar pådratt av de øvrige fartøyer i samme notlag.

Forsikringen omfatter både krigsfare og sjøfare, jfr. § 2-8 og § 2-9. § 15-5, § 15-6 og § 15-8 gjelder tilsvarende.

§ 21-6. Ansvar for personskade

Assurandøren dekker sikredes ansvar som følge av skade på person eller tap av liv, samt ansvar for bergelønn ved redning av liv. Sikredes ansvar overfor mannskapet eller deres etterlatte for hyre ved forlis, død, sykdom eller skade er likevel ikke dekket.

Sikredes ansvar for tap av liv eller skade på passasjerer er bare dekket hvor det fremgår av forsikringsavtalen eller av senere skriftlig avtale mellom assurandøren og forsikringstageren.

§ 21-7. Ansvar for tingsskade

Assurandøren dekker sikredes ansvar som følge av skade på eller tap av gjenstand som ikke tilhører sikrede.

Herfra unntas ansvar for:

- (a) omkostninger ved reparasjon av emballasje, omsekking, sortering og lignende foranstaltninger som må ansees som ledd i oppfyllelsen av en transportforpliktelse,
- (b) skade på eller tap av skipsutstyr, fiskeredskaper eller annet utstyr som er lånt, leiet eller kjøpt med salgspant, eller som tilhører befrakter av fartøyet,
- (c) skade på eller tap av gjenstander som tilhører mannskapet eller andre personer som medfølger fartøyet og har sin virksomhet ombord,
- (d) tap oppstått under anløp av innretning for oppbevaring av levende fisk. Med anløp menes ankomst, oppankring, arbeid, lossing, lasting og avgang,
- (e) skade på eller tap av levende fisk som føres med fartøyet,
- (f) skade på eller tap av last som skyldes lekkasje i trefartøy.

§ 21-8. Beskrivelsesansvar

Assurandøren dekker sikredes ansvar for mangelfull eller uriktig beskrivelse av godset eller andre uriktige opplysninger i konnossement eller lignende dokument, med mindre sikrede eller fartøyets fører kjenner til at dokumentet inneholder en uriktig beskrivelse av lasten, lastens mengde eller lastens tilstand.

§ 21-9. Utleveringsansvar

Assurandøren dekker sikredes ansvar for utlevering av transportert gods til uberettiget mottager.

Assurandøren svarer likevel ikke for ansvar, tap og omkostninger som følge av at godset er utlevert til en person uten fremleggelse av behørig konnossement, med mindre godset er transportert av sikrede under et ikke-negotiabelt dokument, og utlevert som angitt i dokumentet, og sikrede kan bli gjort ansvarlig etter et negotiabelt dokument utstedt av eller på vegne av en annen enn sikrede for transport av godset dels på sikredes fartøy, dels på et annet fartøy.

§ 21-10. Felleshavaribidrag

Assurandøren dekker sikredes tap ved at den som følge av brudd på frakt-avtalen er avskåret fra å innkreve lastens bidrag i felleshavari.

Assurandøren dekker også sikredes nødvendige omkostninger ved inndrivelsen av lastens bidrag.

§ 21-11. Ansvar for fjerning av vrak

Assurandøren dekker sikredes ansvar for fjerning av vrak som følge av et havari såfremt slik fjerning er lovpålagt. Assurandørens ansvar inkluderer sikredes ansvar for bortskaffelse og destruksjon.

§ 21-12. Ansvar for særlig vederlag ved bergning

Assurandøren dekker sikredes ansvar for særlig vederlag til bergeren, såfremt vederlaget er fastsatt etter de relevante bestemmelsene i de nordiske sjølovene eller er hjemlet i annen lovgivning eller kontrakt som bygger på artikkel 14 i Bergningskonvensjonen av 1989.

§ 21-13. Ansvar for bunkerssøl og miljøskade

Assurandøren dekker sikredes ansvar for bunkerssøl i henhold til reglene i nasjonal lovgivning som bygger på reglene i den internasjonale konvensjon 2001 om erstatning for bunkersoljesølskade (bunkerskonvensjonen).

Assurandøren dekker sikredes ansvar for miljøskade.

§ 21-14. Blindpassasjerer

Assurandøren dekker sikredes ansvar og direkte utgifter som følge av at fartøyet har fått blindpassasjerer ombord, men ikke utgifter til kost og losji som er eller kunne ha vært skaffet dem ombord.

§ 21-15. Ansvar for mulkt m.v.

Assurandøren dekker sikredes ansvar for:

- (a) immigrasjons- og tollmulkt,
- (b) mulkt som følge av besetningens forhold,
- (c) utgifter ved pålegg om deportasjon av besetningen, passasjerer eller andre personer som medfølger fartøyet uten å tilhøre besetningen.

Selv om sikrede ikke blir personlig ansvarlig, dekker assurandøren slike mulkt og utgifter når betaling kan fremtvinges ved tilbakeholdelse av eller dekning i fartøyet.

Assurandøren dekker likevel ikke sikredes ansvar for mulkt som er en følge av:

- (a) overlasting av fartøyet,
- (b) at fartøyet har flere passasjerer enn tillatt,
- (c) ulovlig fiskerivirksomhet,
- (d) utilstrekkelig vedlikehold av fartøyets rednings- eller navigasjonsutstyr,
- (e) at fartøyet ikke har de påbudte sertifikater ombord.

§ 21-16. Ansvar for sosialetelser til besetningen

Assurandøren dekker sikredes ansvar i henhold til lov eller tariffavtale for:

- (a) pleie og underhold av besetningen i land ved sykdom eller skade,
- (b) omkostninger ved besetningens reise med underhold til bosted ved sykdom eller skade eller etter forlis,
- (c) omkostninger ved begravelse og hjemsendelse av askeurne og avdødes effekter,
- (d) omkostninger ved besetningens reise med underhold til bosted ved sykdom eller død hos den nærmeste familie.

Det skal ikke beregnes egenandel med mindre annet er avtalt.

§ 21-17. Reiseutgifter for avløser

Assurandøren dekker sikredes nødvendige reiseutgifter for avløser når skipsfører eller andre offiserer er døde eller avmønstret på grunn av skade eller plutselig inntrådt sykdom. Dekningen er likevel begrenset til reiseutgifter til første havn som anløpes etter dødsfallet, eller den havn hvor avmønstring fant sted, selv om utsendelse skjer til en fjernere havn.

§ 21-18. Utgifter til desinfeksjon og karantene

Assurandøren dekker sikredes nødvendige utgifter i forbindelse med karantenepålegg eller med desinfeksjon av fartøy eller besetning på grunn av smittsomme sykdommer ombord. Driftsutgifter under oppholdet erstattes ikke.

§ 21-19. Begrensning på grunn av annen forsikring e.l.

Assurandøren dekker ikke:

- (a) tap som etter sin art kan forsikres etter reglene i annen del, tredje del eller fjerde del kapittel 17 og 20,
- (b) tap som nevnt i § 13-1, annet ledd litra (a). Ved forsikring av fiskefartøy svarer assurandøren likevel for ansvar oppstått under sleping av fartøy tilhørende samme fiskelag, og som ikke er dekket under de alminnelige vilkår for kaskoforsikring,
- (c) tap som nevnt i § 4-16, såfremt det kunne ha vært dekket ved brannforsikring, vareforsikring eller annen sedvanlig skadeforsikring.

Assurandøren dekker dog tap som nevnt i § 13-1, for så vidt det overstiger det beløp som ifølge § 13-3 kan kreves dekket under en kaskoforsikring med en forsikringssum som dekker fartøyets fulle verdi. For tap som nevnt i § 4-16 gjøres også fradrag for det beløp som kunne ha vært dekket ved forsikring som nevnt i første ledd litra (a) og (c).

Ved ansvar for personskade og sosialytelser til besetningen dekker assurandøren ikke:

- (a) tap som dekkes gjennom trygdeytelser eller ytelser fra pensjonsordning i arbeidsforhold eller yrke,
- (b) tap som etter sin art omfattes av forsikringsytelser påbudt i tariffavtale og som finansieres av den erstatningsansvarlige arbeidsgiver,
- (c) tap som etter sin art omfattes av lovgivningen om yrkesskadeforsikring.

§ 21-20. Sikkerhetsforskrifter/Til § 3-22 og § 3-25

Følgende spesielle sikkerhetsforskrift gjelder, jfr. § 3-25 annet ledd:

Sikrede skal fraskrive seg ansvar for skade på og tap av last og ansvar overfor passasjerer, så langt dette er tillatt etter gjeldende rettsregler.

§ 21-21. Sikredes egenfeil

Assurandøren dekker ikke tap som sikrede har fremkalt ved en grovt uaktsom handling eller unnlattelse, eller som skyldes at den, hvor en annen rimelig utvei sto denne åpen, har handlet ut fra en forståelse av rettsregler eller kontraktsvilkår som den burde vite var uriktig eller visste var usikker.

Reglene i første ledd gjelder ikke dersom sikrede er fører av fartøyet eller medlem av besetningen og den forsømmelse den har gjort seg skyldig i er av nautisk art.

§ 21-22. Assurandørens rettigheter ved ansvar

Er assurandøren villig til å ordne en sak i minnelighet eller betale ansvarssummen, svarer den ikke for videre utgifter i tvisten.

Assurandøren har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

§ 21-23. Ansvar for tap oppstått under annen transport m.v.

Assurandøren dekker ikke ansvar overfor passasjerer og for last som oppstår:

- (a) i tiden før lasting eller etter lossing, eller under transport til og fra det fartøy forsikringen gjelder, når godset ikke er i transportørens varetekt,
- (b) mens godset er i varetekt hos en undertransportør, dersom det er uttrykkelig avtalt at vedkommende undertransportør skal utføre en bestemt del av transporten,
- (c) under transport av passasjerer som utføres av annen transportør, når denne er navngitt i fraktavtalen og i henhold til avtalen skal utføre vedkommende del av transporten, eller passasjerer etter avtalen har rett til helt eller delvis å nytte den andre transportøren,
- (d) i tiden før passasjerer går ombord og etter at den er kommet i land, bortsett fra ansvar under sjøtransport mellom fartøyet og land som er inkludert i billettprisen eller utføres med transportmiddel stilt til rådighet av transportøren.

§ 21-24. Ansvarsbegrensning for fiskefartøyer

Assurandøren svarer ikke for ansvar mellom deltagere i samme fiskelag og mellom partrålere.

§ 21-25. Begrensning av assurandørens ansvar for redningsforanstaltninger

Som tap ved redningsforanstaltninger i henhold til § 4-12 dekkes ikke i noe tilfelle:

- (a) omkostninger ved opplossing, gjeninnlasting, omstuing, lagring, lektring og lignende foranstaltninger som følge av at fartøyet var overlastet, for tungt lastet for reisen eller dårlig trimmet, eller av at lasten var uriktig eller uheldig stuert,
- (b) omkostninger ved foranstaltninger som er eller kunne ha vært foretatt av fartøyets mannskap eller ved forsvarlig bruk av fartøyet eller dets utstyr,
- (c) sikredes ansvar for unnlatt eller for sen oppfyllelse av en transportforpliktelse eller avtale om salg av fartøyet,
- (d) omkostninger ved å bringe fartøyet i sjødyktig stand for å motta lasten.

§ 21-26. Forsikringssummen som grense for assurandørens ansvar

Assurandøren svarer inntil forsikringssummen for erstatningsansvar som er forårsaket ved et enkelt havari.

§ 4-19 gjelder tilsvarende.

§ 21-27. Egenandel

For hvert enkelt havari fratrekkes det beløp som er oppgitt i forsikringsavtalen.

Vedlegg til § 3-15 om fartsområder

I. Ekskluderte fartsområder, jfr. § 3-15 (kart nr. 1)

1. Den nordlige halvkule

1.1. Europeisk-arktiske farvann

Farvannene nord for 72° nordlig bredde, området ut til 100 nautiske mil fra Øst-Grønlands grunnlinje og området ut til 50 nautiske mil fra Jan Mayens grunnlinje. Begrensningen gjelder dog ikke for reiser direkte til Longyearbyen og Sveagruven på Svalbard, når fartøyet passerer 72° nordlig bredde tidligst 15. mai og avgår fra disse steder senest 31. oktober. Ved slike reiser skal man passere minimum 20 og maksimum 100 nautiske, mil vest for Bjørnøya.

1.2. Euro-asiatiske arktiske farvann

Farvannene nord for det euro-asiatiske kontinent øst for 35° østlig lengde.

1.3. Øst-asiatiske farvann og Beringhavet

Øst-asiatiske farvann og Beringhavet nord for 54° 30' nordlig bredde og farvann som bare kan nås ved passering av denne grensen inklusive reiser til de Aleutiske øyer.

På reiser mellom steder innenfor fartsområdet må fartøyet i Beringhavet passere vest for Buldir Island eller gjennom Amchitka, Amukta eller Unimak Passes, og det forutsettes at fartøyet er utstyrt med tidsmessig navigasjonsutstyr for farvannene.

1.4. Nord- og nordøst-amerikanske farvann og farvannene ved Vest-Grønland

Farvannene nord for 60° nordlig bredde og farvann som bare kan nås ved passering av denne grense. St. Lawrence Seaway og de nordamerikanske innsjøer i den tid myndighetene ikke tillater fart på kanalene.

2. Den sydlige halvkule

Farvannene syd for 50° sørlig bredde og områdene ut til 50 nautiske mil fra grunnlinjene ved Kerguelen, Crozet Islands og Prince Edward Islands. Begrensningen gjelder dog ikke for reiser til Patagonia, Chile eller Falkland Islands og for passering av farvannet syd for 50° sørlig bredde på reise mellom steder nord for denne breddegrad. Slike reiser skal ikke foregå mer enn 50 nautiske mil sør for grunnlinjene i Chile, Patagonia og Falkland Islands.

Kart nr. 1

II. Betingete fartsområder, jfr. § 3-15

1. Østersjøen (kart nr. 2)

- (a) Den botniske bukt nord for linjen Umeå - Vasa
- (b) Finskebukten øst for 25° 45' østlig lengde.
- (c) Farvannene øst for linjen Dagerort - Lyser Ort

i tiden 15. desember til 15. mai begge dager inkludert.

2. Labrador (kart nr. 3)

Farvannene fra Cape St. Charles til 60° nordlig bredde, hele året.

3. Gulf of St. Lawrence og St. Lawrence River (kart nr. 3)

- (a) Farvannene innenfor linjer trukket mellom Port Hastings Swing Bridge V (45°38.8'N 061°24.8'V) - Port Hastings Swing Bridge Ø (45°38.9'N 061°24.8'V) (Consostredet), Cape North (47°01.7'N 060° 23.5'V) - Cape Ray (47°37.3'N 059°18.2'V) (Cabotstredet), Cape Bauld - (51°38.4'N 055°25.6'V) Cape St. Charles (52°13.1'N 055°37.2'V) (Belle Isle stredet) og Baie Comeau - (49°13.5'N 068°09.0'V) Matane (48° 50.8'N 067°34.5'V) (St. Lawrence River) i tiden 21. desember - 4. april.
- (b) Farvannene fra linjen Baie-Comeau (49°13.5'N 068°09.0'V) - Matane (48°50.8'N 067°34.5'V) til og med havnen i Montreal ved Victoria Bridge (45°29.2'N 073°32.2'V til 45°29.4'N 073°31.0'V) i tiden 6. desember - 4. april.

4. St. Lawrence Seaway og de nordamerikanske innsjøer (kart nr. 3)

Området ovenfor Victoria Bridge Montreal fra åpningen av kanalene til 30. november.

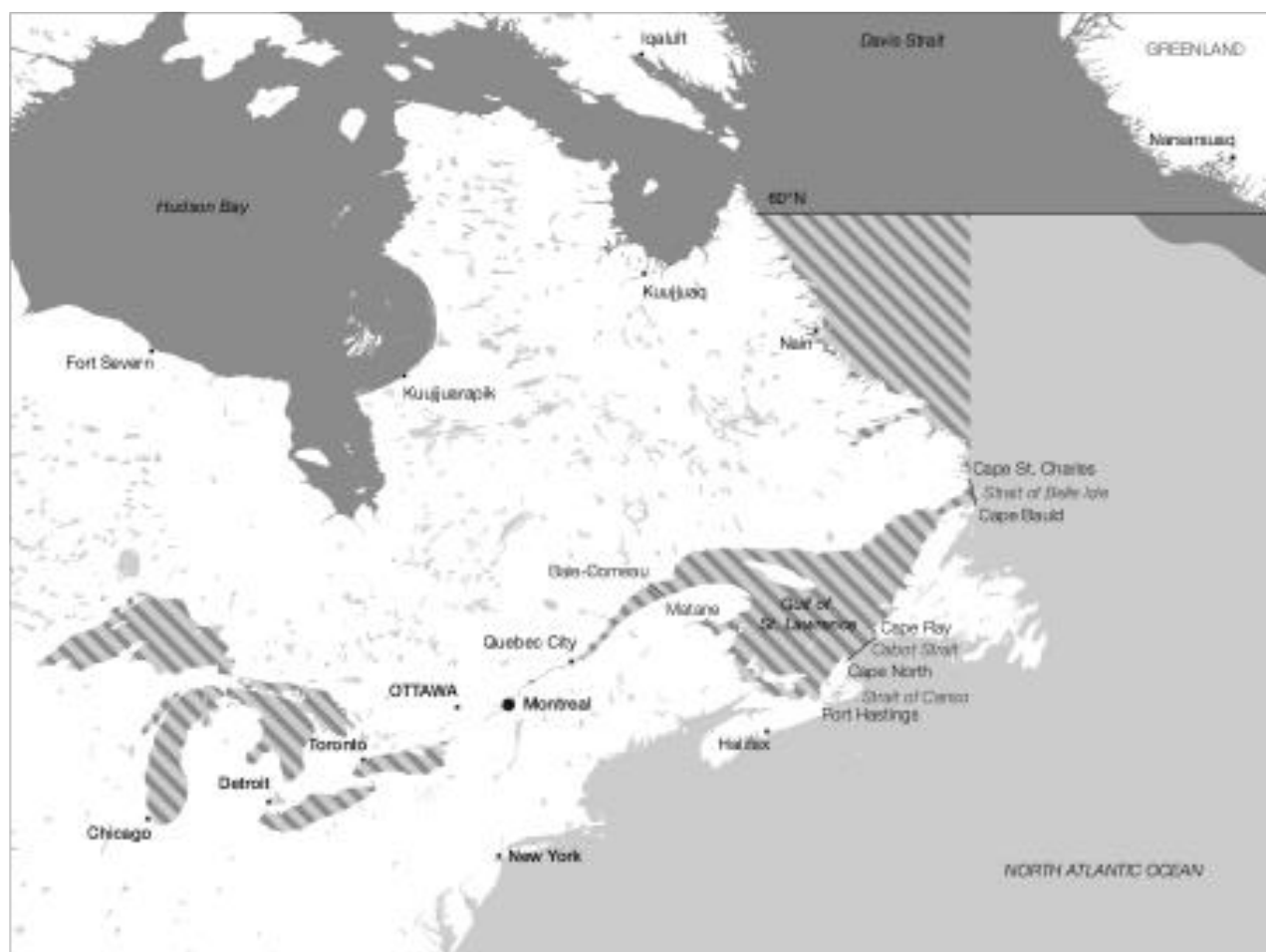
5. Øst-Asiatiske farvann (kart nr. 4)

Øst-Asiatiske farvann nord for 46° nordlig bredde og syd for 54° 30' til «the great circle line» mellom N 46°, Ø 151° og N 54° 30', Ø 170° i tiden 1. november til 1. juni begge dager inkludert.

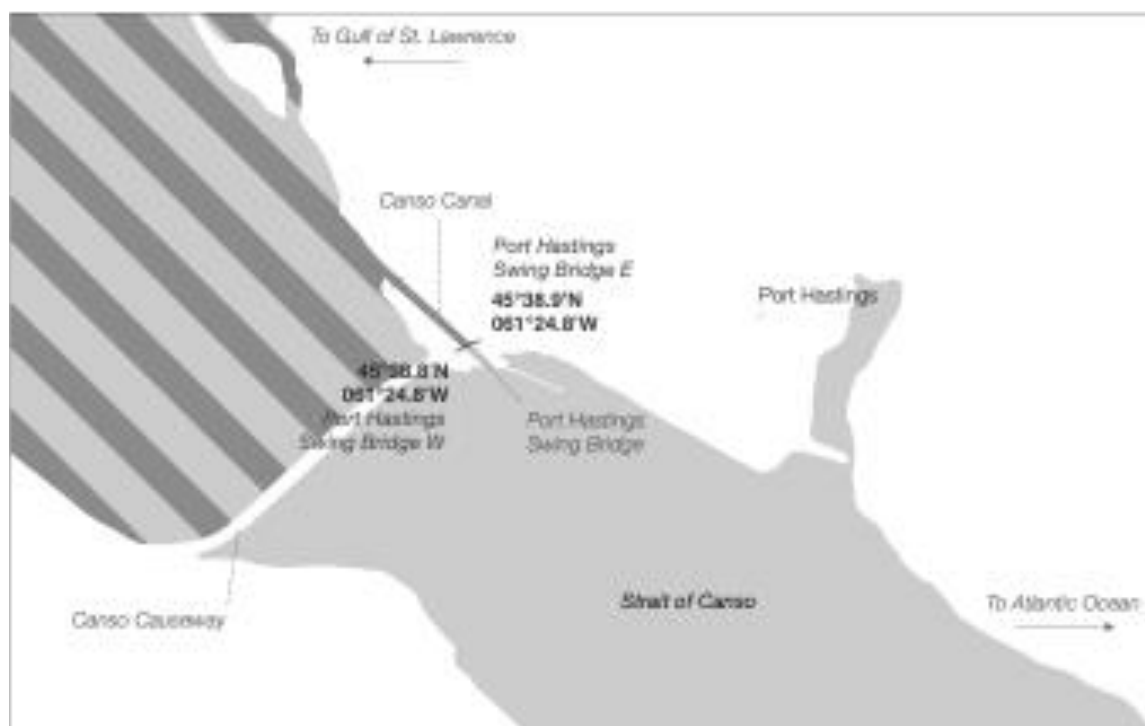
Kart nr. 2

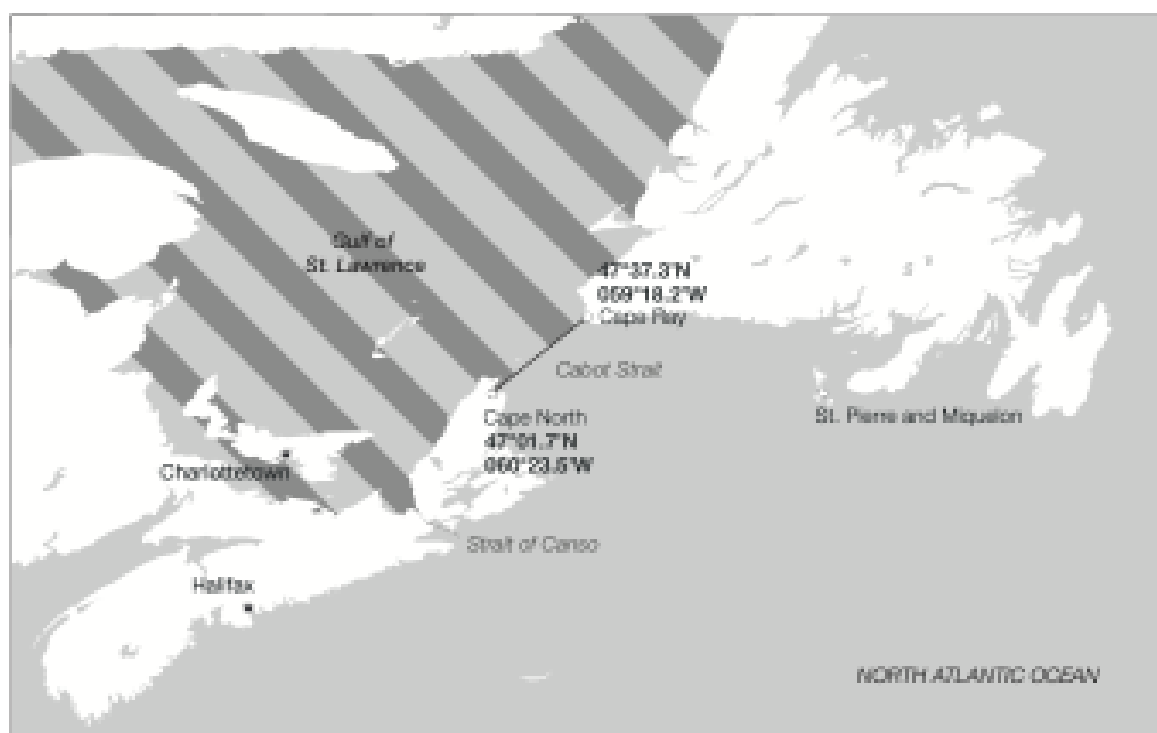
Kart nr. 3 (se detaljkart 3a – 3e)

Kart nr. 3a

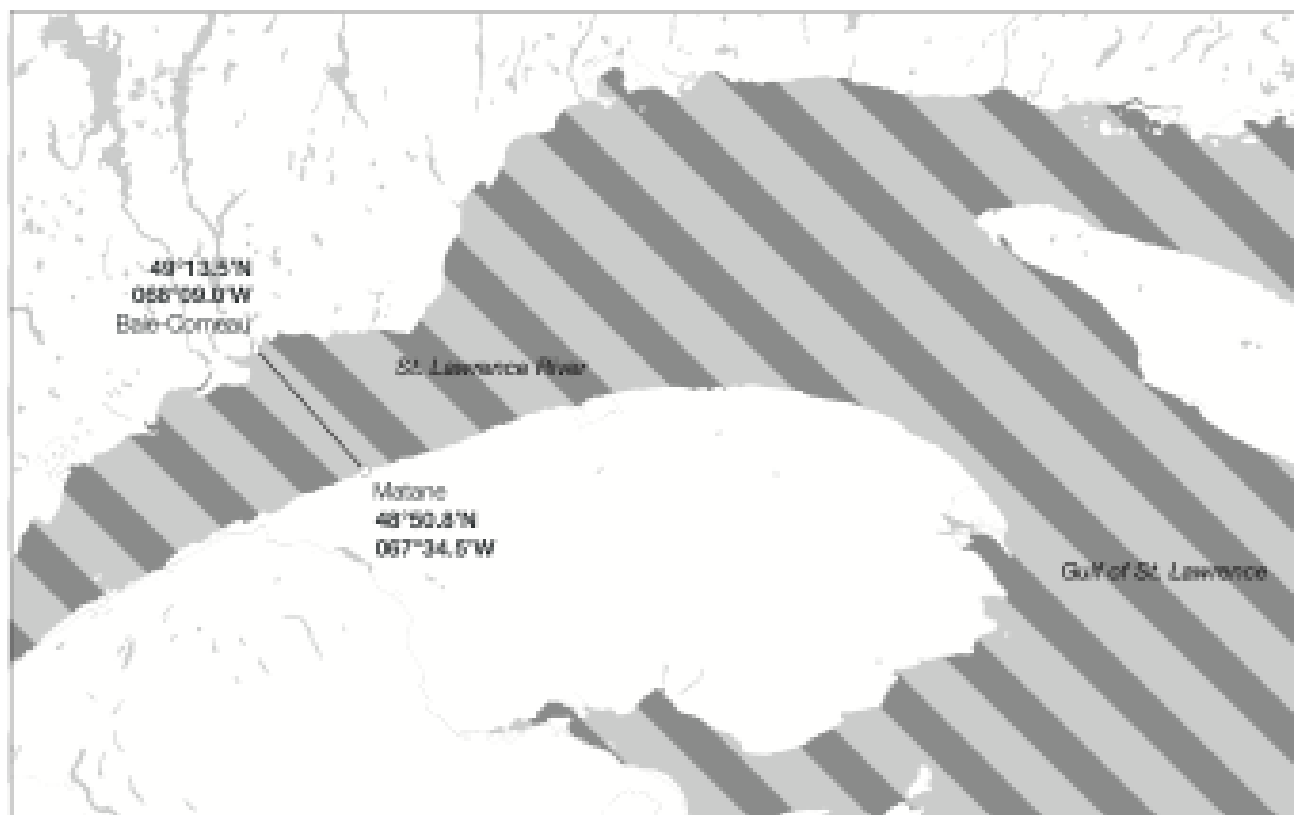
Kart nr. 3b

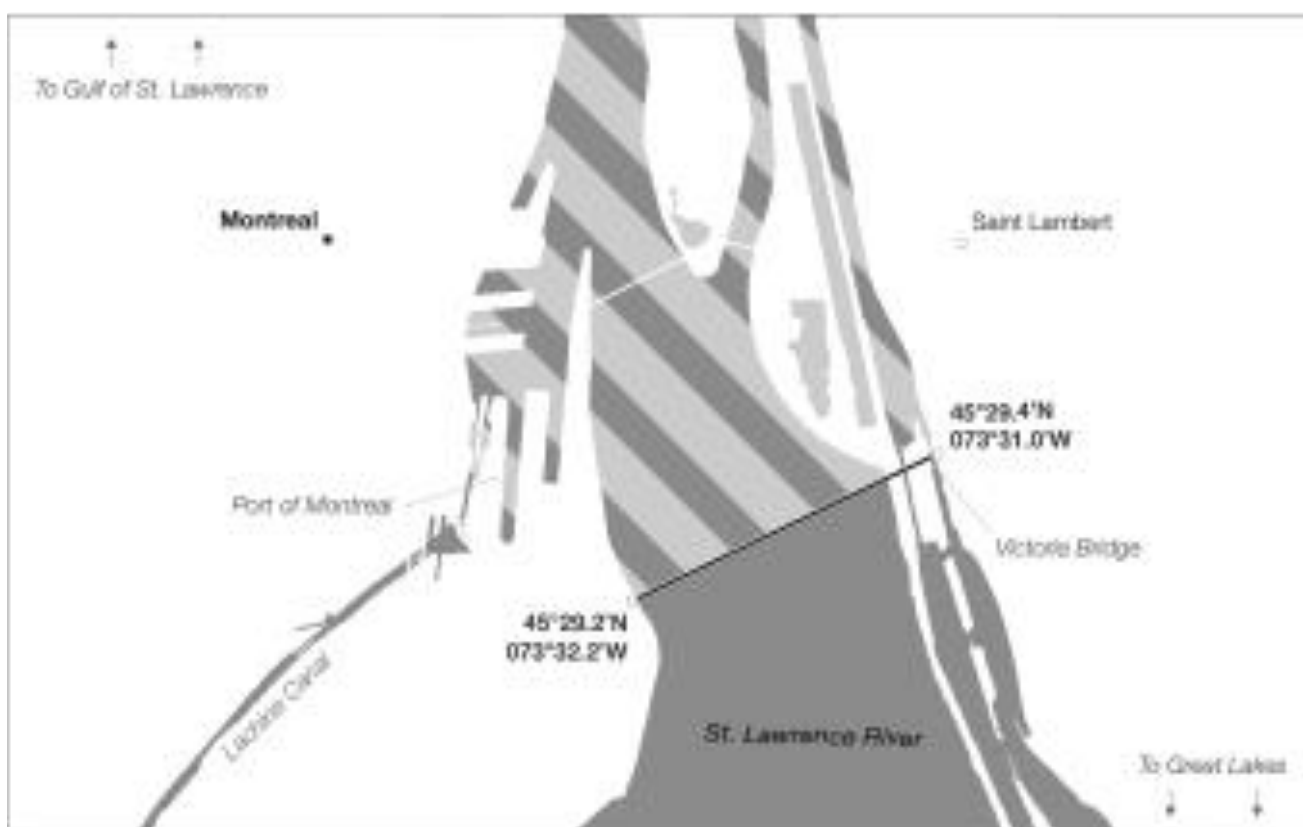
Kart nr. 3c

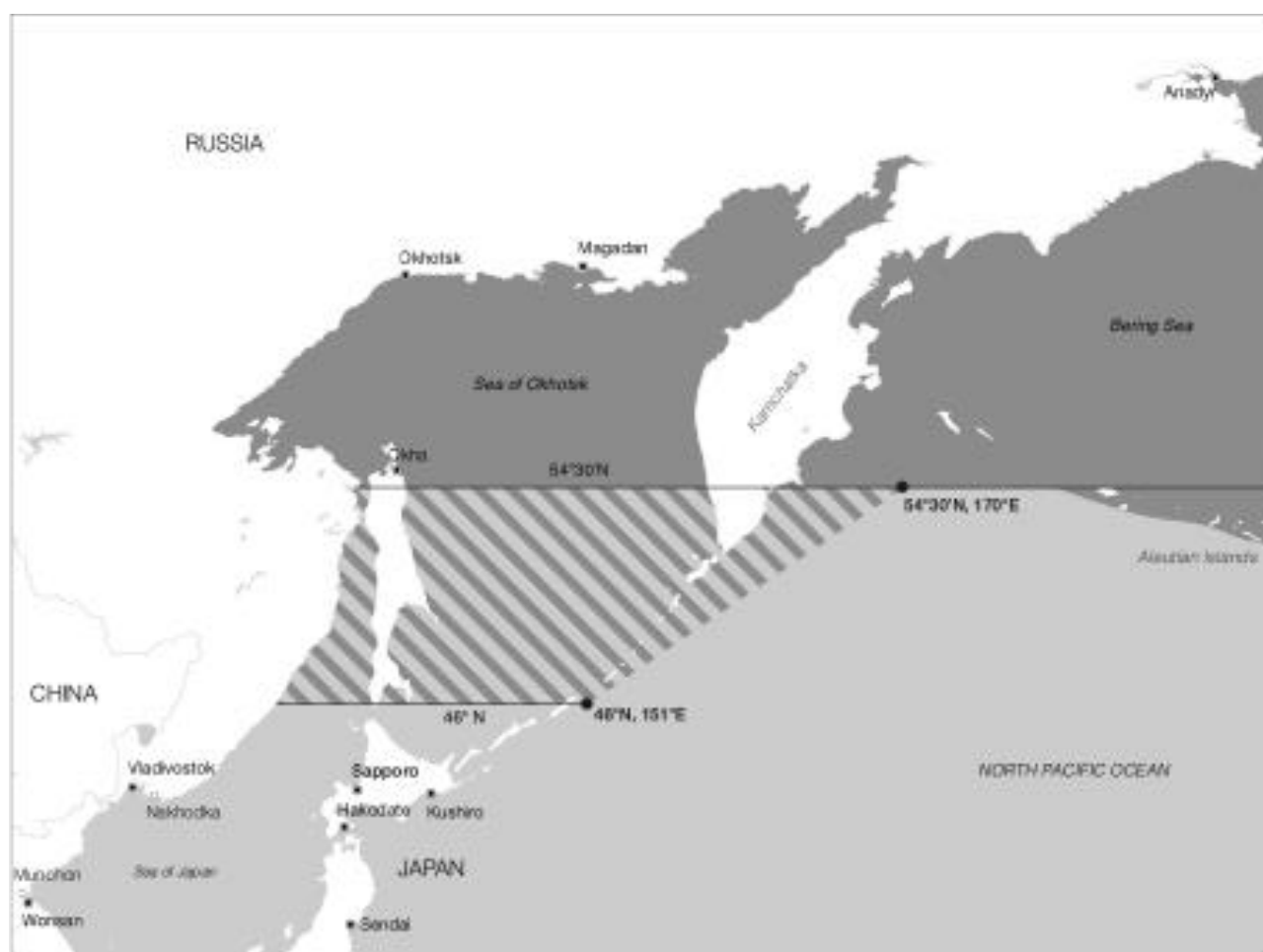
Kart nr. 3d

Kart nr. 3e

Kart nr. 4

Vedlegg til

§ 3-15 og § 17-3 om fartsområder

III. Ekskluderte fartsområder ved forsikring av fiskefartøyer etter kapittel 17, jfr. § 17-3 (kart nr. 5, 6 og 7)

Farvannene syd for 40° nordlig bredde (kart nr. 5).

Farvannene øst for 55° østlig lengde syd for Novaja Semlja og 65° østlig lengde nord for Novaja Semlja (kart nr. 6).

Farvannene vest for 65° vestlig lengde nord for Saint John og 75° vestlig lengde syd for Saint John (kart nr. 7).

Farvann med åpen/spredt driviskonsentrasjon (4/10 - 6/10) eller høyere som fremgår av det til enhver tid gjeldende iskart utgitt av Det Norske Meteorologiske Institutt (DNMI).

§ 17-3. Fartsområde for fiskefartøyer – Kart nr. 5

§ 17-3. Fartsområde for fiskefartøyer – Østlig grense – Kart nr. 6

§ 17-3. Fartsområde for fiskefartøyer – Vestlig grense – Kart nr. 7

nordicplan.org